

SAMMANFATTNING

Företagsgruppen 'Bolagsspecialisten' har förmedlat bolag, bl.a. så kallade 'historikbolag'. Åklagarna har åtalat tre anställda för att ha begått näringspenningtvätt i samband med att de har medverkat till att sälja bolag. Den faktiske företrädaren för bolagen har åtalats för att ha begått alla näringspenningtvättsbrotten antingen ensam eller tillsammans med anställd. Totalt omfattar åtalet cirka 1 100 bolagsförsäljningar.

Tingsrätten anser att det blir utrett att Bolagsspecialisten inte har skött sin egen bokföring tillfyllest. Förmedlade bolag har ibland sålts till kriminella som i sin tur har använt bolagen för att begå bedrägerier av olika slag, ibland till mycket stora värden. Tingsrätten finner även att Bolagsspecialisten har brustit i sitt arbete mot penningtvätt, vilket har underlättat för de kriminella att förvärva bolagen. Tingsrätten anser emellertid inte att det går att säga att affärerna för den sakens skull skäligen kan antas vara vidtagna i penningtvättsyfte. Två huvudsakliga skäl till detta är att tingsrätten anser att köp av aktiebolag inte är ett effektivt sätt att tvätta pengar och att i de fall då kriminella ändå kan ha köpt aktiebolag för brottsvinster så har detta skett i syfte att begå bedrägerier, inte skäligen i syfte att tvätta brottsvinsten. Vid elva affärer finns emellertid utredning som visar att näringspenningtvätt, grova brott, har begåtts. Den faktiske företrädaren döms för sex fall av näringspenningtvätt, grovt brott samt tio fall av oaktsamt bokföringsbrott till fängelse ett år och sju månader. En anställd döms för fem fall av näringspenningtvätt, grova brott och rattfylleri till fängelse ett år och tre månader. En annan anställd döms för fyra fall av näringspenningtvätt, grova brott samt ett oaktsamt bokföringsbrott till fängelse ett år och två månader. En ytterligare anställd döms för medhjälp till näringspenningtvätt till villkorlig dom och böter. En femte person som har varit investerare och formell företrädare i ett fall frikänns från åtalet för bokföringsbrott.

Därutöver har tingsrätten i domen bl.a. fattat vissa beslut om förverkanden av pengar, företagsbot och näringsförbud.

Detta är en avskrift av en elektronisk originalhandling.

Postadress	Besöksadress	Expeditionstid	Telefon	E-post
Box 8307 104 20 Stockholm	Rådhuset, Scheelegatan 7 Stockholm	måndag–fredag 08:00–16:00	08- 561 650 00	stockholms.tingsratt@dom.se Webb www.stockholmstingsratt.se

PARTER OCH DOMSLUT

Filip Aranin

Parter

Tiltalad

Carl FILIP Aranin, 19900224-5331
Telegrafvägen 40 Lgh 1201, 132 53 Saltsjö-Boo

Offentlig försvarare
Advokat Sargon De Basso
Advokatfirman De Basso AB
Hantverkargatan 42 B, 112 21 Stockholm

Offentlig försvarare
Advokat Joacim Wallgren
Advokatfirman De Basso AB
Hantverkargatan 42 B, 112 21 Stockholm

Åklagare

Kammaråklagarna Nathalie Müntzing och Ann Lidén
Ekobrottsmyndigheten
Tredje ekobrottskammaren i Stockholm
Box 820, 101 36 Stockholm

Domslut

Brott som Filip Aranin döms för

Bokföringsbrott, 2022-09-01 – 2023-08-31, 11 kap 5 § 1 st brottsbalken

Näringspenningtvätt, grovt brott (4 tillfällen), 2022-07-26 – 2023-04-14, 7 §
2 st lagen (2014:307) om straff för penningtvättsbrott

Påföljd

Fängelse 1 år 2 månader

Förverkande och beslag

Yrkandet om kvarstad mot Filip Aranin avslås.

Filip Aranin ska som förverkat värde betala 26 278 kr.

Beslagen på handlingar ska bestå tills domen vinner laga kraft. Det beslagtagna ska därefter återlämnas (Polismyndigheten, 2023-9000-BG775.12, 2023-9000-BG775.13).

Beslagen på mobiltelefoner ska bestå tills domen vinner laga kraft. Det

beslagtagna ska därefter återlämnas (Polismyndigheten, 2023-9000-BG772.1, 2023-9000-BG772.2, 2023-9000-BG772.5).

Brottsofferfond

Filip Aranin ska betala en avgift till brottsofferfonden på 1 000 kr.

Ersättning och återbetalning

Joacim Wallgren ska få ersättning av staten med 271 674 kr. Beloppet fördelas enligt följande:

- 208 216 kr arbete
- 8 836 kr tidspillan
- 287 kr utlägg
- 54 335 kr mervärdesskatt

Sargon De Basso ska få ersättning av staten med 645 051 kr. Beloppet fördelas enligt följande:

- 476 141 kr arbete
- 39 900 kr tidspillan
- 129 010 kr mervärdesskatt

Staten ska stå för kostnaderna.

Joakim Fransén

Parter

Tiltalad

JOAKIM Sören Åke Fransén, 19870809-1999
c/o Ryds Brunns Skola, Standvägen, 360 10 Ryd

Offentlig försvarare

Advokat Rodney Humphreys
Advokaterna Ahlkvist och Humphreys Alpha KB
Scheelegatan 12, 112 28 Stockholm

Åklagare

Kammaråklagarna Nathalie Müntzing och Ann Lidén
Ekobrottsmyndigheten
Tredje ekobrottskammaren i Stockholm
Box 820, 101 36 Stockholm

Domslut

Brott som Joakim Fransén döms för

Näringspenningtvätt, grovt brott (5 tillfällen), 2019-09-12 – 2023-08-14, 7 §
2 st lagen (2014:307) om straff för penningtvättsbrott

Rattfylleri, 2024-06-15, 4 § 1 st trafikbrottslagen (1951:649)

Påföljd

Fängelse 1 år 3 månader

Förverkande och beslag

Joakim Fransén ska som förverkat värde betala 20 440 kr.

Beslagen på mobiltelefoner och datorer ska bestå tills domen vinner laga kraft.
Det beslagtagna ska därefter återlämnas (Polismyndigheten, 2023-9000-
BG762.2, 2023-9000-BG762.4, 2023-9000-BG762.6, 2023-9000-BG762.7 och
2023-9000-BG762.8).

Brottsofferfond

Joakim Fransén ska betala en avgift till brottsofferfonden på 1 000 kr.

Ersättning och återbetalning

Rodney Humphreys ska få ersättning av staten med 1 101 453 kr. Beloppet
fördelas enligt följande:

- 858 891 kr arbete
- 22 038 kr tidspillan

- 233 kr utlägg
- 220 291 kr mervärdesskatt

Staten ska stå för kostnaderna.

Ola Olsson Myrling

Parter

Tiltalad

Anders OLA Olsson Myrling, 19750705-0339
Wismarsvägen 6, 122 37 Enskede

Offentlig försvarare
Advokat Daniel Marcus
Advokatbyrån Daniel Marcus AB
Östermalmstorg 1, 114 42 Stockholm

Åklagare

Kammaråklagarna Nathalie Müntzing och Ann Lidén
Ekobrottsmyndigheten
Tredje ekobrottskammaren i Stockholm
Box 820, 101 36 Stockholm

Domslut

Åtal som Ola Olsson Myrling frikänns från

Grovt bokföringsbrott (2 tillfällen), 2019-12-12 – 2021-06-30, 11 kap 5 § 2 st brottsbalken

Ersättning och återbetalning

Daniel Marcus ska få ersättning av staten med 531 561 kr. Beloppet fördelas enligt följande:

- 404 949 kr arbete
- 20 300 kr tidspillan
- 106 312 kr mervärdesskatt

Staten ska stå för kostnaderna.

Therese Wickström

Parter

Tiltalad

THERESE Lilly Felicia Wickström, 19920812-1161
Stugvägen 4 Lgh 1102, 174 63 Sundbyberg

Offentlig försvarare
Advokat Mario Ashman
Mario Ashman Advokat AB
Fryxellsgatan 1 B, 114 25 Stockholm

Åklagare

Kammaråklagarna Nathalie Müntzing och Ann Lidén
Ekobrottsmyndigheten
Tredje ekobrottskammaren i Stockholm
Box 820, 101 36 Stockholm

Domslut

Brott som Therese Wickström döms för

Medhjälp till näringspenningtvätt, 2023-06-02 – 2023-06-05, 7 § 1 st lagen
(2014:307) om straff för penningtvättsbrott samt 23 kap 4 § brottsbalken

Påföljd

Villkorlig dom
130 dagsböter om 220 kr (28 600 kr)

Förverkande och beslag

Beslaget på en mobiltelefon ska bestå tills domen vinner laga kraft. Det beslagtagna ska därefter återlämnas (Polismyndigheten, 2023-9000-BG785.1).

Beslaget på en laddare ska bestå tills domen vinner laga kraft. Det beslagtagna ska därefter återlämnas (Polismyndigheten, 2023-9000-BG788.1).

Beslaget på en dator ska bestå tills domen vinner laga kraft. Det beslagtagna ska därefter återlämnas (Polismyndigheten, 2023-9000-BG784.2).

Brottsofferfond

Therese Wickström ska betala en avgift till brottsofferfonden på 1 000 kr.

Ersättning och återbetalning

Mario Ashman ska få ersättning av staten med 423 091 kr. Beloppet fördelas enligt följande:

- 310 793 kr arbete

- 26 600 kr tidspillan
- 1 080 kr utlägg
- 84 618 kr mervärdesskatt

Therese Wickström ska betala tillbaka 20 000 kr av kostnaderna till staten.

Tom Wickström

Parter

Tiltalad

TOM Eric Wickström, 19870527-0034
Tussmötevägen 134 C Lgh 1204, 122 64 Enskede

Offentlig försvarare
Advokat Olle Brickstad
Advokatfirman Salomonsson & Jovicic AB
Karlavägen 41, 114 31 Stockholm

Offentlig försvarare
Advokat Slobodan Jovicic
Advokatfirman Salomonsson & Jovicic AB
Karlavägen 41, 114 31 Stockholm

Åklagare

Kammaråklagarna Nathalie Müntzing och Ann Lidén
Ekobrottsmyndigheten
Tredje ekobrottskammaren i Stockholm
Box 820, 101 36 Stockholm

Domslut

Brott som Tom Wickström döms för

Bokföringsbrott (10 tillfällen), 2018-01-01 – 2023-08-31, 11 kap 5 § 1 st
brottsbalken

Näringspenningtvätt, grovt brott (6 tillfällen), 2018-12-12 – 2023-06-01, 7 §
2 st lagen (2014:307) om straff för penningtvättsbrott

Påföljd

Fängelse 1 år 7 månader

Näringsförbud

Begäran om näringsförbud avslås.

Förverkande och beslag

Begäran om värdeförverkande avseende 1 870 900,54 kr såsom utbyte av brott
avslås.

Beslagen på datorer och mobiltelefon ska bestå tills domen vinner laga kraft.
Det beslagtagna ska därefter återlämnas (Polismyndigheten, 2023-9000-
BG764.1, 2023-9000-BG764.2, 2023-9000-BG764.4, 2023-9000-BG764.5 och

2023-9000-BG764.8).

Yrkande om förverkande såsom utbyte av brott bifallas intill 28 134 kr. Beslaget ska bestå upptill 28 134 kr. I övriga delar ska beslaget hävas (Polismyndigheten, 2023-9000-BG1034.1, 2023-9000-BG1035.1, 2023-9000-BG1046.1, 2023-9000-BG1166.1 och 2023-9000-BG1169.1).

Brottsofferfond

Tom Wickström ska betala en avgift till brottsofferfonden på 1 000 kr.

Ersättning och återbetalning

Olle Brickstad ska få ersättning av staten med 688 624 kr. Beloppet fördelas enligt följande:

- 517 104 kr arbete
- 33 795 kr tidspillan
- 137 725 kr mervärdesskatt

Slobodan Jovicic ska få ersättning av staten med 736 894 kr. Beloppet fördelas enligt följande:

- 551 543 kr arbete
- 37 972 kr tidspillan
- 147 379 kr mervärdesskatt

Staten ska stå för kostnaderna.

BSPE Holding AB i likvidation i konkurs

Parter

Motpart

BSPE Holding AB i likvidation i konkurs, 559271-3068
c/o Filip Aranin, Telegrafvägen 40, 132 53 Saltsjö-Boo

Styrelseledamot

Filip Aranin

Telegrafvägen 40 Lgh 1201, 132 53 Saltsjö-Boo

Åklagare

Kammaråklagarna Nathalie Müntzing och Ann Lidén

Ekobrottsmyndigheten

Tredje ekobrottskammaren i Stockholm

Box 820, 101 36 Stockholm

Domslut

Företagsbot

Tingsrätten ålägger BSPE Holding AB i likvidation i konkurs att betala en företagsbot om 50 000 kronor.

Förverkande och beslag

Yrkandet om förvar avslås. (Polismyndigheten, 2023-9000-BG1247.1 och 2023-9000-BG805.1.).

BSPE Holding AB:s konkursbo

Parter

Motpart

BSPE Holding AB:s konkursbo, 559271-3068
c/o advokaten Pierre Pettersson, Cirio Advokatbyrå AB, Box 3294, 103 65
Stockholm

Åklagare

Kammaråklagarna Nathalie Müntzing och Ann Lidén
Ekobrottsmyndigheten
Tredje ekobrottskammaren i Stockholm
Box 820, 101 36 Stockholm

Domslut

Förverkande och beslag

Yrkandet om förvar avslås. Beslaget ska hävas (Polismyndigheten, 2023-9000-BG1247.1 och 2023-9000-BG805.1.).

Bolagsspecialisten Stockholm AB i konkurs

Parter

Motpart

Bolagsspecialisten Stockholm AB i konkurs, 559078-2032
c/o Bolagsspecialisten, Hammarby Allé 93, 120 63 Stockholm

Styrelseledamot
Tom Wickström
Tussmötevägen 134 C Lgh 1204, 122 64 Enskede

Åklagare

Kammaråklagarna Nathalie Müntzing och Ann Lidén
Ekobrottsmyndigheten
Tredje ekobrottskammaren i Stockholm
Box 820, 101 36 Stockholm

Domslut

Förverkande och beslag

För yrkande om förvar, se domslut för Bolagsspecialisten Stockholm AB:s konkursbo (Polismyndigheten, 2023-9000-BG804.1).

För yrkandet om beslag på datorer, se domslut för Bolagsspecialisten Stockholm AB:s konkursbo (Polismyndigheten, 2023-9000-BG766.1, 2023-9000-BG766.2, 2023-9000-BG766.3, 2023-9000-BG766.6, 2023-9000-BG766.7 och 2023-9000-BG766.11).

För yrkandet om beslagen på datorer och en mobil, se domslut för Bolagsspecialisten Stockholm AB:s konkursbo (Polismyndigheten, 2023-9000-BG766.13, 2023-9000-BG766.15, 2023-9000-BG766.20 och 2023-9000-BG766.22).

Bolagsspecialisten Stockholm AB:s konkursbo

Parter

Motpart

Bolagsspecialisten Stockholm AB:s konkursbo, 559078-2032
c/o advokaten Pierre Pettersson, Cirio Advokatbyrå AB, Box 3294, 103 65
Stockholm

Åklagare

Kammaråklagarna Nathalie Müntzing och Ann Lidén
Ekobrottsmyndigheten
Tredje ekobrottskammaren i Stockholm
Box 820, 101 36 Stockholm

Domslut

Förverkande och beslag

Kontobehållning om 762 185,15 kronor ska tas i förvar (Polismyndigheten, 2023-9000-BG804.1). Beslaget ska bestå.

Beslagen på datorer och en mobil ska bestå till dess att domen vunnit laga kraft. Det beslagtagna ska därefter återlämnas (Polismyndigheten, 2023-9000-BG766.13, 2023-9000-BG766.15, 2023-9000-BG766.20 och 2023-9000-BG766.22).

Beslagen på datorer med tillbehör ska bestå tills domen vinner laga kraft. Det beslagtagna ska därefter återlämnas (Polismyndigheten, 2023-9000-BG766.1, 2023-9000-BG766.2, 2023-9000-BG766.3, 2023-9000-BG766.6, 2023-9000-BG766.7 och 2023-9000-BG766.11).

Bolagsspecialisten Sverige AB i likvidation i konkurs

Parter

Motpart

Bolagsspecialisten Sverige AB i likvidation i konkurs, 559046-1785
c/o Advokatfirman Fylgia, Box 55555, 102 04 Stockholm

Likvidator

Advokat Lisse-Lotte Bolin
Advokatfirman Fylgia KB
Box 55555, 102 04 Stockholm

Åklagare

Kammaråklagarna Nathalie Müntzing och Ann Lidén
Ekobrottsmyndigheten
Tredje ekobrottskammaren i Stockholm
Box 820, 101 36 Stockholm

Domslut

Förverkande och beslag

För yrkande om beslaget på handlingar, se domslut för Bolagsspecialisten Sverige AB:s konkursbo (Polismyndigheten, 2023-9000-BG 774 p 1-9).

Bolagsspecialisten Sverige AB:s konkursbo

Parter

Motpart

Bolagsspecialisten Sverige AB:s konkursbo, 559046-1785
c/o advokaten Pierre Pettersson, Cirio Advokatbyrå AB, Box 3294, 103 65 103
65

Åklagare

Kammaråklagarna Nathalie Müntzing och Ann Lidén
Ekobrottsmyndigheten
Tredje ekobrottskammaren i Stockholm
Box 820, 101 36 Stockholm

Domslut

Förverkande och beslag

Beslaget på handlingar ska bestå till dess att domen vunnit laga kraft. Det beslagtagna ska därefter återlämnas (Polismyndigheten, 2023-9000-BG 774 p 1-9).

YRKANDEN

Stämningsansökan 2024-04-24, Åtalspunkt 1

Åklagaren har begärt att Therese Wickström ska dömas för näringspenningtvätt enligt 7 § 1 st lagen (2014:307) om straff för penningtvättsbrott.

Åklagaren har begärt att Filip Aranin, Joakim Fransén och Tom Wickström ska dömas för näringspenningtvätt, grovt brott enligt 7 § 2 st lagen (2014:307) om straff för penningtvättsbrott.

Åklagaren har angett följande gärningsbeskrivning.

1.1 NÄRINGSPENNINGTVÄTT, GROVT BROTT (Tom Wickström) (9000-K3243-22)

Tom Wickström har varit företrädare för bolagen Bolagsspecialisten Stockholm AB (559078–2032), numera i konkurs, Bolagsspecialisten Sverige AB (559046–1785), numera i konkurs, BSPE Holding AB (559271-3068), numera i konkurs och Revspec Stockholm AB (556704-2972) (BS-bolagen), alla med säte i Stockholms stad. Bolagen har varit verksamhetsutövare enligt lag (2017:630) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism.

Tom Wickström har inom ramen för bolagens näringsverksamhet, ensam eller tillsammans och i samförstånd med annan eller andra, i samband med försäljning av ca 1 100 bolag mot en samlad köpeskilling om drygt 50 mkr, utan att implementera och/eller tillämpa reglerna i lag (2017:630) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism, uppsåtligen medverkat till åtgärder som skäligen kan antas vara vidtagna i syfte att dölja att pengar eller annan egendom härrör från brott eller brottslig verksamhet eller till att främja möjligheterna för någon att tillgodogöra sig egendomen eller dess värde.

a) Åtgärderna har bestått i att Tom Wickström, ensam eller tillsammans och i samförstånd med annan eller andra, vid försäljning av ca 240 bolag mot en samlad köpeskilling om ca 19,4 mkr

- sålt bolag till såväl juridiska som fysiska personer, utan att ha tillräcklig kännedom om kundernas identitet,
- sålt bolag grundade på avtal innehållande icke affärsmässiga villkor som upprättats för skens skull,
- upplåtit bolagens bankkonton för insättning av köpeskilling utan att ha tillräcklig kännedom om pengarnas ursprung och/eller kundernas

identitet, och/eller

- sålt bolag mot kontant betalning, utan att ha tillräcklig kännedom om pengarnas ursprung.

I andra hand, såvitt avser åtalpunkten 1.1 a), påstås följande:

Tom Wickström har, i egenskap av företrädare och verksamhetsansvarig för BS-bolagen, till sina anställda vid försäljning av ca 240 bolag mot en samlad köpeskilling om ca 19,4 mkr, ensam eller tillsammans och i samförstånd med annan eller andra

- tillåtit eller gett instruktioner om företagsförsäljningar på det sätt som beskrivits under åtalpunkten 1.1 a)

- tillhandahållit bankkonton för insättning av köpeskilling och/eller

- tillhandahållit avtal innehållande icke affärsmässiga villkor som upprättats för skens skull.

b) Åtgärderna har vidare bestått i att Tom Wickström, i egenskap av företrädare och verksamhetsansvarig för BS-bolagen, till sina anställda Filip Aranin och Joakim Fransén (åtalpunkten 1.2 och 1.3) vid försäljning av ca 640 bolag mot en köpeskilling om ca 22,5 mkr, ensam eller tillsammans och i samförstånd med annan eller andra

- tillåtit eller gett instruktioner om företagsförsäljningar (åtalpunkterna 1.2 och 1.3) på det sätt som beskrivits under punkten a),

- tillhandahållit bankkonton för insättning av köpeskilling, och/eller

- tillhandahållit avtal innehållande icke affärsmässiga villkor som upprättats för skens skull.

c) Åtgärderna har även bestått i att Tom Wickström, i egenskap av företrädare och verksamhetsansvarig för BS-bolagen, till sina övriga anställda vid försäljning av ca 270 bolag mot en köpeskilling om ca 8,8 mkr ensam eller tillsammans och i samförstånd med annan eller andra

- tillåtit eller gett instruktioner om företagsförsäljningar på det sätt som beskrivits under punkten a),

- tillhandahållit bankkonton för insättning av köpeskilling och/eller

- tillhandahållit avtal innehållande icke affärsmässiga villkor som upprättats för skens skull.

Det hände mellan den 1 januari 2018 och den 28 augusti 2023 på flera platser i Stockholms stad.

Brottet är grovt eftersom det avsett ett mycket betydande värde och varit av särskilt farlig art då gärningen har begåtts inom ramen för en verksamhet som omfattas av regelverket om penningtvätt.

1.2 NÄRINGSPENNINGTVÄTT, GROVT BROTT (Joakim Fransén)

(9000-K3243-22)

Joakim Fransén har varit anställd i Bolagsspecialisten Stockholm AB (559078–2032), numera i konkurs och/eller Bolagsspecialisten Sverige AB (559046–1785), numera i konkurs, med säte i Stockholms stad. Båda bolagen har varit verksamhetsutövare enligt lag (2017:630) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism. Joakim Fransén har tagit en aktiv del i bolagens verksamhet tillsammans med Tom Wickström (åp 1.1) och Filip Aranin (åtalspunkten 1.3).

Joakim Fransén har, inom ramen för bolagens näringsverksamhet i samband med försäljning av ca 400 bolag mot en köpeskilling om ca 12,8 mkr, utan att tillämpa reglerna i lag (2017:630) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism, uppsåtligen medverkat till åtgärder som skäligen kan antas vara vidtagna i syfte att dölja att pengar eller egendom härrör från brott eller brottslig verksamhet eller att främja möjligheterna för någon att tillgodogöra sig egendomen eller dess värde.

Åtgärderna har bestått i att Joakim Fransén, ensam eller tillsammans och i samförstånd med annan eller andra

- sålt bolag till såväl juridiska som fysiska personer, utan att ha tillräcklig kännedom om kundernas identitet,
- sålt bolag grundade på avtal innehållande icke affärsmässiga villkor som upprättats för skens skull,
- anvisat bolagens bankkonton för insättning av köpeskilling utan att ha tillräcklig kännedom om pengarnas ursprung och/eller kundernas identitet, och/eller
- sålt bolag mot kontant betalning, utan att ha tillräcklig kännedom om pengarnas ursprung.

Det hände mellan den 9 juli 2019 och den 24 augusti 2023 på flera platser i Stockholms stad samt i Linköping.

Brottet är grovt eftersom det avsett mycket betydande värden och varit av särskilt farlig art då gärningen har begåtts inom ramen för en verksamhet som omfattas av regelverket om penningtvätt.

1.3 NÄRINGSPENNINGTVÄTT, GROVT BROTT (Filip Aranin)
(9000-K3243-22)

Filip Aranin har varit anställd i Bolagsspecialisten Stockholm AB (559078–2032), numera i konkurs och/eller Bolagsspecialisten Sverige AB (559046–1785), numera i konkurs med säte i Stockholm stad. Båda bolagen har varit verksamhetsutövare enligt lag (2017:630) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism. Filip Aranin har tagit en aktiv del i bolagens verksamhet tillsammans med Tom Wickström (åp

1.1) och Joakim Fransén (åtalspunkten 1.2).

Filip Aranin har, inom ramen för bolagens näringsverksamhet i samband med försäljning av cirka 240 bolag motsvarande en köpeskilling om cirka 9,7 mkr, utan att tillämpa reglerna i lag (2017:630) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism, uppsåtligen medverkat till åtgärder som skäligen kan antas vara vidtagna i syfte att dölja att pengar eller egendom härrör från brott eller brottslig verksamhet eller att främja möjligheterna för någon att tillgodogöra sig egendomen eller dess värde.

Åtgärderna har bestått i att Filip Aranin, ensam eller tillsammans och i samförstånd med annan eller andra

- sålt bolag till såväl juridiska som fysiska personer, utan att ha tillräcklig kännedom om kundernas identitet,
- sålt bolag grundade på avtal innehållande icke affärsmässiga villkor som upprättats för skens skull,
- anvisat bolagens bankkonton för insättning av köpeskilling utan att ha tillräcklig kännedom om pengarnas ursprung och/eller kundernas identitet, och/eller
- sålt bolag mot kontant betalning, utan att ha tillräcklig kännedom om pengarnas ursprung.

Det hände mellan den 15 november 2019 och den 28 augusti 2023 på flera platser i Stockholms stad.

Brottet är grovt eftersom det avsett mycket betydande värden och varit av särskilt farlig art då gärningen har begåtts inom ramen för en verksamhet som omfattas av regelverket om penningtvätt.

1.4 NÄRINGSPENNINGTVÄTT (Therese Wickström) (9000-K3243-22)

Therese Wickström har varit anställd i Bolagsspecialisten Stockholm AB (559078–2032), numera i konkurs och/eller Bolagsspecialisten Sverige AB (559046–1785), numera i konkurs med säte i Stockholm. Båda bolagen har varit verksamhetsutövare enligt lag (2017:630) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism.

Therese Wickström har uppsåtligen, inom ramen för bolagens näringsverksamhet, utan att tillämpa reglerna i lag (2017:630) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism, medverkat till åtgärder som skäligen kan antas vara vidtagna i syfte att dölja att pengar eller egendom härrör från brott eller brottslig verksamhet eller att främja möjligheterna för någon att tillgodogöra sig egendomen eller dess värde.

Åtgärderna har bestått i att Therese Wickström vid försäljning av bolaget

Ingemarsson Consulting AB (559294-2444) ensam eller tillsammans och i samförstånd med annan eller andra

- utan att ha tillräcklig kännedom om pengarnas ursprung tagit emot 70 000 kr i kontanter samt 5 000 kr via swish avseende köpeskilling,
- överfört 5 000 kr till BS Stockholms bankkonto i Marginalen bank i syfte att dölja kontantaffären, och/eller
- genomfört styrelseförändringar i bolaget, utan att ha tillräcklig kännedom om kundernas identitet.

Det hände mellan den 2 juni 2023 och den 5 juni 2023 i Stockholms stad.

Ansvaryrkande i andra hand

MEDHJÄLP TILL NÄRINGSPENNINGTVÄTT

I andra hand har Therese Wickström, utan att tillämpa reglerna i lag (2017:630) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism, genom nedanstående åtgärder, främjat gärningen i åtalpunkten 1.2 i den del som avser försäljningen av bolaget Ingemarsson Consulting AB (559294-2444).

Åtgärderna, som skäligen kan antas vara vidtagna i syfte att dölja att pengar eller egendom härrör från brott eller brottslig verksamhet eller att främja möjligheterna för någon att tillgodogöra sig egendomen eller dess värde, har bestått i att Therese Wickström vid försäljning av bolaget Ingemarsson Consulting AB ensam eller tillsammans och i samförstånd annan eller andra

- utan att ha tillräcklig kännedom om pengarnas ursprung, tagit emot 70 000 kr i kontanter samt 5 000 kr via swish avseende köpeskilling,
- överfört 5 000 kr till BS Stockholms bankkonto i Marginalen Bank i syfte att dölja kontantaffären, och/eller
- genomfört styrelseförändringar i bolaget, utan att ha tillräcklig kännedom om kundens identitet.

Det hände mellan den 2 juni 2023 och 5 juni 2023 i Stockholms stad.

Stämningsansökan 2024-04-24, Åtalpunkt 2

Åklagaren har begärt att Tom Wickström ska dömas för grovt bokföringsbrott enligt 11 kap 5 § 2 st brottsbalken.

Åklagaren har angett följande gärningsbeskrivning.

2.1 GROVT BOKFÖRINGSBROTT (Tom Wickström) (9000-K3243-22)

Tom Wickström har varit faktisk och formell företrädare för Bolagsspecialisten Stockholm AB (559078-2032), numera i konkurs med säte i Stockholms stad. Han har varit ansvarig för att bolagets bokföringsskyldighet fullgörs i enlighet med bokföringslagen. Bolaget försattes i konkurs den 11 december 2023.

Tom Wickström har, ensam eller tillsammans och i samförstånd med annan eller andra, åsidosatt bokföringsskyldigheten enligt bokföringslagen genom att

- a) bokföra eller låta bokföra intäkter om ca 15 mkr och kostnader om ca 11 mkr trots att
 - underlag/verifikationer saknas,
 - underlag/verifikationer är bristfälliga eftersom de inte uppfyller kraven på vad en verifikation ska innehålla, och/eller
 - koppling eller hänvisning till underlag/verifikationer saknas eller är bristfällig.

Bristerna i bokföringen avser ett räkenskapsår mellan den 1 januari 2018 och den 31 december 2018 . Brottet har skett i Stockholms stad.

Bristerna i bokföringen har medfört att rörelsens förlopp, ekonomiska resultat eller ställning inte i huvudsak kunnat bedömas med ledning av bokföringen.

Brottet bör bedömas som grovt eftersom det avsett mycket betydande belopp och ingått som ett led i en brottslighet som utövats systematiskt.

Tom Wickström begick gärningen med uppsåt eller i andra hand av oaktsamhet.

Stämningsansökan 2024-04-24, Åtalspunkt 3

Åklagaren har begärt att Tom Wickström ska dömas för grovt bokföringsbrott enligt 11 kap 5 § 2 st brottsbalken.

Åklagaren har angett följande gärningsbeskrivning.

3.1 GROVT BOKFÖRINGSBROTT (Tom Wickström) (9000-K3243-22)

Tom Wickström har varit faktisk och formell företrädare för Bolagsspecialisten Stockholm AB (559078-2032), numera i konkurs med säte i Stockholms stad. Han har varit ansvarig för att bolagets bokföringsskyldighet fullgörs i enlighet med bokföringslagen. Bolaget

försattes i konkurs den 11 december 2023.

Tom Wickström har, ensam eller tillsammans och i samförstånd med annan eller andra, åsidosatt bokföringsskyldigheten enligt bokföringslagen genom att

a) bokföra eller låta bokföra intäkter om ca 34 mkr och kostnader om ca 24 mkr trots att

- underlag/verifikationer saknas,
- underlag/verifikationer är bristfälliga eftersom de inte uppfyller kraven på vad en verifikation ska innehålla, och/eller
- kopplingar eller hänvisningar till underlag/verifikationer saknas eller är bristfälliga.

b) bokföra eller låta bokföra bankinbetalningar om i vart fall ca 23 mkr som intäkter trots att bankinbetalningarna inte motsvarats av verkliga intäkter.

Bristerna i bokföringen avser ett räkenskapsår mellan den 1 januari 2019 och den 31 december 2019. Brottet har skett i Stockholms stad.

Bristerna i bokföringen har medfört att rörelsens förlopp, ekonomiska resultat eller ställning inte i huvudsak kunnat bedömas med ledning av bokföringen.

Brottet bör bedömas som grovt eftersom det avsett mycket betydande belopp och ingått som ett led i en brottslighet som utövats systematiskt.

Tom Wickström begick gärningen med uppsåt eller i andra hand av oaktsamhet.

Stämningsansökan 2024-04-24, Åtalspunkt 4

Åklagaren har begärt att Tom Wickström ska dömas för grovt bokföringsbrott enligt 11 kap 5 § 2 st brottsbalken.

Åklagaren har angett följande gärningsbeskrivning.

4.1 GROVT BOKFÖRINGSBROTT (Tom Wickström) (9000-K3243-22)

Tom Wickström har varit faktisk och formell företrädare för Bolagsspecialisten Stockholm AB (559078-2032), numera i konkurs med säte i Stockholms stad. Han har varit ansvarig för att bolagets bokföringsskyldighet fullgörs i enlighet med bokföringslagen. Bolaget försattes i konkurs den 11 december 2023.

Tom Wickström har, ensam eller tillsammans och i samförstånd med annan eller andra, åsidosatt bokföringsskyldigheten enligt bokföringslagen genom att

a) bokföra eller låta bokföra intäkter om ca 48 mkr och kostnader om ca 33 mkr trots att

- underlag/verifikationer saknas,
- underlag/verifikationer är bristfälliga eftersom de inte uppfyller kraven på vad en verifikation ska innehålla, och/eller
- kopplingar eller hänvisningar till underlag/verifikationer saknas eller är bristfälliga.

b) bokföra eller låta bokföra bankinbetalningar om i vart fall ca 32 mkr som intäkter trots att bankinbetalningarna inte motsvarats av verkliga intäkter.

Bristerna i bokföringen avser ett räkenskapsår mellan den 1 januari 2020 och den 31 december 2020. Brottet har skett i Stockholms stad.

Bristerna i bokföringen har medfört att rörelsens förlopp, ekonomiska resultat eller ställning inte i huvudsak kunnat bedömas med ledning av bokföringen.

Brottet bör bedömas som grovt eftersom det avsett mycket betydande belopp och ingått som ett led i en brottslighet som utövats systematiskt.

Tom Wickström begick gärningen med uppsåt eller i andra hand av oaktsamhet.

Stämningsansökan 2024-04-24, Åtalspunkt 5

Åklagaren har begärt att Tom Wickström ska dömas för grovt bokföringsbrott enligt 11 kap 5 § 2 st brottsbalken.

Åklagaren har angett följande gärningsbeskrivning.

5.1 GROVT BOKFÖRINGSBROTT (Tom Wickström) (9000-K3243-22)

Tom Wickström har varit faktisk och formell företrädare för Bolagsspecialisten Stockholm AB (559078-2032), numera i konkurs med säte i Stockholms stad. Han har varit ansvarig för att bolagets bokföringsskyldighet fullgörs i enlighet med bokföringslagen. Bolaget försattes i konkurs den 11 december 2023.

Tom Wickström har, ensam eller tillsammans och i samförstånd med annan eller andra, åsidosatt bokföringsskyldigheten enligt bokföringslagen genom att

a) bokföra eller låta bokföra intäkter om ca 14 mkr och kostnader om ca 7 mkr trots att

- underlag/verifikationer saknas,
- underlag/verifikationer är bristfälliga eftersom de inte uppfyller kraven på vad en verifikation ska innehålla, och/eller
- kopplingar eller hänvisningar till underlag/verifikationer saknas eller är bristfälliga.

b) bokföra eller låta bokföra bankinbetalningar om i vart fall ca 7 mkr som intäkter trots att bankinbetalningarna inte motsvarats av verkliga intäkter.

Bristerna i bokföringen avser ett räkenskapsår mellan den 1 januari 2021 och den 31 december 2021. Brottet har skett i Stockholms stad.

Bristerna i bokföringen har medfört att rörelsens förlopp, ekonomiska resultat eller ställning inte i huvudsak kunnat bedömas med ledning av bokföringen.

Brottet bör bedömas som grovt eftersom det avsett mycket betydande belopp och ingått som ett led i en brottslighet som utövats systematiskt.

Tom Wickström begick gärningen med uppsåt eller i andra hand av oaktsamhet.

Stämningsansökan 2024-04-24, Åtalspunkt 6

Åklagaren har begärt att Tom Wickström ska dömas för grovt bokföringsbrott enligt 11 kap 5 § 2 st brottsbalken.

Åklagaren har angett följande gärningsbeskrivning.

6.1 GROVT BOKFÖRINGSBROTT (Tom Wickström) (9000-K3243-22)

Tom Wickström har varit faktisk och formell företrädare för Bolagsspecialisten Stockholm AB (559078-2032), numera i konkurs med säte i Stockholms stad. Han har varit ansvarig för att bolagets bokföringsskyldighet fullgörs i enlighet med bokföringslagen. Bolaget försattes i konkurs den 11 december 2023.

Tom Wickström har, ensam eller tillsammans och i samförstånd med

annan eller andra, åsidosatt bokföringsskyldigheten enligt bokföringslagen genom att

- a) bokföra eller låta bokföra intäkter om ca 12 mkr trots att
 - underlag/verifikationer saknas,
 - underlag/verifikationer är bristfälliga eftersom de inte uppfyller kraven på vad en verifikation ska innehålla, och/eller
 - kopplingar eller hänvisningar till underlag/verifikationer saknas eller är bristfälliga.

Bristerna i bokföringen avser ett räkenskapsår mellan den 1 januari 2022 och den 31 december 2022. Brottet har skett i Stockholms stad.

Bristerna i bokföringen har medfört att rörelsens förlopp, ekonomiska resultat eller ställning inte i huvudsak kunnat bedömas med ledning av bokföringen.

Brottet bör bedömas som grovt eftersom det avsett mycket betydande belopp och ingått som ett led i en brottslighet som utövats systematiskt.

Tom Wickström begick gärningen med uppsåt eller i andra hand av oaktsamhet.

Stämningsansökan 2024-04-24, Åtalspunkt 7

Åklagaren har begärt att Tom Wickström ska dömas för grovt bokföringsbrott enligt 11 kap 5 § 2 st brottsbalken.

Åklagaren har angett följande gärningsbeskrivning.

7.1 GROVT BOKFÖRINGSBROTT (Tom Wickström) (9000-K3243-22)

Tom Wickström har varit faktisk och formell företrädare för Bolagsspecialisten Stockholm AB (559078-2032), numera i konkurs med säte i Stockholms stad. Han har varit ansvarig för att bolagets bokföringsskyldighet fullgörs i enlighet med bokföringslagen. Bolaget försattes i konkurs den 11 december 2023.

Tom Wickström har, ensam eller tillsammans och i samförstånd med annan eller andra, åsidosatt bokföringsskyldigheten enligt bokföringslagen genom att

- a) bokföra eller låta bokföra intäkter om ca 6 mkr och kostnader om ca 2 mkr trots att
 - underlag/verifikationer saknas,

- underlag/verifikationer är bristfälliga eftersom de inte uppfyller kraven på vad en verifikation ska innehålla, och/eller
- kopplingar eller hänvisningar till underlag/verifikationer saknas eller är bristfälliga.

Bristerna i bokföringen avser del av ett räkenskapsår mellan den 1 januari 2023 och den 29 augusti 2023. Brottet har skett i Stockholms stad.

Bristerna i bokföringen har medfört att rörelsens förlopp, ekonomiska resultat eller ställning inte i huvudsak kunnat bedömas med ledning av bokföringen.

Brottet bör bedömas som grovt eftersom det avsett mycket betydande belopp och ingått som ett led i en brottslighet som utövats systematiskt.

Tom Wickström begick gärningen med uppsåt eller i andra hand av oaktsamhet.

Stämningsansökan 2024-04-24, Åtalspunkt 8

Åklagaren har begärt att Ola Olsson Myrling och Tom Wickström ska dömas för grovt bokföringsbrott enligt 11 kap 5 § 2 st brottsbalken.

Åklagaren har angett följande gärningsbeskrivning.

8.1 GROVT BOKFÖRINGSBROTT (Ola Olsson Myrling och Tom Wickström) (9000-K3243-22)

Tom Wickström och Ola Olsson Myrling har varit företrädare för Bolagsspecialisten Sverige AB (559046-1785), numera i konkurs med säte i Stockholms stad. Tom Wickström har varit faktisk och formell företrädare och Ola Olsson Myrling har varit formell företrädare. De har varit ansvariga för att bolagets bokföringsskyldighet fullgörs i enlighet med bokföringslagen. Bolaget försattes i konkurs den 9 april 2024.

Tom Wickström och Ola Olsson Myrling har var för sig eller tillsammans och i samförstånd med varandra och/eller med annan eller andra åsidosatt bokföringsskyldigheten enligt bokföringslagen genom att

a) bokföra eller låta bokföra intäkter om ca 13 mkr och kostnader om ca 11 mkr trots att

- underlag/verifikationer saknas,
- underlag/verifikationer är bristfälliga eftersom de inte uppfyller kraven på vad en verifikation ska innehålla, och/eller
- kopplingar eller hänvisningar till underlag/verifikationer saknas eller är bristfälliga.

Bristerna i bokföringen avser del av ett räkenskapsår mellan den 12 december 2019 och den 30 juni 2020. Brottet har skett i Stockholms stad.

Bristerna i bokföringen har medfört att rörelsens förlopp, ekonomiska resultat eller ställning inte i huvudsak kunnat bedömas med ledning av bokföringen.

Brottet bör bedömas som grovt eftersom det avsett mycket betydande belopp och ingått som ett led i en brottslighet som utövats systematiskt.

Tom Wickström och Ola Olsson Myrling begick gärningen med uppsåt eller i andra hand av oaktsamhet.

Stämningsansökan 2024-04-24, Åtalspunkt 9

Åklagaren har begärt att Ola Olsson Myrling och Tom Wickström ska dömas för grovt bokföringsbrott enligt 11 kap 5 § 2 st brottsbalken.

Åklagaren har angett följande gärningsbeskrivning.

9.1 GROVT BOKFÖRINGSBROTT (Ola Olsson Myrling och Tom Wickström) (9000-K3243-22)

Tom Wickström och Ola Olsson Myrling har varit faktisk respektive formell företrädare för Bolagsspecialisten Sverige AB (559046-1785), numera i konkurs med säte i Stockholms stad. De har varit ansvariga för att bolagets bokföringsskyldighet fullgörs i enlighet med bokföringslagen. Bolaget försattes i konkurs den 9 april 2024.

Tom Wickström och Ola Olsson Myrling har var för sig eller tillsammans och i samförstånd med varandra och/eller med annan eller andra åsidosatt bokföringsskyldigheten enligt bokföringslagen genom att

- a) bokföra eller låta bokföra intäkter om ca 6 mkr och kostnader om ca 5 mkr trots att
 - underlag/verifikationer saknas,
 - underlag/verifikationer är bristfälliga eftersom de inte uppfyller kraven på vad en verifikation ska innehålla, och/eller
 - kopplingar eller hänvisningar till underlag/verifikationer saknas eller är bristfälliga.

Bristerna i bokföringen avser ett räkenskapsår mellan den 1 juli 2020 och den 30 juni 2021. Brottet har skett i Stockholms stad.

Bristerna i bokföringen har medfört att rörelsens förlopp, ekonomiska resultat eller ställning inte i huvudsak kunnat bedömas med ledning av bokföringen.

Brottet bör bedömas som grovt eftersom det avsett mycket betydande belopp och ingått som ett led i en brottslighet som utövats systematiskt.

Tom Wickström och Ola Olsson Myrling begick gärningen med uppsåt eller i andra hand av oaktsamhet.

Stämningsansökan 2024-04-24, Åtalspunkt 10

Åklagaren har begärt att Tom Wickström ska dömas för grovt bokföringsbrott enligt 11 kap 5 § 2 st brottsbalken.

Åklagaren har angett följande gärningsbeskrivning.

10.1 GROVT BOKFÖRINGSBROTT (Tom Wickström) (9000-K3243-22)

Tom Wickström har varit faktisk och formell företrädare för Bolagsspecialisten Sverige AB (559046-1785), numera i konkurs med säte i Stockholms stad. Han har varit ansvarig för att bolagets bokföringsskyldighet fullgörs i enlighet med bokföringslagen. Bolaget försattes i konkurs den 9 april 2024.

Tom Wickström har, ensam eller tillsammans och i samförstånd med annan eller andra, åsidosatt bokföringsskyldigheten enligt bokföringslagen genom att

- a) bokföra eller låta bokföra intäkter om ca 26 mkr och kostnader om ca 18 mkr trots att
 - underlag/verifikationer saknas,
 - underlag/verifikationer är bristfälliga eftersom de inte uppfyller kraven på vad en verifikation ska innehålla, och/eller
 - kopplingar eller hänvisningar till underlag/verifikationer saknas eller är bristfälliga.

Bristerna i bokföringen avser ett räkenskapsår mellan den 1 juli 2021 och den 30 juni 2022. Brottet har skett i Stockholms stad.

Bristerna i bokföringen har medfört att rörelsens förlopp, ekonomiska resultat eller ställning inte i huvudsak kunnat bedömas med ledning av bokföringen.

Brottet bör bedömas som grovt eftersom det avsett mycket betydande

belopp och ingått som ett led i en brottslighet som utövats systematiskt.

Tom Wickström begick gärningen med uppsåt eller i andra hand av oaktsamhet.

Stämningsansökan 2024-04-24, Åtalspunkt 11

Åklagaren har begärt att Filip Aranin och Tom Wickström ska dömas för grovt bokföringsbrott enligt 11 kap 5 § 2 st brottsbalken.

Åklagaren har angett följande gärningsbeskrivning.

11.1 GROVT BOKFÖRINGSBROTT (Filip Aranin och Tom Wickström) (9000-K3243-22)

Tom Wickström och Filip Aranin har varit faktisk respektive formell företrädare för BSPE Holding AB (559271-3068), numera i konkurs med säte i Stockholms stad. De har varit ansvariga för att bolagets bokföringsskyldighet fullgörs i enlighet med bokföringslagen.

Tom Wickström och Filip Aranin har var för sig eller tillsammans och i samförstånd med varandra och/eller med annan eller andra åsidosatt bokföringsskyldigheten enligt bokföringslagen genom att

- a) bokföra eller låta bokföra intäkter om ca 18 mkr och kostnader om ca 18 mkr trots att
- underlag/verifikationer saknas,
 - underlag/verifikationer är bristfälliga eftersom de inte uppfyller kraven på vad en verifikation ska innehålla, och/eller
 - kopplingar eller hänvisningar till underlag/verifikationer saknas eller är bristfälliga.

Bristerna i bokföringen avser ett räkenskapsår mellan den 1 september 2022 och den 31 augusti 2023. Brottet har skett i Stockholms stad.

Bristerna i bokföringen har medfört att rörelsens förlopp, ekonomiska resultat eller ställning inte i huvudsak kunnat bedömas med ledning av bokföringen.

Brottet bör bedömas som grovt eftersom det avsett mycket betydande belopp och ingått som ett led i en brottslighet som utövats systematiskt.

Tom Wickström och Filip Aranin begick gärningen med uppsåt eller i andra hand av oaktsamhet.

Stämningsansökan 2024-06-18, Åtalspunkt 12

Åklagaren har begärt att Joakim Fransén ska dömas för rattfylleri enligt 4 § 1 st trafikbrottslagen (1951:649).

Åklagaren har angett följande gärningsbeskrivning.

1.1 RATTFYLLERI (5000-K735069-24)

Joakim Fransén har kört personbil efter att ha intagit alkohol i sådan mängd att alkoholkoncentrationen i hans utandningsluft under eller efter färden uppgick till 0,16 milligram per liter. Det hände den 15 juni 2024 på E4, Linköping, Linköpings kommun.

Joakim Fransén begick gärningen med uppsåt.

Näringsförbud

Det yrkas att tingsrätten meddelar Filip Aranin, om han döms för bokföringsbrott, grovt brott, förbud att bedriva näringsverksamhet under en tid av 5 år. Förbudet ska gälla från dagen för domen.

Det yrkas att tingsrätten meddelar Tom Wickström, om han döms för bokföringsbrott, förbud att bedriva näringsverksamhet under en tid av 10 år. Förbudet ska gälla från dagen för domen.

Det yrkas att tingsrätten meddelar Ola Olsson Myrling, om han döms för bokföringsbrott, grovt brott, förbud att bedriva näringsverksamhet under en tid av 5 år. Förbudet ska gälla från dagen för domen.

Företagsbot

Det yrkas att tingsrätten ålägger BSPE Holding AB i konkurs att betala en företagsbot om 10 000 000 kronor

Förverkande och beslag

Det yrkas att tingsrätten förordnar om kvarstad på så mycket av Filip Aranins egendom att statens yrkande om värdeförverkande om 695 181 kr kan antas bli täckt vid utmätning. Förordnandet om kvarstad ska bestå till dess verkställighet kan ske, dock längst två månader efter lagakraftvunnen dom

Åklagaren har begärt att Tom Wickström ska betala 1 870 900,54 kr som förverkat värde.

Åklagaren har begärt att Filip Aranin ska betala 695 181 kr som förverkat värde.

Åklagaren har begärt att Joakim Fransén ska betala 1 052 006 kr som förverkat värde.

Det yrkas att beslagen på handlingar kopplade till bolagsförsäljningar/köp, beslagttaget hos Filip Aranin, ska bestå tills domen vinner laga kraft. Det beslagtagna ska därefter återlämnas (Polismyndigheten, 2023-9000-BG775.12, 2023-9000-BG775.13).

Det yrkas att beslaget på en mobiltelefon, beslagtagen hos Therese Wickström, ska bestå tills domen vinner laga kraft. Det beslagtagna ska därefter återlämnas. (Polismyndigheten, 2023-9000-BG785.1).

Det yrkas att beslaget på en laddare till beslag BG784-2, beslagtagen hos Therese Wickström, ska bestå tills domen vinner laga kraft. Det beslagtagna ska därefter återlämnas (Polismyndigheten, 2023-9000-BG788.1).

Det yrkas att beslagen på datorer och mobiltelefon, beslagtagna hos Tom Wickström, ska bestå tills domen vinner laga kraft. Det beslagtagna ska därefter återlämnas (Polismyndigheten, 2023-9000-BG764.1, 2023-9000-BG764.2, 2023-9000-BG764.4, 2023-9000-BG764.5 och 2023-9000-BG764.8).

Det yrkas att beslagen på mobiltelefoner, beslagttaget hos Filip Aranin, ska bestå tills domen vinner laga kraft. Det beslagtagna ska därefter återlämnas (Polismyndigheten, 2023-9000-BG772.1, 2023-9000-BG772.2, 2023-9000-BG772.5).

Det yrkas att beslagen på mobiltelefoner och datorer, beslagttaget hos Joakim Fransén, ska bestå tills domen vinner laga kraft. Det beslagtagna ska därefter återlämnas (Polismyndigheten, 2023-9000-BG762.2, 2023-9000-BG762.4, 2023-9000-BG762.6, 2023-9000-BG762.7 och 2023-9000-BG762.8).

Det yrkas att beslaget på en dator, beslagtagen hos Therese Wickström, ska

bestå tills domen vinner laga kraft. Det beslagtagna ska därefter återlämnas (Polismyndigheten, 2023-9000-BG784.2).

Det yrkas att 582 417,46 kronor avseende kontobehållning såsom utbyte av brott förverkas från Tom Wickström enligt 9 § 2 p lagen om straff för penningtvättsbrott.

Yrkande i andra hand: För det fall tingsrätten bedömer att kontobehållningen i sig inte utgör utbyte av brott yrkas att kontobehållningen förverkas från Tom Wickström såsom utbyte av brott (värdeförverkande) och att Tom Wickström förpliktas utge detta belopp till staten. (9 § 2 p lag om straff för penningtvättsbrott).

I detta fall yrkas vidare att tingsrätten beslutar om kvarstad på så mycket av Tom Wickströms egendom så statens fordran på 582 417,46 kronor kan antas bli täckt vid utmätning. Förordnandet om kvarstad ska bestå till dess verkställighet kan ske, dock längst två månader efter lagakraftvunnen dom (Polismyndigheten, 2023-9000-BG1034.1, 2023-9000-BG1035.1, 2023-9000-BG1046.1, 2023-9000-BG1166.1 och 2023-9000-BG1169.1).

Det yrkas, mot Bolagsspecialisten Stockholm AB:s konkursbo, att kontobehållning om 762 185,15 kronor som tagits i penningbeslag hos Bolagsspecialisten Stockholm AB, ska tas i förvar enligt 1 § 4 p lag (1974:1065) om visst stöldgods m.m. och 7 § lag (2014:307) om straff för penningtvättsbrott. (Polismyndigheten, 2023-9000-BG804.1).

Det yrkas, mot Bolagsspecialisten Stockholm AB:s konkursbo, att beslagen på datorer och en mobil ska bestå till dess att domen vunnit laga kraft. Beslagen har skett från Bolagsspecialisten Stockholm AB. Det beslagtagna ska därefter återlämnas. (Polismyndigheten, 2023-9000-BG766.13, 2023-9000-BG766.15, 2023-9000-BG766.20 och 2023-9000-BG766.22).

Det yrkas, mot Bolagsspecialisten Sverige AB:s konkursbo, att beslaget på handlingar ska bestå till dess att domen fått laga kraft. Beslaget har skett från Bolagsspecialisten Sverige AB. Det beslagtagna ska därefter återlämnas. (Polismyndigheten, 2023-9000-BG 774 p 1-9).

Det yrkas, mot Bolagsspecialisten Stockholm AB:s konkursbo, att beslagen på datorer med tillbehör, beslagtagna hos Bolagsspecialisten Stockholm AB i

konkurs, ska bestå tills domen vinner laga kraft. Det beslagtagna ska därefter återlämnas (Polismyndigheten, 2023-9000-BG766.1, 2023-9000-BG766.2, 2023-9000-BG766.3, 2023-9000-BG766.6, 2023-9000-BG766.7 och 2023-9000-BG766.11).

För det fall att yrkandet mot BSPE Holding AB:s konkursbo avslås yrkas, mot BSPE Holding AB i likvidation i konkurs, att kontobehållning om sammanlagt 464 585,80 kronor som tagits i penningbeslag från BSPE Holding AB, ska tas i förvar enligt 1 § 4 p lag (1974:1065) om visst stöldgods m.m. och 7 § lag (2014:307) om straff för penningtvättsbrott (Polismyndigheten, 2023-9000-BG1247.1 och 2023-9000-BG805.1.).

Mot BSPE Holding AB:s konkursbo yrkas att kontobehållning om sammanlagt 464 585,80 kronor som tagits i penningbeslag från BSPE Holding AB, ska tas i förvar enligt 1 § 4 p lag (1974:1065) om visst stöldgods m.m. och 7 § lag (2014:307) om straff för penningtvättsbrott (Polismyndigheten, 2023-9000-BG1247.1 och 2023-9000-BG805.1.).

För det fall att yrkandet mot Bolagsspecialisten Stockholm AB:s konkursbo avslås yrkas, mot Bolagsspecialisten Stockholm AB i konkurs, att kontobehållning om 762 185,15 kronor som tagits i penningbeslag hos Bolagsspecialisten Stockholm AB, ska tas i förvar enligt 1 § 4 p lag (1974:1065) om visst stöldgods m.m. och 7 § lag (2014:307) om straff för penningtvättsbrott. (Polismyndigheten, 2023-9000-BG804.1).

För det fall att yrkandet mot Bolagsspecialisten Sverige AB:s konkursbo om beslaget på handlingar avslås yrkas, mot Bolagsspecialisten Sverige AB i likvidation i konkurs, att beslaget på handlingar ska bestå till dess att domen fått laga kraft. Beslaget har skett från Bolagsspecialisten Sverige AB. Det beslagtagna ska därefter återlämnas. (Polismyndigheten, 2023-9000-BG 774 p 1-9).

För det fall att yrkandet mot Bolagsspecialisten Stockholm AB:s konkursbo om beslag på datorer med tillbehör avslås yrkas, mot Bolagsspecialisten Stockholm AB i konkurs, att beslagen på datorer med tillbehör, beslagttaget hos Bolagsspecialisten Stockholm AB, ska bestå tills domen vinner laga kraft. Det beslagtagna ska därefter återlämnas (Polismyndigheten, 2023-9000-BG766.1,

2023-9000-BG766.2, 2023-9000-BG766.3, 2023-9000-BG766.6, 2023-9000-BG766.7 och 2023-9000-BG766.11).

För det fall yrkande mot Bolagsspecialisten Stockholm AB:s konkursbo om beslagen på datorer och en mobil avslås yrkas, mot Bolagsspecialisten Stockholm AB i konkurs, att beslagen på datorer och en mobil ska bestå till dess att domen fått laga kraft. Beslaget har skett från Bolagsspecialisten Stockholm AB. Det beslagtagna ska därefter återlämnas. (Polismyndigheten, 2023-9000-BG766.13. 2023-9000-BG766.15, 2023-9000-BG766.20 och 2023-9000-BG766.22).

Innehållsförteckning

1	Bakgrund	4
2	Inställning till yrkandena	10
2.1	Tom Wickström	10
2.2	Filip Aranin	12
2.3	Therese Wickström	13
2.4	Ola Olsson Myrling	13
2.5	Övriga motparter	14
3	Näringspenningtvätt	15
3.1	Utredning	15
3.2	Allmänt om penningtvätt	15
3.3	Den åtalade gärningen	20
3.4	Den objektiva prövningen av brottet kräver ett penningtvättssyfte	20
3.5	Den subjektiva bedömningen (uppsåtsbedömningen)	25
3.6	Tingsrättens prövning av åtalet för näringspenningtvätt	26
3.7	Den påstådda medverkan är vidtagen i näringsverksamhet	27
3.8	Bolagsspecialisten har låtit sig användas av kriminella med avsikt att begå nya brott	28
3.9	Det är osannolikt att det finns ett penningtvättssyfte vid förvärv av aktiebolag från Bolagsspecialisten	40
3.10	Det finns ett fåtal kvalificerande omständigheter som ändå tyder på ett penningtvättssyfte i Bolagsspecialistens fall	42
3.11	Uppsåtet bedöms från fall till fall	49
3.12	Det kan ha förekommit näringspenningtvätt	50

3.13	Alla tilltalade ska i viss omfattning dömas till ansvar för medverkan till näringspenningtvätt	52
3.14	Det har skett elva näringspenningtvättsbrott	56
3.15	När det gäller ett av de 23 bolagsförsäljningarna har åklagarna inte styrkt vem som är ansvarig säljare.....	83
3.16	När det gäller sju av de 23 bolagsförsäljningarna har åklagarna inte styrkt ett skäligt penningtvättssyfte	83
3.17	När det gäller fyra av de 23 bolagsförsäljningarna har åklagarna inte styrkt uppsåt.....	84
3.18	Brottsenheter och rubricering	85
4	Bokföringsbrott.....	88
4.1	Åtalen för grovt bokföringsbrott.....	88
4.2	Vad är utrett?	89
4.3	Tom Wickströms ansvar.....	92
4.4	Brotten är av normalgraden	95
4.5	Ola Olsson Myrlings ansvar	96
4.6	Filip Aranins ansvar	98
5	Rattfylleri.....	98
6	Yrkanden mot övriga motparter.....	99
6.1	Företagsbot (BSPE Holding AB).....	99
6.2	Förvar (BSPE Holding AB och Bolagsspecialisten Stockholm AB) 100	
6.3	Beslag (Bolagsspecialisten Stockholm AB och Bolagsspecialisten Sverige AB).....	103
7	Påföljd	104
7.1	Straffvärde	104

7.2	Tom Wickströms påföljd.....	105
7.3	Joakim Franséns påföljd.....	106
7.4	Filip Aranins påföljd	107
7.5	Therese Wickströms påföljd.....	107
7.6	Förverkande av pengar och kvarstad.....	108
7.7	Bevisbeslagen ska bestå	112
7.8	Näringsförbud	113
7.9	Brottsofferfond.....	114
8	Ersättning till försvararna	114
8.1	Allmänna utgångspunkter.....	114
8.2	Ersättning till Tom Wickströms försvarare	114
8.3	Ersättning till Joakim Franséns försvarare	115
8.4	Ersättning till Filip Aranins försvarare.....	115
8.5	Ersättning till Therese Wickströms försvarare	116
8.6	Ersättning till Ola Olsson Myrlings försvarare.....	116
	Bilaga 1. DE TILLTALADES berättelser	117
1.	Tom Wickströms huvudsakliga berättelse	117
2.	Filip Aranins huvudsakliga berättelse	130
3.	Joakim Franséns huvudsakliga berättelse.....	139
4.	Therese Wickströms huvudsakliga berättelse.....	146
5.	Ola Olsson Myrlings huvudsakliga berättelse	153

1 BAKGRUND

Bolagsspecialistens verksamhet och personal

Åtalen i målet är kopplade till Bolagsspecialisten Stockholm AB, som försattes i konkurs den 11 december 2023, Bolagsspecialisten Sverige AB, som trädde i likvidation den 6 mars 2024 och försattes i konkurs den 9 april 2024, och BSPE Holding AB, som trädde i likvidation den 10 maj 2024 och försattes i konkurs den 23 maj 2024. Konkurserna är inte avslutade. I någon mån berörs även Revspec Stockholm AB. Bolagen, ett eller flera, eller den verksamhet som bedrevs inom ramen för bolagen kommer hädanefter i domen att benämnas Bolagsspecialisten, utom i de fall det finns anledning att särskilja något eller några av bolagen varvid bolaget eller bolagen kommer att anges med sin firma. Verksamheten i Bolagsspecialisten torde ha inletts i Bolagsspecialisten Stockholm AB, varefter verksamhet synes ha flyttats över till eller ha skett i främst Bolagsspecialisten Sverige AB.

Verksamheten i Bolagsspecialisten inleddes år 2017 av David Andersson och Tom Wickström. Tom Wickström blev majoritetsägare i Bolagsspecialisten och har varit faktisk eller formell företrädare för bolagen. Från år 2019 ingick även Nicklas Sångberg och Ola Olsson Myrling i Bolagsspecialistens ledningsgrupp. Nicklas Sångberg har uppgett att han arbetade mot timersättning i Bolagsspecialisten. Ola Olsson Myrling, som inte var anställd i Bolagsspecialisten, var under den tid som har angetts i åtalet mot honom formell företrädare för Bolagsspecialisten Sverige AB. Han hade lämnat Bolagsspecialisten när misstankarna om näringspenningtvätt uppkom. Nicklas Sångberg har tidigare varit misstänkt i målet.

Bolagsspecialistens verksamhet var bolagsförmedling. Bolagsspecialisten köpte in bolag s.k. historikbolag vars ägare ville avveckla bolagen – och sålde bolagen vidare. Bolagsspecialisten sålde även lagerbolag, alltså nystartade bolag. Joakim Fransén och Filip Aranin har varit anställda som säljare hos

Bolagsspecialisten. Filip Aranin var formell företrädare för BSPE Holding AB under den tid som åklagarna har påstått. Anställda av Bolagsspecialisten har varit även administrativ personal, bland andra Therese Wickström som är syster till Tom Wickström, och ekonomer.

Alla ovan berörda personer har hörts vid huvudförhandlingen, med undantag för David Andersson som inte heller har förhörts vid förundersökningen. En annan person som inte har hörts vid huvudförhandlingen eller förundersökningen är Oliver Mugosa Svensson, som var anställd som säljare vid Bolagsspecialisten men som lämnade bolaget före misstankarna om brott.

Bolagsspecialisten har sålt historikbolag

Produkten historikbolag var bolag med exempelvis historisk omsättning, F-skattsedel, mervärdesskatteregistrering eller arbetsgivarregistrering. Historikbolagen prissattes normalt högre än lagerbolag på grund av att köparna av historikbolagen fick en ”flygande start” genom att inte själva behöva genomgå ansökningsprocess eller registrering hos myndigheter. Ett historikbolags kreditvärdighet kunde bedömas som god med beaktande av omsättningen i bolagets tidigare verksamhet.

Åklagaren har påstått att historikbolag sålda av Bolagsspecialisten har kommit att användas för olika former av bedrägerier eller skattebrott. Detta återkommer rätten till under avsnittet med domskäl för näringspenningtvätt, 3.8 nedan.

Bolagsspecialisten har genomfört en tömning av det köpta bolagens medel

Bolagsspecialisten erbjöd ägare av historikbolag att genomföra en ”snabbavveckling” av bolagen. Vid förvärvet av ett historikbolag övertog Bolagsspecialisten samtliga tillgångar och skulder i det förvärvade bolaget.

Bolagsspecialisten har därefter tömt det förvärvade bolagets kassa och fört över medlen till Bolagsspecialistens eget konto (den s.k. tömningen), varpå säljaren av bolaget har erhållit återstående belopp som fanns i bolaget efter att skulder och en avgift för avveckling om 5 995 kr hade dragits av. Tömningen bokfördes i Bolagsspecialisten som en intäkt för Bolagsspecialisten.

Bolagsspecialisten har i sina försäljningsavtal haft en klausul avseende tömningen

Vid sin försäljning av ett bolag använde Bolagsspecialisten regelmässigt en avtalsklausul innebärande att köparen av bolaget åtog sig att återställa de tömda medlen till bolaget. Den närmre utformningen av klausulen varierade över tid och tog alltså hela tiden sikte på att köparen av bolaget skulle återställa hela eller delar av aktiekapitalet. Avtalsklausulen utformade Bolagsspecialisten bl.a. med hjälp av en jurist och den fanns som en färdig avtalsmall i det av Bolagsspecialisten använda systemet Oneflow som var tillgängligt för säljarna hos Bolagsspecialisten. Klausulen togs fram, eller utvecklades, som ett skydd mot anspråk från förvaltare i förmedlade bolags konkurser på framförallt återvinning. Vid krav från konkursförvaltare har klausulen emellertid inte haft avsedd verkan, och flera förlikningar träffades genom vilka Bolagsspecialisten åtog sig att till konkursboet återbetala hela eller delar av det belopp som tömningen avsåg.

Tom Wickström var, åtminstone vid den tidpunkt som återkrav riktades mot Bolagsspecialisten från konkursförvaltare, medveten om att tömda medel inte har återställts av köpare. Det har vid förhör lämnats uppgifter om att personal hos Bolagsspecialisten vidtog kontroller för att försäkra sig om att de tömda medlen återställdes, men annan utredning talar för att sådana kontroller inte har genomförts.

Det har funnits återkommande köpare, såsom Christer Andersson, som har spärrats från att göra vidare affärer med Bolagsspecialisten på grund av stora återkrav från förvaltare i förmedlade bolags konkurser.

Tom Wickström har vid vissa försäljningar varit behjälplig med bankkontakt eller att skaffa bankkonto

Therese Wickström och Ros-Mari Wickström, som är Tom Wickströms mormor, har regelmässigt, sedan år 2021, tillträtt som styrelseledamot eller suppleant i bolag förvärvade av Bolagsspecialisten.

Det har förekommit bolagsförsäljningar där Tom Wickström har haft styrelseuppdrag efter försäljningen. Syftet med att hans uppdrag var då att underlätta för det förmedlade bolaget att få ett bankkonto.

Lagen (2017:630) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism

Av 1 kap. 4 § andra stycket 1 samt 2 och 3 kap. rubricerad lag framgår att det ställs krav på en verksamhetsutövare som förmedlar svenska och juridiska personer med avseende bland annat på risken för att de förmedlade bolagen utnyttjas för penningtvätt (allmän riskbedömning), den risk för penningtvätt som kan förknippas med en varje kundrelation (kundkännedom) samt på rutiner och riktlinjer för verksamheten, även i förhållande till verksamhetsutövarens anställda.

Bolagsspecialisten har till en början inte anmält sin verksamhet till penningtvättsregistret, men kom att göra det efter att Ola Olsson Myrling och Tom Wickström blev varse om att de behövde det.

Med anledning av ett e-postmeddelande från en tjänsteman i Svenska Handelsbanken till Tom Wickström den 2 juni 2020, där banken efterlyste ”Allmän riskbedömning och instruktioner för penningtvätt”, sände Tom Wickström den 4 juni 2020 till banken vad som synes ha varit ett utkast till ”Allmän policy för riskbedömning, Bolagsspecialisten Sverige AB”.

Personalen på Bolagsspecialisten genomgick 2021 en utbildning i PTL som hölls av FCG. Det fanns ett dokument med riskbedömning med kommentarer som har skickats till Handelsbanken.

Tom Wickström sände den 21 april 2021 ett e-postmeddelande till Oliver Mugosa Svensson, Filip Aranin, Joakim Fransén, Nehad Bari, som var ekonom vid Bolagsspecialisten men som också sålde bolag där, och Nicklas Sångberg. Av detta meddelande framgår att det fanns en instruktion för säljarna om att skaffa sig kundkännedom och därvid genomföra kontroller av kundernas eventuella kriminella belastning i Lexbase. Lexbase, som inte är ett vedertaget sätt att genomföra kontroller för att uppnå kundkännedom, är en databas där man kan göra sökningar på personer och köpa rapporter innehållande information om kriminell belastning.

Utöver sagda e-postmeddelande har det inte i målet företetts någon till personal vid Bolagsspecialisten ställd skriftlig handling rörande rutiner för kontroll av kunder.

Det fanns under vissa perioder ett formulär med kundkännedomsfrågor som automatiskt skickades till köpare från systemet Document Intelligence. Svar på kundkännedomsfrågor torde dock inte ha dokumenterats på något systematiskt sätt.

Såvitt framgår av ettsms från Tom Wickström till Therese Wickström den 6 juli 2022 hade Tom Wickström ett lågt förtroende för Joakim Fransén när det gällde i vad mån denne kontrollerade köpare. Enligt meddelandet fick Therese

Wickström i uppgift att kontrollera Joakim Franséns försäljningar med avseende på kundkännedom.

Det genomfördes även vissa kontroller av köparnas kreditvärdighet hos UC. Kontrollen av kreditvärdigheten syftade till att undersöka huruvida Bolagsspecialisten skulle tillåta att köpeskillingen vid försäljningen betalades mot faktura.

Försäljningsavtal har i vissa fall signerats av köpare med Bank-ID och i andra fall ”signerats” med en digital s.k. e-signatur vilket enligt tingsrättens uppfattning inte medför någon egentlig kontroll av identitet..

Bolagsspecialisten bankengagemang har sagts upp

Kort tid efter den ovan angivna utväxlingen av e-postmeddelanden mellan Svenska Handelsbanken och Tom Wickström, eller den 12 juni 2020, sade banken upp sitt bankengagemang med Bolagsspecialisten Sverige AB; uppsägningen gällde per den 12 augusti 2020. Även andra banker sade upp Bolagsspecialisten som kund.

Kriminella kunder

Det har förekommit att bolag har sålts till personer med kriminell belastning, såväl när belastningen framgår av inhämtade Lexbaserapporter som då, såvitt framkommit, ingen rapport har inhämtats.

Det har förekommit att köpeskillingen har erlagts kontant

Köpeskillingen har vid de flesta av Bolagsspecialisten bolagsförsäljningar betalats genom kontoöverföring. Det torde emellertid vara ostridigt att även

kontantaffärer har genomförts. Därutöver har av åklagarna påståtts att försäljningsavtal där köpeskillingen har angetts till en kr kan avse kontantförsäljningar. Tom Wickström har vidare uppgett att köpeskillingen kan ha erlagts kontant när det gäller försäljningar där någon kontoöverföring inte har kunnat konstateras. Det saknas dock utredning till stöd för åklagarnas påstående. Tom Wickströms uppgift har inte heller bekräftats av annan utredning.

2 INSTÄLLNING TILL YRKANDENA

2.1 Tom Wickström

Näringspenningtvätt, grovt brott

Tom Wickström har vidgått att han har varit företrädare för bolagen på det sätt åklagarna gjort gällande och att bolagen har varit verksamhetsutövare enligt lagen om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism. Tom Wickström har vidare vidgått att bolag har försålts i hans namn men han har förnekat att han själv har sålt bolag. I övrigt har han förnekat gärningen.

Tom Wickström har under alla förhållanden bestritt ansvar då han saknat uppsåt till att medverka till åtgärder som skäligen kan antas vara vidtagna i penningtvättssyfte.

Förverkande, kvarstad och beslag

Tom Wickström har motsatt sig åklagarnas förverkandeyrkanden och kvarstadsyrkande. Han har medgett yrkandena om beslag.

Grovt bokföringsbrott i Bolagsspecialisten Stockholm AB numera i konkurs, Bolagsspecialisten Sverige AB numera i konkurs och BSPE Holding AB numera i konkurs

Tom Wickström har vidgått att han har varit ansvarig för bolagens bokföringsskyldighet. Han har förnekat att bokföringsskyldigheten har åsidosatts på sätt som åtalet anger och har bestritt ansvar för bokföringsbrott då han varken agerat med uppsåt eller varit oaktsam.

Näringsförbud

Tom Wickström har bestritt yrkandet om näringsförbud.

Joakim Fransén

Näringspenningtvätt, grovt brott

Joakim Fransén har vidgått att han var anställd som säljare av Bolagsspecialisten Stockholm AB och/eller Bolagsspecialisten Sverige AB samt att bolagen varit verksamhetsutövare enligt lagen om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism. Han har vidgått att han har genomfört försäljningar av tolv bolag, förnekat att han sålt sex bolag och förklarat sig inte kunna vare sig erkänna eller förneka att han därefter genomfört de försäljningar som åklagarna lagt honom till last för, eller av 380 bolag.

Joakim Fransén har bestritt ansvar för näringspenningtvätt då han enbart agerat enligt instruktion i sin anställning. Han har förnekat att han haft uppsåt till näringspenningtvätt.

Förverkande och beslag

Joakim Fransén har motsatt sig yrkandet om värdeförverkande och har ifrågasatt riktigheten av det yrkade beloppet. Han har medgett yrkandena om beslag.

Rattfylleri

Joakim Fransén har erkänt gärningen.

2.2 Filip Aranin

Näringspenningtvätt, grovt brott

Filip Aranin har vidgått att han varit anställd som säljare av Bolagsspecialisten Stockholm AB och/eller Bolagsspecialisten Sverige AB och att han har medverkat till bolagsförsäljningar. Han har bestritt ansvar eftersom han följt bolagets rutiner och riktlinjer samt då han saknat uppsåt.

Filip Aranin har bestritt att han kan hållas ansvarig för eventuella brister i efterlevandet av reglerna i lagen om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism.

Grovt bokföringsbrott i BSPE Holding AB numera i konkurs

Filip Aranin har förnekat gärningen. Han har under alla förhållanden bestritt ansvar då han inte haft uppsåt eller varit oaktsam i förhållande till eventuella brister i bokföringen.

Näringsförbud

Filip Aranin har bestritt yrkandet om näringsförbud.

Förverkande, beslag och kvarstad

Filip Aranin har motsatt sig åklagarnas yrkande om värdeförverkande och kvarstad. Han har ingen erinran mot yrkandena om beslag.

2.3 Therese Wickström

Näringspenningtvätt, alternativt medhjälp till sådant brott

Therese Wickström har vidgått att hon varit anställd som administratör av Bolagsspecialisten Stockholm AB och/eller Bolagsspecialisten Sverige AB och att hon har tagit emot kontanter vid försäljning av bolaget Ingemarsson Consulting AB. Therese Wickström har bestritt ansvar då hon endast gjorde som hon blev tillsagd i sin roll som anställd och hon saknade uppsåt till näringspenningtvätt.

Beslag

Therese Wickström har inte haft någon erinran mot yrkandena om bevisbeslag.

2.4 Ola Olsson Myrling

Grovt bokföringsbrott i Bolagsspecialisten Sverige AB

Ola Olsson Myrling har vidgått att han har varit formell företrädare för Bolagsspecialisten Sverige AB men har förnekat att det inte funnits tillräckliga underlag eller verifikationer. I andra hand har han gjort gällande att han inte har utfört någon aktiv handling vare sig själv eller tillsammans och i samförstånd med Tom Wickström eller annan eller andra genom att bokföra eller låta bokföra intäkter och kostnader trots eventuella brister i underlag eller verifikationer. Under alla förhållanden har han saknat uppsåt och han har inte heller varit oaktsam.

Näringsförbud

Ola Olsson Myrling har bestritt yrkandet om näringsförbud.

2.5 Övriga motparter

Bolagsspecialisten Stockholm AB i konkurs har bestritt åklagarnas yrkande om beslag och förvar.

Bolagsspecialisten Stockholm AB:s konkursbo har medgett åklagarnas yrkande om beslag och förvar intill dess domen vinner laga kraft.

Bolagsspecialisten Sverige AB i likvidation i konkurs har beretts tillfälle att inkomma med svaromål. Inget svaromål har inkommit.

Bolagsspecialisten Sverige AB i likvidations konkursbo har medgett åklagarnas yrkande om beslag och förvar intill dess domen vinner laga kraft. Med anledning av tekniska problem med tingsrättens målhanteringssystem kallas parten under yrkanden och i domslut Bolagsspecialisten Sverige AB:s konkursbo.

BSPE Holding AB i likvidation i konkurs har bestritt åklagarnas yrkande om företagsbot, beslag och förvar.

BSPE Holding AB i likvidations konkursbo har medgett åklagarnas yrkande om beslag och förvar intill dess domen vinner laga kraft. Med anledning av tekniska problem med tingsrättens målhanteringssystem kallas parten under yrkanden och i domslut BSPE Holding AB:s konkursbo.

3 NÄRINGSPENNINGTVÄTT

3.1 Utredning

Utöver förhör hållna med Tom Wikström, Filip Aranin, Joakim Fransén och Therese Wickström, vilka redovisas i bilaga 1 till domen, har, på åklagarnas begäran, vittnesförhör ägt rum med ekorevisorerna Lars Eriksson och Eva Berzell, investeraren Nicklas Sångberg, de tidigare anställda William Sångberg, Nehad Bari, Daniel Prem och Zelimhan Chaniev, konkursförvaltarna Alex Ljungvall, Jimmy Pilo och Magnus Wiktorsen, juristen Malki Afram samt de partssakkunniga Erik Berggren och Ann-Charlotte Broman. Åklagaren har vidare hänvisat till omfattande skriftlig utredning däribland revisionspromemorior upprättade av Lars Eriksson och Eva Berzell.

Även de tilltalade har i varierande mån åberopat skriftlig bevisning.

Bevisningen som har åberopats i detta avsnitt får i viss betydelse betydelsen för prövningen av åtalen för bokföringsbrott, och tvärt om. Endast i den mån den skriftliga bevisningen har fått betydelse för ansvarsprövningen har rätten redogjort för uppgifter ur den.

3.2 Allmänt om penningtvätt

De tilltalade är åtalade för brott mot lagen (2014:307) om straff för penningtvättsbrott. I målet har även lagen (2017:630) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism aktualiserats. I det här avsnittet redovisar tingsrätten översiktligt de två författningarna och vissa relevanta bestämmelser i dem.

Bakgrunden till penningtvättsstrafflagen

Lagen (2014:307) om straff för penningtvättsbrott (nedan penningtvättsstrafflagen) tillkom med anledning av att det krävdes åtgärder för att dels

beröva kriminella deras brottsvinster, dels förhindra att vinning av brott återinvesteras och omsätts inom den legala ekonomin. I motiven skrev regeringen bland annat att det är möjligheten att tjäna pengar som är den huvudsakliga drivkraften bakom såväl organiserad som ekonomisk brottslighet. För att effektivt kunna utnyttja brottsvinster måste de kunna omsättas, återinvesteras och redovisas inom den legala ekonomin. Penningtvätt försvårar eller omöjliggör ekonomisk upprättelse för den skadelidande och försvårar eller omöjliggör de brottsbekämpande myndigheternas möjlighet att komma åt brottsutbytet. En framgångsrik kamp mot organiserad och ekonomisk brottslighet kräver åtgärder för att dels beröva kriminella deras brottsvinster, dels förhindra att vinning av brott återinvesteras och omsätts inom den legala ekonomin. I det arbetet är en ändamålsenlig kriminalisering av penningtvätt ett viktigt redskap. Syftet med kriminaliseringen har [även] varit att regleringen bör, med bibehållna krav på rättssäkerhet och förutsebarhet, vara tillräckligt flexibel för att omfatta den mångfald av åtgärder som kan vidtas för att tvätta svarta pengar vita. Straffansvaret för penningtvätt bör därmed på ett tydligt sätt ta sikte på straffvärda beteenden, nämligen åtgärder som bidrar till att brottslingar kan tillgodogöra sig brottsvinster och till att göra brottsvinster oåtkomliga för de brottsbekämpande myndigheterna. De skyddsintressen som motiverar en kriminalisering av penningtvätt är således dels enskildas och det allmännas rätt till skydd för egendom, dels intresset att effektivt kunna bekämpa framför allt ekonomisk och organiserad brottslighet.

Ett ytterligare syfte med den nya lagen var att Sverige skulle leva upp till Europarådets konvention om penningtvätt, efterforskning, beslag och förverkande av vinning av brott och om finansiering av terrorism (prop. 2013/14:121 s. 1, 22 och 49).

Brotten i penningtvätsstrafflagen

Åtalet i denna del gäller näringspenningtvätt. Bestämmelsen om näringspenningtvätt i 7 § penningtvätsstrafflagen bygger huvudsakligen på bestämmelsen om penningtvätt i 3 § samma lag. Av 3 § framgår följande:

- För *penningtvätsbrott* döms, om åtgärden syftar till att dölja att pengar eller annan egendom härrör från brott eller brottslig verksamhet eller till att främja möjligheterna för någon att tillgodogöra sig egendomen eller dess värde, den som
1. överlåter, förvärvar, omsätter, förvarar eller vidtar annan sådan åtgärd med egendomen, eller
 2. tillhandahåller, förvärvar eller upprättar en handling som kan ge en skenbar förklaring till innehavet av egendomen, deltar i transaktioner som utförs för skens skull, uppträder som bulvan eller vidtar annan sådan åtgärd.

Straffet är fängelse i högst två år.

Av förarbetena följer att straffansvaret begränsas av att gärningen ska syfta till ett döljande eller främjande, dvs. det ska ha funnits en viss avsikt med gärningen. För straffansvar krävs alltså att gärningen syftat till att antingen dölja att pengar eller annan egendom härrör från brott eller brottslig verksamhet eller främja möjligheterna för någon att tillgodogöra sig egendomen eller värdet av den, det så kallade ”penningtvättssyftet”. Kravet på att verksamheten ska vara ”brottslig” förutsätter inte kännedom om konkreta gärningar utan avser en viss typ av brottslighet som inte behöver vara närmare preciserad i fråga om omfattning eller detaljer.

Brottet *näringspenningtvätt* i 7 §, hänvisar sedan till 3 § enligt följande:

Den som, i näringsverksamhet eller såsom led i en verksamhet som bedrivs vanemässigt eller annars i större omfattning, medverkar till en åtgärd som skäligen kan antas vara vidtagen i sådant syfte som anges i 3 §, döms för näringspenningtvätt till fängelse i högst två år.

Är brottet grovt, döms till fängelse i lägst sex månader och högst sex år.

Är brottet ringa, döms till böter eller fängelse i högst sex månader. Till samma straff döms den som i annat fall än som anges i första stycket medverkar till en åtgärd som skäligen kan antas vara vidtagen i sådant syfte som anges i 3 §

Enligt första stycket döms för näringspenningtvätt således den som i näringsverksamhet eller såsom led i en verksamhet som bedrivs vanemässigt eller annars i större omfattning medverkar till en åtgärd som skäligen kan antas vara vidtagen i sådant syfte som anges i 3 § (penningtvättssyfte).

Grunden för straffansvaret är att gärningsmannen gör sig skyldig till ett klandervärt risktagande. Att egendomen senare visar sig vara legitim undantar därför inte från ansvar.

Det bör i sammanhanget även påpekas att det i 4 § finns en bestämmelse som möjliggör att döma för penningtvättsbrott även då ett penningtvättssyfte saknas. Detta enligt följande:

För penningtvättsbrott döms även den som, utan att åtgärden har ett sådant syfte som anges i 3 §, otillbörligen främjar möjligheterna för någon att omsätta pengar eller annan egendom som härrör från brott eller brottslig verksamhet.

Det ställs alltså i 4 § inte något krav på att gärningen ska ha vidtagits i ett sådant syfte att dölja eller främja som förutsätts enligt 3 § (penningtvättssyftet). Däremot måste gärningen faktiskt ha främjat omsättning av egendomen och främjandet ska framstå som otillbörligt. Bestämmelsen syftar till att träffa åtgärder som innebär att omsättning av svårömsatt egendom underlättas (prop. 2013/14:121 s. 112).

Den administrativa penningtvättslagen

Jämte penningtvättsstrafflagen finns lagen (2017:630) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism (nedan kallad ”den administrativa penningtvättslagen”). I den administrativa penningtvättslagen finns bestämmelser om administrativa åtgärder som syftar till att förhindra att

finansiell verksamhet och annan näringsverksamhet utnyttjas för penningtvätt och finansiering av terrorism.

Den administrativa penningtvättslagen bygger på att verksamhetsutövare ska anta ett riskbaserat förhållningssätt. Flest och mest omfattande åtgärder ska sättas in där riskerna är som störst. Där riskerna är lägre räcker det med färre och mindre omfattande åtgärder. Det riskbaserade förhållningssättet är också ett sätt att styra resurserna i verksamheten till de viktigaste områdena när det gäller arbetet mot penningtvätt och finansiering av terrorism. Det riskbaserade förhållningssättet bör medföra att verksamhetsutövare kan motverka att deras verksamhet utnyttjas för penningtvätt och finansiering av terrorism till en lägre kostnad och med högre effektivitet än vid ett i detalj reglerat system.

I propositionen skrev regeringen att det saknas anledning att införa bestämmelser om straffansvar för överträdelse av bestämmelserna. Sanktionerna för överträdelse av de bestämmelser (som genomför direktivet) borde således vara av administrativt slag. Finansinspektionen har i dag i enlighet med detta rätt att bland annat anmoda den fysiska eller juridiska personen ska upphöra med sitt agerande och inte upprepa detta, återkalla eller tillfällig indra auktorisering, eller besluta om sanktionsavgift (se prop. 2016/17:173 s. 178, 357 ff.).

Det saknas alltså straffrättsliga bestämmelser i den administrativa penningtvättslagen. De återfinns i stället i penningtvättsstrafflagen.

Den administrativa penningtvättslagen gäller, som framgår av bakgrundsavsnittet, Bolagsspecialistens verksamhet. Partssakkunniga Ann-Charlotte Broman har i rätten berättat att bolagsförmedling omfattas av anmälningsplikt enligt den administrativa penningtvättslagen. Hon har också bland annat lämnat uppgifter om hur hon anser att riskbedömning ska göras, när kunden ska kontrolleras och om att en verksamhetsutövare som har anställda ska ha rutiner för att säkerställa lämpligheten hos anställda. Tingsrätten konstaterar dock att det inte finns något i den administrativa

penningtvättslagen som uttryckligen säger att det för att uppnå kundkänedom krävs att ett belastningsregisterutdrag inhämtas, exempelvis genom internettjänsten Lexbase. Inte heller partssakkunnige Erik Berggren som driver det med Bolagsspecialisten konkurrerande Svenska Standardbolag ser till att sådana kontroller görs vid sin bolagsförmedling, har han berättat i rätten.

3.3 Den åtalade gärningen

Som framgår av bakgrundsavsnittet har Bolagsspecialisten sålt bolag. När bolagen säljs menar åklagarna att de tilltalade medverkar till näringspenningtvätten. Penningtvättsåtgärden knyts enligt åklagarna till att köparen (skäligen) tvättar köpeskillingen (pengar) när bolaget köps. Det blir när de tilltalade, på sätt som närmre utvecklas i gärningsbeskrivningen, säljer, tillåter, instruerar eller vidtar andra åtgärder för försäljningen av bolagen som de påstås medverka till åtgärder som skäligen kan antas vara vidtagna i penningtvättssyfte.

Tingsrätten ska härnäst behandla vad begreppen ”penningtvättsyfte” och ”kan skäligen anta” innebär.

3.4 Den objektiva prövningen av brottet kräver ett penningtvättssyfte

Begreppet penningtvättssyfte är styrande för brottet

Penningtvättssyftet (i 3 §) som bestämmelsen om näringspenningtvätt (7 §) hänvisar till bör, enligt förarbetena, beskrivas så att åtgärden ska syfta till att dölja att egendomen härrör från brott eller brottslig verksamhet eller till att främja möjligheterna för någon att tillgodogöra sig egendomen eller dess värde. Att penningtvättssyftet är knutet till åtgärden och inte till gärningsmannen innebär att det räcker att någon, t.ex. den som initierar åtgärden, har detta syfte med åtgärden. För gärningsmannen, dvs. den som

vidtar penningtvättsåtgärden, räcker det med att han eller hon har uppsåt i förhållande till att någon annan medverkande har den avsikten med åtgärden. Åtgärden som sådan behöver inte vara ägnad att kunna dölja egendomens ursprung eller främja någons möjlighet att tillgodogöra sig den; däremot kan åtgärdens art vara av betydelse vid bedömningen av om det funnits ett penningtvättssyfte (prop. 2013/14:121 s. 50).

Om den som har tjänat pengar på en olaglig verksamhet, i syfte att dölja pengarnas ursprung, ber någon annan att ta emot medlen på sitt bankkonto, gör sig den som tar emot pengarna på sitt konto skyldig till penningtvättsbrott, även om han eller hon inte själv har som syfte att dölja pengarnas ursprung. Däremot måste han eller hon, för att kunna dömas till ansvar, ha uppsåt till att uppdragsgivaren har ett sådant syfte med gärningen. Hans eller hennes eget syfte kan däremot vara ett annat, t.ex. att få ersättning för sin åtgärd. (prop. 2013/14:121 s. 109.)

I propositionen skrev regeringen att saknas ett penningtvättssyfte, saknas också enligt grundläggande straffrättsliga principer förutsättningar för en kriminalisering eftersom det beteende som i så fall skulle kriminaliseras inte kan anses orsaka skada eller fara för det intresse som regleringen är avsedd att skydda (jfr SOU 2013:38 s. 483 f.). I ett sådant fall kan åtgärden normalt inte sägas bidra till att göra brottsvinster oåtkomliga för de brottsbekämpande myndigheterna eller i förlängningen för de skadelidande. Regeringen ansåg i sammanhanget också att det var förenligt med Sveriges internationella åtaganden att ställa upp ett krav på sådant penningtvättssyfte trots att konventionen som Sverige skulle leva upp till inte ställde upp ett motsvarande krav (prop. 2013/14:121 s. 52).

Det krävs dock inte alltid ett penningtvättssyfte

Som nämnts ovan under avsnittet *Brotten i penningtvättsstrafflagen* är emellertid även gärningar som innebär ett otillbörligt främjande av någons

möjlighet att omsätta pengar eller annan egendom som härrör från brott eller brottslig verksamhet kriminaliserade (4 §). I de fallen kan alltså dömas för penningtvättsbrott trots att penningtvättssyfte saknas. I motiven till den bestämmelsen skrev regeringen att om en person som begått brott som gett upphov till ekonomisk vinst t.ex. köper en bil eller en fastighet, kan det tänkas att syftet inte är att dölja egendomens ursprung eller att främja möjligheterna att tillgodogöra sig den utan enbart att t.ex. skaffa sig en exklusiv bil eller en flott bostad. I den situationen skulle varken att lämna eller ta emot medlen utgöra penningtvättsbrott eftersom det saknas ett penningtvättssyfte. För att uppnå syftet med kriminaliseringen av penningtvätt, dvs. att minska möjligheterna för kriminella personer att tillgodogöra sig brottsvinster, infördes därför straffbestämmelsen i 4 § som siktar gärningar som främjar någons möjligheter att omsätta egendom som härrör från brott. Bestämmelsen tar dock sikte på egendom som annars är svårt att omsätta, såsom ädelstenar, smycken, konst eller stora mängder kontanter (prop. 2013/14:121 s. 56–57).

Vad innebär det att åtgärden skäligen kan antas vara vidtagen i penningtvättssyfte?

Vid näringspenningtvätt behöver det alltså inte bevisas sig att egendomen härrör från brott eller brottslig verksamhet. Det behöver inte heller bevisas att gärningen är vidtagen i penningtvättssyfte, utan det räcker med att medverka till åtgärder som *skäligen kan antas* ha vidtagits i penningtvättssyfte.

Utredningen som föregick propositionen motiverade sitt förslag att införa straffbestämmelsen med att en sådan reglering skulle bland annat träffa sådana verksamheter där det är en affärsidé att vara mindre nogräknad när det gäller kontroller av kunder och egendoms ursprung. I utredningen stod vidare att gärningsmannen inte måste själv ha gjort bedömningen att åtgärden i fråga skäligen kan antas vara vidtagen i syfte att dölja eller främja, men de omständigheter som ligger till grund för en bedömning att så är fallet ska vara

täckta av gärningsmannens uppsåt. Orden ”skäligen kan antas” har alltså närmast till funktion att peka på att det är omständigheterna under vilka åtgärden vidtogs som bör vara avgörande för om ett klandervärt risktagande ska anses föreligga (SOU 2012:12 s. 207).

I motiven skrev regeringen likt utredningen att det är angeläget att motverka verksamheter som mer eller mindre öppet låter sig utnyttjas för penningtvätt. Straffansvaret bör träffa den som i näringsverksamhet, eller som ett led i en verksamhet som bedrivs vanemässigt eller annars i större omfattning (jfr prop. 1979/80:66 s. 25), inser att omständigheterna kring en åtgärd eller transaktion är sådana att de objektivt talar för att åtgärden vidtas i syfte att tvätta pengar men ändå medverkar till att genomföra den (prop. 2013/14:121 s. 60).

Omständigheterna kring gärningen har vid näringspenningtvätt större betydelse än vid näringshäleri, där egendomen som sådan kan visa tecken på att det rör sig om exempelvis stöldgods. Eftersom en penningtransaktion i sig normalt inte kan anses som något misstänkt bör det i regel föreligga någon *kvalificerande omständighet* (tingsrättens kursivering) för att en sådan transaktion skäligen ska kunna antas vara vidtagen i penningtvättssyfte. En sådan omständighet kan vara sättet på vilket transaktioner genomförs. (prop. 2013/14:121 s. 115).

I sammanhanget kan påpekas att samtidigt som mottagande av medel kan utgöra ett penningtvättsbrott har Högsta domstolen uttalat att kontomedel inte typiskt sett är en svårömsatt egendom (se NJA 2023 s. 798 p. 24).

Högsta domstolen har i NJA 2022 s. 42 p. 18 skrivit att näringspenningtvätt kan ske genom att ett eller flera företag används för att genom olika typer av åtgärder slussa pengar och på sätt dölja att de härrör från brott eller brottslig verksamhet. Sådana omständigheter, som att det är oklart varifrån pengarna kommer, varför transaktionerna genomförs och vad pengarna ska användas till, innebär ofta att åtgärderna kan antas vara vidtagna i penningtvättssyfte. Att det

är fråga om en transaktion som avser en stor mängd kontanter kan också, beroende på sammanhanget, utgöra en kvalificerande omständighet.

Om det finns ett annat syfte med åtgärden än penningtvätt kan det inte skäligen antas att det föreligger ett penningtvättssyfte, fastän åtgärden leder till att pengar tvättas

Som framgår ovan har regeringens syfte med kriminaliseringen bland annat varit att regleringen bör vara tillräckligt flexibel för att omfatta den mångfald av åtgärder som kan vidtas för att tvätta svarta pengar vita. Regeringens flera uttalanden kan å ena sidan tyda på att begreppet penningtvättssyfte ska tolkas brett och ändamålskonformt. Samtidigt har regeringen framhållit att regleringen ska ha bibehållna krav på rättssäkerhet och förutsägbarhet.

Regeringen har i sammanhanget även vidhållit kravet på ett *syfte*, trots att det inte krävs enligt Sveriges internationella åtaganden beträffande penningtvätt. I förarbetena står vidare att om syftet med de brottsligt förvärvade pengarna inte är att tvätta pengarna utan endast att skaffa sig en egendom såsom en flott bil saknas penningtvättssyfte. För den senare situationen har lagstiftaren i stället infört ett brott som inte kräver ett penningtvättssyfte (se 4 §). Detta talar å andra sidan emot att tolka lagstiftningen ändamålskonformt.

Tingsrätten anser att gällande rätt innebär att ett penningtvättssyfte aldrig kan föreligga om syftet med åtgärden med pengarna i själva verket är något annat än att tvätta svarta pengar vita. I sådana fall kan det då inte heller skäligen antas finnas ett penningtvättssyfte. Detta blir alltså även fallet trots att en verksamhet mer eller mindre öppet låter sig utnyttjas av kriminella som genom åtgärder i ett annat syfte än för penningtvätt tillgodogör sig brottsvinsten. Finns det inget penningtvättssyfte ska de tilltalade alltså frias från näringspenningtvätt, oavsett hur klandervärt i övrigt risktagandet är.

3.5 Den subjektiva bedömningen (uppsåtsbedömningen)

Det krävs att den tilltalade förstår att åtgärden kan innefatta ett riskmoment

För att en tilltalad ska dömas för näringspenningtvättsbrott ska det även finnas uppsåt till åtgärden som denne har medverkat till. Det är inte nödvändigt att gärningsmannen själv har gjort bedömningen att åtgärden skäligen kan antas ha varit vidtagen i ett sådant syfte, men de omständigheter som läggs till grund för bedömningen ska vara täckta av hans eller hennes uppsåt. Enbart kännedom om de faktiska omständigheterna anses inte alltid tillräckligt för straffansvar. Varje misstanke om brottslig verksamhet måste inte heller innebära en sådan kvalificerad omständighet som i *uppsåtsfrågan* ska bedömas som att den leder till misstanke om att transaktionen görs i penningtvättssyfte (jfr NJA 2020 s. 545 p. 36). Skentransaktioner och försäljning av vinstbongar bör dock rimligen ge anledning till misstankar liksom fall där vederbörande uppträder anonymt eller där identiteten på något annat sätt är oklar. Av betydelse är vidare om det rör sig om ovanliga eller omfattande transaktionsmönster eller om transaktionen uppenbart saknar ett legitimt ekonomiskt syfte (prop. 2013/14:121 s. 114).

I vissa situationer kan omständigheterna kring transaktionen vara så kvalificerande att kunskap om dem måste leda till misstanken att åtgärden har vidtagits i penningtvättssyfte. I andra fall, där omständigheterna inte är så kvalificerande, måste det krävas att gärningsmannen åtminstone förstår att åtgärden kan innefatta ett riskmoment (se NJA 2022 s. 42 p. 15 och hänvisningar däri).

Ett klandervärt risktagande innebär straffrättsligt ansvar

Såväl i förarbeten som i rättspraxis betonas att vad som straffbeläggs vid näringspenningtvättsbrott är att gärningsmannen vidtar en åtgärd i en situation där handlandet måste sägas innebära ett *klandervärt risktagande*. Fråga är

enligt regeringen inte om en kriminalisering av oaktsamhet, utan om uppsåtlig medverkan till transaktioner som utifrån de yttre omständigheterna är att bedöma som misstänkta och som därför inte bör utföras. Den klandervärda handling som bestämmelsen tar sikte på består i en uppsåtlig medverkan vid transaktioner som objektivt sett framstår som misstänkta, inte i en underlåtenhet att följa kontrollrutiner. En annan sak är att sådan underlåtenhet kan utgöra en omständighet som bör beaktas vid bedömningen av om någon gjort sig skyldig till näringspenningtvätt (prop. 2013/14:121 s. 60–61).

I fråga om näringspenningtvätsbrottets uppbyggnad och kvalificerat risktagande har Högsta domstolen i NJA 2023 s. 708 p. 19 pekat på förarbetsuttalanden och framfört följande. Grunden för bestämmelsens tillämpning är (i stället) att gärningsmannen gör sig skyldig till ett klandervärt risktagande genom att medverka till en åtgärd trots att den – vid en objektiv bedömning – skäligen kan antas vara vidtagen i penningtvättssyfte.

Enligt tingsrättens bedömning är det som benämns *klandervärt risktagande* en etikettering av vad det uppsåtliga medverkandet innebär när det skäligen kan antas finnas ett penningtvättssyfte med åtgärden. Klandervärt risktagande är inte ett självständigt rekvisit att pröva för att se om åtalet är uppfyllt, utan blir ett slutligt konstaterande som leder till ansvar för brott.

3.6 Tingsrättens prövning av åtalet för näringspenningtvätt

Tom Wickström, Joakim Fransén, Filip Aranin och Therese Wickström är således på olika sätt åtalade för näringspenningtvätt. Tingsrätten kommer pröva deras ansvar enligt följande.

Först prövar rätten om de påstådda brotten kan ha begåtts i en näringsverksamhet eller som led i en verksamhet som bedrivs vanemässigt eller annars i större omfattning. Om så är fallet ska tingsrätten därefter pröva om de

tilltalade i den verksamheten har medverkat till en åtgärd som skäligen kan antas vara vidtagen i penningtvättssyfte. Denna prövning ska göras i två led:

Först ska rätten objektivt pröva om gärningen kan utgöra ett brott. Denna prövning förutsätter att rätten går igenom vilka relevanta omständigheter i Bolagsspecialistens verksamhet som är utredda. Tingsrätten behöver även bedöma om det är sannolikt eller inte att Bolagsspecialisten riskerar att utsättas för näringspenningtvätt.

Där ett brott objektivt kan föreligga ska rätten pröva om den tilltalade har uppsåt till gärningen. När det gäller Tom Wickström ska i så fall tingsrätten dessutom pröva om han även kan hållas ansvarig för anställdas medverkan till näringspenningtvättsbrottet. Ifall brott föreligger ska rätten pröva om gärningarna ska ses som ett brott eller flera. Slutligen, vad gäller ansvarsfrågan, ska tingsrätten ta ställning till rubriceringen.

3.7 Den påstådda medverkan är vidtagen i näringsverksamhet

Med näringsverksamhet avses detsamma som för brottet häleri (9 kap. 6 § brottsbalken). Detta innebär att näringsbegreppet ska fattas i vidsträckt mening. Det ska omfatta all verksamhet av ekonomisk art som bedrivs yrkesmässigt av fysisk eller juridisk person.

Tingsrätten konstaterar att Bolagsspecialisten har ägnat sig åt verksamhet av ekonomisk art som har bedrivits yrkesmässigt. De tilltalade har drivit verksamheten eller varit anställda i den (dvs. enligt gärningsbeskrivningen ”tagit en aktiv del i verksamheten”). De tilltalade är åtalade för att i Bolagsspecialisten ha medverkat till näringspenningtvätt. De påstådda brotten kan därför ha begåtts i en näringsverksamhet.

Huruvida någon av de tilltalade är verksamhetsutövare enligt den administrativa penningtvättslagen eller inte saknar betydelse för frågan om ansvar enligt penningtvättsstrafflagen. Detta eftersom det rör sig om skilda

författningar, låt vara närbesläktade. Ansvar enligt den ena författningen innebär inte per automatik ett ansvar enligt den andra författningen.

3.8 Bolagsspecialisten har låtit sig användas av kriminella med avsikt att begå nya brott

Åtalet omfattar hälften av försäljningarna

Åklagarens utredning har visat att Bolagsspecialisten har sålt över 2 000 bolag. Av dessa har åklagarna åtalat för cirka 1 100 (1 159) försäljningar. Dessa har valts ut genom ett urval. Urvalet har gjort utifrån omständigheter som åklagarna anser kan tala för att Bolagsspecialisten inte tillämpat gällande penningtvättslagstiftning och som kan tala för att Bolagsspecialisten har agerat klandervärdigt vid försäljning av bolag.

De kriterier som åklagarna har tillämpat när försäljningarna har valts ut är följande. Har bolaget försatts i konkurs? Hade F-skatt vid försäljning men inte vid kontroll i januari 2024? Hade bolaget ursprungligen inte skulder men hade det vid kontroll i januari 2024? Har någon anmälts för brott vid kontroll i februari 2024?

Utfallet, vilket tingsrätten inte har anledning att betvivla, har fördelats enligt följande.

2018-2023

Säljare	Bolag	Belopp	Bolag enl. urval	Belopp enl. urval
Tom Wickström	296	23 088 196	241	19 449 692
Carl Filip Aranin	558	22 634 265	245	9 718 255
Joakim Franzén	779	27 135 875	399	12 807 316
Övriga ⁵	381	12 321 963	274	8 860 485
Summa	2 014	85 180 299	1 159	50 835 748

Utav dessa 1 159 (cirka 1 100 bolag) har åklagarna dessutom valt att närmre granska (52+2 =) 54 bolag. På fråga från rätten om hur dessa 54 bolag har valts ut har åklagarna förklarat att de har försökt fördela bolag jämnt över tid och per

tilltalad. Därutöver finns annat såsom hemliga inspelningar av telefonsamtal rörande vissa bolag som har lett till att dessa bolag har granskats närmare. Åklagarna har tillagt att detta urval inte är representativt.

En stor del av bolagen har köpts i oseriöst syfte

Bolagsspecialistens verksamhet har således i huvudsak varit att förmedla lagerbolag och historikbolag. Historikbolag används ofta för att genomföra bedrägerier. Detta framgår av SOU 2024:32 s. 114 där utredaren skriver:

Historikbolag är bolag som säljs vidare i stället för att avvecklas. Det vanligaste är att dessa bolag köps via oseriösa bolagsförmedlare som utnyttjar möjligheten att köpa företag där ägaren avser att avsluta verksamheten. Syftet med användningen av historikbolagen är att minska upptäcktsrisken och dra nytta av att bolaget inte är nystartat utan redan innehar befintligt godkännande för F-skatt och registrering för mervärdesskatt med en legitim historik. Med bolagsförmedlare avses fysiska och juridiska personer som erbjuder tjänster som exempelvis att bilda juridiska personer, sälja nybildade aktiebolag, försäljning av lagerbolag (bolag som startats i syfte att säljas vidare) och att förmedla svenska eller utländska juridiska personer. Enligt uppgifter från Skatteverket används en mycket hög andel av granskade bolag i oseriöst syfte.

Åklagarna har genom åberopad statistik visat att nästa alla av dessa 54 bolagsförsäljningar, fram till den sista tredjedel som såldes från 2022, har slutat med konkurs och stora skatteskulder, i något fall på miljardbelopp.

Åklagarna har även visat på mycket stora skulder, brottsanmälningar och stort antal konkurser på totalen, statistik som rätten inte ifrågasätter.

Skulder belopp (enskilda- och allmänna mål)

Säljare	Försäljningar totalt	Försäljningar urval	Skuld belopp jan 2024 totalen	Skuld belopp jan 2024 urval
Tom Wickström	296	241	2 048 934 922	2 048 934 922
Carl Filip Aranin	558	245	212 615 458	212 615 458
Joakim Franzén	779	399	2 513 422 233	2 513 375 226
Övriga ¹⁵	381	274	1 379 005 569	1 379 005 569
Summa	2 014	1 159	6 153 978 182	6 153 931 175

Anmälts för brott

Säljare	Försäljningar totalt	Försäljningar urval	Anmälda brott totalen	Anmälda brott urval
Tom Wickström	296	241	175 (59%)	175 (73%)
Carl Filip Aranin	558	245	93 (17%)	93 (38%)
Joakim Franzén	779	399	189 (24%)	189 (47%)
Övriga ¹⁶	381	274	90 (24%)	90 (39%)
Summa	2 014	1 159	547 (27%)	547 (47%)

Konkurser

Säljare	Försäljningar totalt	Försäljningar urval	Konkurs av total	Konkurs av urval
Tom Wickström	296	241	215 (73%)	215 (89%)
Carl Filip Aranin	558	245	116 (20%)	116 (47%)
Joakim Franzén	779	399	249 (32%)	249 (62%)
Övriga ¹²	381	274	207 (54%)	207 (76%)
Summa	2 014	1 159	787 (39%)	787 (68%)

Tingsrätten instämmer i och för sig i försvarets påpekande att det är vanligt förekommande att en inte obetydlig andel av alla nystartade bolag går i konkurs efter ett par år. Filip Aranins försvar har även påpekat att Filip Aranins andel av försäljningar som har slutat med att det förmedlade bolaget har gått i konkurs är lägre än kollegornas.

Åklagaren har med anledning av detta åberopat jämförande statistik över konkurser vilket visar på en klart större andel konkurser i bolag som Bolagsspecialisten har sålt.

Tabell 1 Nystartade aktiebolag som gått i konkurs 0–3 år efter start, antal och andel av samtliga nystartade företag med samma startår.

Startår	Antal aktiebolag i konkurs tre år efter start	Totalt antal nya aktiebolag	Andel i konkurs tre år efter start (procent)
2015	1 580	29 145	5,4
2016	1 582	31 481	5,0
2017	1 534	30 395	5,0
2018	1 384	29 971	4,6
2019	1 291	29 260	4,4
2020	1 737	36 340	4,8

Tabell 2 Aktiebolag i konkurs efter startår som andel av det totala antalet konkurser.

Konkurs- år	Andel som startades samma år	Andel som startades 1 år innan	Andel som startades 2 år innan	Andel som startades 3 år innan
2018	0,7	4,8	10,4	11,0
2019	0,6	3,7	9,4	9,9
2020	0,5	3,7	8,0	9,5
2021	0,5	4,1	7,8	10,2
2022	0,4	5,2	9,8	9,1
2023	0,4	3,7	9,4	10,5

Tabell 3 Aktiebolag i konkurs noll till tre år från startåret som andel av det totala antalet konkurser.

Konkurs- år	Andel som startades samma år	Andel som startades 0-1 år innan	Andel som startades 0-2 år innan	Andel som startades 0-3 år innan
2018	0,7	5,5	16,0	27,0
2019	0,6	4,3	13,7	23,6
2020	0,5	4,2	12,2	21,7
2021	0,5	4,6	12,3	22,6
2022	0,4	5,6	15,4	24,5
2023	0,4	4,1	13,5	24,0

I fråga om oseriöst syfte med förvärvet har konkursförvaltaren Jimmy Pilo berättat att han i förvaltarberättelsen i konkursen i Goldmine Invest/Stilleben, ett bolag som Bolagsspecialisten förmedlade, antecknat att verksamheten bestod av kreditbedrägeri. Han har även berättat att det, fördomsfullt, är känt bland konkursförvaltare att det i Bolagsspecialistens verksamhet är målvakter och brottslingar inblandade.

Den högre graden konkurser och den stora andelen brottsanmälningar förenat med de mycket stora skulderna i bolagen kan bara innebära att det är uppenbart att kriminella har utnyttjat Bolagsspecialisten för att begå ytterligare brott, precis som utredaren i SOU 2024:32 i allmänhet konstaterar avseende försäljning av historikbolag. Bolagsspecialistens verksamhet har utgjort en del av samhällsproblemet med att bolag köps i oseriöst syfte och försäljningarna har lett till omfattande systemhotande utmaningar när bolagen har använts för att begå ytterligare brott såsom mervärdesskattebedrägerier.

Tom Wickström, Filip Aranin och Joakim Fransén har förstått att det har förelegat en risk för att köpare har ett oseriöst syfte

Utredningen har visat att Tom Wickström, Filip Aranin och Joakim Fransén har förstått att Lexbase-slagningar skulle göras för att kontrollera tidigare brottslighet och att det kan vara problem för köparna att exempelvis få öppna bankkonton. I vissa fall har representanter för Bolagsspecialisten behövt sitta kvar i styrelsen under en övergångsperiod för att de nya ägarna och ställföreträdarna annars skulle få problem med banken. Tom Wickström, Filip Aranin och Joakim Fransén har även alla förstått att konkursförvaltare har riktat anspråk mot Bolagsspecialisten efter konkurser då köparen inte, som utfäst, återställde aktiekapitalet. Redan detta samlat visar enligt rätten att de tilltalade måste ha förstått att det fanns en risk för att köparna hade ett oseriöst syfte med bolagsförvärven.

Därtill finns enstaka uppenbara exempel från utredningen som visar att de tilltalade och andra på Bolagsspecialisten har känt till risken för att kunderna har haft ett oseriöst syfte.

Vittnet Nicklas Sångberg, investerare och tidigare misstänkt i målet, har berättat att han hörde den tidigare anställde Oliver Mugosa Svensson säga till köpare att ”om du bara byter styrelseledamot kommer allt rulla på”. Enligt Nicklas Sångberg innebar detta att Oliver Mugosa Svensson coachade en kund att bryta mot regler och han sade till Tom Wickström att Oliver Mugosa Svensson måste avskedas. Nicklas Sångberg skickade även det under Bakgrund berörda e-postmeddelandet den 3 december 2020 till alla tilltalade (utom Therese Wickström) i vilket han betonar att det kan uppstå behov att ta in ytterligare information och att ”avvikelse” ska ”direkt anmälas och skickas” till

Tom Wickström.

Från: Nicklas Sångberg <nicklas@bolagsspecialisten.se>
Skickat: den 3 december 2020 09:50
Till: Oliver Svensson <oliver@bolagsspecialisten.se>; Carl Filip Aranin <filip@bolagsspecialisten.se>; Joakim Franzén <joakim@bolagsspecialisten.se>
Kopia: Tom Wickström <tom@bolagsspecialisten.se>; Nehad Bari <nehad@bolagsspecialisten.se>; Ola Myrling <ola.myrling@gmail.com>
Ämne: Utvecklad rutin - Känn din kund

Hej alla.

Det har uppkommit en lucka i våra rutiner och sluthantering av köpande kunder vi direkt skall täppa till tillsammans.

Bakgrunden är att som ni vet att vi alltid kör den stora kollen på de den som står som köpare i kontrakten. Från och med per idag, ringer det in en köpare som sedan vid kontraktsskrivning inte sätter sig själv på köpekontraktet skall detta direkt anmälas och skickas in som en avvikelse till Tom.

1

1.1 Mejli i Outlookformat, 2024-03-12 12:58 diariennr: 9000-K3243-22

623

Detta är direkt ett tecken på att vi direkt ska ta in mera information på den som är ombud eller driver in affären och vi kommer då direkt att kolla upp den som tagit och skött kontakten med oss direkt - Vi skall känna till och dokumentera anledningen varför "Hen" inte själva kommer att sitta i bolaget. Ofta är det naturligt att man har ett ombud eller en trusted advisor som hjälper till i frågan, är det inte det så lyser alla varningsklockor i våra system, Här kommer vi direkt att uppdatera riskbedömningen från start och vi kan då agera på den informationen efter det.

Tom kommer också att ringa alla

Väl mött / Nicklas
--
Nicklas Sångberg
Marknad och partneransvarig

Vittnet William Sångberg, tidigare misstänkt och son till Nicklas Sångberg, har berättat att kontrollerna i Lexbase gjordes och att kunder nekades för att problemkunder inte skulle få köpa bolag. Köparna kanske inte skulle kunna sköta bolaget utan begå bedrägerier. Han har även berättat att han tyckte att Bolagsspecialisten hade en seriös ansats.

Det framgår även att Tom Wickström, Filip Aranin och Joakim Fransén i telefon har talat om att det finns personer med kriminell bakgrund som vill köpa bolag och som borde nekas, men att om köparen kommer med en snövit styrelse och därefter byter ut styrelsen så kan de göra affär. Samtalet tyder på

att de alla är införstådda med att köpare kan vara oseriösa.

Tom: Hittar vi sådana där lirare. Alltså är det vapenbrott och misshandel och droger o.s.v., det är illa nog att neka. Men under den premissen att vi tar in allting och dom kommer in med en snövit styrelse.

Joakim: Ja.

Carl Filip: Och om dom byter det sedan, vad (ohörbart)...

Tom: Om ni byter den sedan, då, då kan vi alltid komma liksom "Ja, men vi visste ju inte det hära. Det här har inte vi sålt"...

Joakim: Nej, exakt. Inte...

Tom: ... "till. Vi har sålt till"...

Joakim: Nä.

Tom: ... "dom här personerna." Sedan att dom har bytt dom sedan, det är inte vi immuna mot. Det kan jag tillåta att ni gör...

Joakim: Ja, vad bra.

Tom: ... och, och att vi liksom gör det så. 100 % aktiekapital, bolagets pengarna, en snövit styrelse, sedan...

Joakim: Mm.

Tom: ... så gör vi affär.

Joakim: Exakt.

Tom: Då kan vi komma runt det här, annars så tyvärr.

Tom Wickström, Joakim Fransén och Filip Aranin har därför alla förstått att det fanns en risk för att köpare hade ett oseriöst syfte, anser rätten.

Tom Wickström, Filip Aranin och Joakim Fransén har inte haft för avsikt att medverka till penningtvätt men de har förstått risken för penningtvätt

Det har i målet inte blivit utrett hur medgrundaren David Anderssons ursprungliga affärsplan eller syften med verksamheten såg ut. Det finns inte någon anledning att bedöma på annat vis än att Tom Wickströms avsikt med verksamheten måste ha varit att tjäna pengar utan att bryta mot penningtvättsregelverket. Även om Tom Wickström i fallet med bolaget BWC i Olofström Aktiebolag, som rätten återkommer till i ett senare avsnitt, har uttryckt att han var beredd att sälja till "någon jävla hustlare" och hitta "någon sådan här halv-shady snubbe" framgår det att Tom Wickström i övrigt, och något taffligt, egentligen har försökt att få ordning på verksamheten ur penningtvättssynpunkt. Detta bland annat genom att ta in konsultfirman FCG

och genom att få säljarna, eller i vart fall Therese Wickström, att genomföra kontroller av köparna. Ett ytterligare exempel på Tom Wickströms ansträngningar är det e-postmeddelande han skickade 21 april 2021 till de anställda angående vikten att följa rutiner såsom att känna kunden (e-postmeddelandet är inklippt i nästa avsnitt).

Under våren 2020 blev Bolagsspecialisten kontaktat av Handelsbanken som ställde frågor om Bolagsspecialistens arbete med den allmänna riskbedömningen rörande penningtvätt och hanteringen av transaktioner. Ola Olsson Myrling har berättat att han först efter bankens kontakt förstod att bolagsförmedling var en riskbransch i förhållande till penningtvätt och att han då anmälde Bolagsspecialisten Sverige AB till penningtvättsregistret. I samband med detta anlätades FCG för hjälp med compliancestöd.

Handelsbanken sade dock upp Bolagsspecialisten som kund. Även om inte Tom Wickström omedelbart insåg hur ett sådant arbete mot penningtvätt skulle bedrivas får han anses ha insett risken för att Bolagsspecialisten utsätts för penningtvätt senast under våren 2020. I januari 2021 höll FCG en utbildning om penningtvätt och finansiering av terrorism som bland andra Joakim Fransén och Filip Aranin, men inte Therese Wickström, närvarade på. Senast vid den utbildningen måste Joakim Fransén och Filip Aranin anses ha förstått riskerna för penningtvätt.

När Tom Wickström, Joakim Fransén och Filip Aranin väl begrep att det fanns något som hette penningtvätt som Bolagsspecialisten kunde utsättas för får dock ingen avgörande betydelse för ansvarsfrågan. Detta då de tilltalade ändå, trots avsaknad av denna kännedom, kan ha haft ha uppsåt till näringspenningtvätt genom att medverka till åtgärderna trots kännedom om riskmomentet. Däremot kan deras medverkan till näringspenningtvätt trots insikten om penningtvättslagstiftningen få betydelse för hur allvarligt rätten ser på brottsligheten.

Vem som ansvarade för kontroller har inte kunnat redas ut och får ingen avgörande betydelse

En stor del av huvudförhandlingen har ägnats åt att reda ut vem på Bolagsspecialisten som borde ha vidtagit kontroller för riskbedömning enligt den administrativa penningtvättslagen. Sådana kontroller skulle alltså kunna innebära att Bolagsspecialisten borde ha kontrollerat köparens eller den föreslagna ställföreträdarnas person, eller på annat vis kontrollera pengarnas ursprung.

Det har gjorts ett antal kontroller av köpare eller tilltänkt styrelse i det förmedlade bolaget. Ett fåtal rapporter har köpts enligt åklagarna; antingen kredit/UC-rapporter eller brottsregister/Lexbase-rapporter. Tingsrätten godtar emellertid även försvarets påpekande att kontroller av förekomst i belastningsregister kan ha gjorts utan att det har köpts någon rapport. Sådan enklare kontroll kan göras genom en slagning som visar att det inte förekommer någon träff i Lexbase. Då har ingen rapport köpts enligt försvaret, vilket är ett rimligt påstående, anser rätten.

Enligt rätten har ansvaret för vem som skulle ha gjort kontrollerna varit svårt att reda ut. Till en början kan det konstateras att Tom Wickström själv kan ha kontrollerat köpare i någon mån, i vart fall i början. Han har dock även vidtagit åtgärder för att få till ett upplägg där säljarna själva skulle kontrollera köparna. Att säljarna själva skulle göra sådana kontroller vinner stöd inte bara av Tom Wickströms egna uppgifter utan även av e-postmeddelanden som Tom Wickström sände till de anställda, dels den 3 december 2020 dels den 21 april 2021.

Från: Tom Wickström <tom@bolagsspecialisten.se> för Tom Wickström
Skickat: den 3 december 2020 13:02
Till: Nicklas Sångberg <nicklas@bolagsspecialisten.se>; Oliver Svensson <oliver@bolagsspecialisten.se>; Carl Filip Aranin <filip@bolagsspecialisten.se>; Joakim Franzén <joakim@bolagsspecialisten.se>
Kopia: Nehad Bari <nehad@bolagsspecialisten.se>; Ola Myrling <ola.myrling@gmail.com>
Ämne: Sv: Utvecklad rutin - Känn din kund
Bifogade filer: Outlook-mayu4z4l.png; Outlook-mayu4z4l.png_MAGNETFORENSICS0

Om vi summerar problemen vi haft sen start av Bolagsspecialisen med knepiga kunder så är det så att utan att överdriva så har 90% av problemkunderna någon form av belastning i brottsregistret. Det behöver inte alls vara något allvarligt i bagaget men man har iallafall någonting där. Här är profilen vi inte vill göra affärer med. Vi gör alltid en kontroll på kunderna idag. Jag har släppt genom enklare grejer men ta inte för givet att JAG ska göra dessa kontroller. Ni ska själva titta Lexbase efter gjord affär, ha det som rutin efter signering att meddela kunden det. Efter signerat avtal gör vi våra kontroller, om allt ser bra ut så kör vi vidare affären. Men jag vill att ni själva tittar och meddelar mig om ni hittar en kund med belastning så tittar jag på det och bedömer om vi går vidare eller om vi stoppar affären.

<https://www.lexbase.se/personsok>

Tom Wickström
VD

Från: Tom Wickström <tom@bolagsspecialisten.se> för Tom Wickström
Skickat: den 21 april 2021 10:17
Till: Oliver Svensson <oliver@bolagsspecialisten.se>; Carl Filip Aranin <filip@bolagsspecialisten.se>; Joakim Franzén <joakim@bolagsspecialisten.se>; Nehad Bari <nehad@bolagsspecialisten.se>; Nicklas Sångberg <nicklas@bolagsspecialisten.se>
Ämne: Rollbeskrivning som säljare
Bifogade filer: Outlook-edncuev1.png; Outlook-edncuev1.png_MAGNETFORENSICS0

God morgon!

Hoppas ni alla mår bra och att vi nu är redo inför framtida affärer och kommande rutiner.

Vi har länge kämpat med banker och vi har vår beskärda del av rentav usla affärer i bagaget. Med tydliga rutiner och gedigna kontroller kommer detta att om inte helt upphöra men så gott som iallafall. Vi vill åtminstone aldrig ha ett problem pga. att vi har missat i vårt rutinarbete kring en samlad bedömning av kunden. När banken hittar kunder som kommer från oss där kunden har ett brottsregister med ekobrott i bagaget så har vi definitivt inte gjort vårt jobb korrekt. Nu har vi investerat i att både utbilda, bygga upp systemstöd kring hantering för att från oss ge er alla förutsättningar att smidigt hantera er kund. Nu finns det inte några ursäkter längre, nu gör vi vårt jobb!

Vad förväntas av mig som säljare?

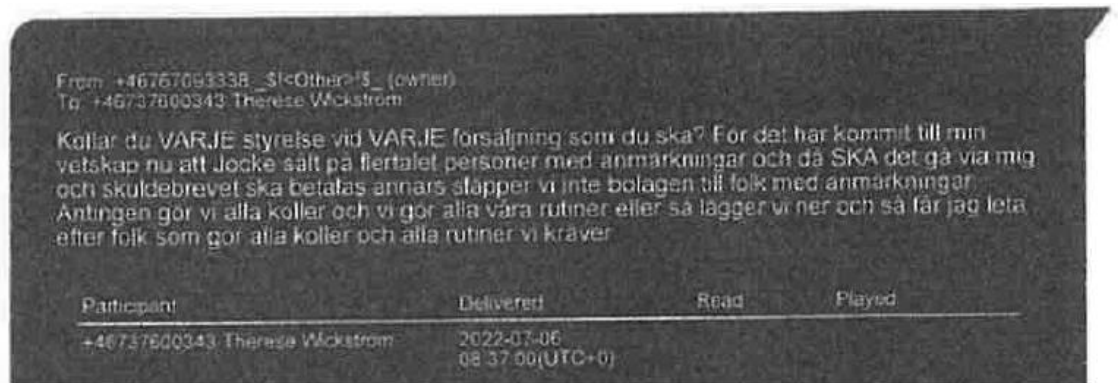
Som säljare förväntar vi oss att du efterföljer de uppsatta rutiner vi har. Vilket är följande:

- **Agera i DI - Efterfölj detta så som vi vill ha det.**
- **Granska kunden - Varje kund skall kollas i Lexbase, både Ordinarie samt Suppleant.**
- **Upprätta ett avtal i Oneflow - Kund signerar alltid först, därefter gör vi kontroll och signerar om allt är grönt.**
- **Känn din kund - Varje kund behöver agera genom att fylla i känn din kund dokumentet - Inga genvägar!**
- **Svara ALLTID i telefonen! (08:00-17:00) Pratar vi i telefon så ringer vi upp direkt efter.**

Ni vet vid det här laget vilka varningssignaler vi ska backa för, om kunden skiter fullständigt i namn, verksamhet och vill inte byta SNI-koder. Vi säljer inte på den kunden! Nedan följer även direktiv vi inte kommer att tumma på efter coaching av banken vad vi ska titta efter.

- **Säkerhetsställa att köpare inte har grova domar som: Penningtvätt, häleri, bedrägeri (ekobrott), grövre narkotikabrott, bokföringsbrott (senaste 5 år), urkunds-förfälskning, utpressning, grov smuggling, skattebrott, människohandel.**
- **Säkerhetsställa att det inte finns aktiva skulder på köpare.**
- **Säkerhetsställa att SNI-kod uppdateras.**
- **Säkerhetsställa att verksamhetsbeskrivning uppdateras.**

Därutöver fick Bolagsspecialisten ett upplägg där en administratör, Therese Wickström, gjorde kontroller. Detta vinner stöd av såväl Tom Wickströms e-postmeddelanden till Therese Wickström där han understryker hennes skyldighet att kontrollera Joakim Fransén som Therese Wickström egen uppgift att hon från den 22 december 2021 hade uppgiften att kontrollera allt. Tingsrätten anser att detta visar att Tom Wickström inte hade något eget ansvar för kontroller vid säljarnas affärer, utan att Tom Wickström endast kom att tillfrågas vid problem.

Det kan vara svårt att tyda texten på en pappersutskrift.

Record 1

Tags	Of interest
To	Therese Wickström <therese@bolagsspecialisten.se>
From	Tom Wickström <tom@bolagsspecialisten.se>
Date/Time - UTC+01:00 (yyyy-MM-dd)	2021-12-22 11:40:22
Subject	Arbetsuppgifter
Body	Konkurser - lista + uppföljning Konkurser - Intrum Bolagsverket - Avveckling + Köpare Verklig Huvudman - Avveckling + Köpare Skatteverket Document Intelligence Kontrollera styrelsen (Ratsit, Lexbase) Kontorsansvar Städning Styrelseuppdrag (Bank) LÖN 30.000 kr Tom Wickström VD

Vad gäller Joakim Franséns och Filip Aranins ansvar för kontroller har de tilltalade lämnat olika versioner. Tom Wickström har hävdad att säljarna själva

skulle göra kontrollerna och att Therese Wickström skulle dubbelkontrollera försäljningen. Therese Wickström har uppgett att Filip Aranin var betrodd att själv göra kontrollerna och att Joakim Fransén kunde manipulera henne att inte göra kontroller. Joakim Fransén har å sin sida hävdat att Therese Wickström ansvarade för kontrollerna. Filip Aranin har berättat att han till en början bara skötte intresseanmälningar. Under en period genomförde han kontroller varpå även Therese Wickström kontrollerade affärerna. Under den sista perioden fokuserade han enbart på försäljningar och genomförde då inga kontroller själv.

Vittnet, tidigare anställde administratören och ekonomen Daniel Prem har berättat att han hörde att säljarna gjorde kontroller i Lexbase. Han gjorde själv aldrig några kontroller och fattade själv aldrig beslut om att bolag skulle säljas.

Vittnet, tidigare anställde administratören och ekonomen Nehad Bari som fick sluta då han startade en konkurrerande verksamhet, har i sammanhanget berättat bland annat följande. Säljarna upprättade egna avtal, säkert utifrån mallar. Det var en diskussion om att kolla varje kund på Lexbase. De hade möten som alla var med på. Rutiner skulle upprättas. Varje säljare skulle själva kolla i Lexbase men han vet inte om det alltid skedde. Han själv gjorde några få Lexbasesökningar för att dubbelkolla. Därefter skulle säljarna själva göra kontrollen. Ingen annan hade ansvaret att göra kontroller. Tom Wickström fattade beslut om huruvida de skulle vidare eller inte med affär om det var en mer komplicerad kund.

Nicklas Sångberg har berättat att han inte var på plats i daglig drift. Han kände först inte till att Bolagsspecialsiten var en reglerad verksamhet. De tog bort kontanthantering och införde Bank-ID- legitimering. De förstod att det var viktigt att känna sin kund.

Vittnet William Sångberg skulle arbeta med att avveckla bolag men sålde även några. Han har berättat att kunderna skulle kollas upp och att han ställde några frågor om vad som skulle göras med företaget. Han kollade själv först i

Lexbase. Om det var ett kreditköp kollade han i UC. Om han fick en träff berättade han för Tom Wickström, Therese Wickström eller sin far. Han hann under den tid han var anställd neka en eller två kunder. Kollegorna skickade till Therese Wickström som gjorde en dubbelkontroll i Lexbase. Han har sett att Filip Aranin kollade Lexbase själv men vet inte om Joakim Fransén gjorde det.

Tingsrätten anser att den samlade bevisningen innebär att det är utrett säljarna själva har haft till uppgift att göra kontroller. Det stämmer därför inte, som Filip Aranin och Joakim Fransén har påstått, att de själva inte skulle göra kontroller för att Therese Wickström gjorde dem. Filip Aranin och Joakim Fransén kan inte ha svävat i villfarelse beträffade detta, och den omständigheten att de talar osanning i rätten minskar deras trovärdighet.

Frågan om vem som skulle göra kontrollerna får i detta mål dock inte heller någon avgörande betydelse för ansvarsfrågan. Detta eftersom tingsrätten har konstaterat att en ren underlåtenhet att vidta kontroller ensamt inte kan föranleda brottsligt ansvar. I de fall som rätten nedan dömer tilltalad till ansvar bygger det på att en tilltalad då har haft faktisk kännedom om en kvalificerande eller besvärande omständighet i sin affär som borde ha fått den tilltalade att agera eller reagera. I de fallen spelar det då ingen roll vem som ursprungligen hade ett kontrollansvar.

3.9 Det är osannolikt att det finns ett penningtvättsyfte vid förvärv av aktiebolag från Bolagsspecialisten

Det är osannolikt att ett penningtvättsyfte finns vid förvärv av aktiebolag

Bolagsspecialisten har sålt historikbolag och lagerbolag. Bolagsspecialistens verksamhet skiljer sig i penningtvättsyfte avsevärt från exempelvis en banks verksamhet med penningtransaktioner, anser tingsrätten. Detta eftersom förvärv av aktiebolag är en olämplig åtgärd om brottsvinster ska tvättas: Ett aktiebolag skapar sannolikt mer besvär än det är värt ur penningtvättsynpunkt.

Hantering av brottsvinster är som regel en ljusskygg verksamhet. Ett aktiebolag är underkastat regelverk och kontroller. Detta drar åt sig uppmärksamhet vilket inte är önskvärt om brottsvinsten ska döljas. Regelverket kring aktiebolag är även formellt och administrativt besvärligt. Det är även svårt att se hur den brottsvinst som används för att köpa aktiebolaget genom åtgärden i förlängningen kan omsättas vidare och ge ett utbyte. Att köpa aktiebolag blir helt enkelt inte ett effektivt sätt att hantera och tvätta brottsvinster. Ur penningtvättssynpunkt får det därför anses vara en dålig idé att använda brottsvinster för att köpa tomma aktiebolag. Eftersom det är en dålig idé kan det som utgångspunkt inte befaras att ett penningtvättssyfte föreligger vid ett köp av aktiebolag.

Som regel har Bolagsspecialisten fått betalt via banköverföring av kontomedel. Ett typexempel på en penningtvättsåtgärd är visserligen att föra över medel från ett konto till ett annat så att egendomen därmed kommer ett led bort och därmed blir svårare att hänföra till sitt ursprung (NJA 2023 s. 708 p. 14). Eftersom kontomedel typiskt sett inte är svårömsatt egendom, till skillnad från aktierna i ett aktiebolag som får anses ha ett svårömsatt värde, blir det emellertid på så vis i just Bolagsspecialistens fall att den som vill tvätta sina svarta pengar vita genom att köpa ett aktiebolag gör det svårare för sig att tillgodogöra sig egendomen (tvätta brottsvinsten) när den betalar med kontomedel och får ett aktiebolag i utbyte. Det är alltså så att förutsättningarna för penningtvätt i Bolagsspecialistens fall skiljer sig åt påtagligt jämfört med andra situationer, exempelvis där transaktionens art innefattar kontanter eller annat värde som förenklar för någon att dölja att pengarna härrör från brott eller brottslig verksamhet eller främja för någon att tillgodogöra sig egendomen eller dess värde.

Som tingsrätten har redogjort för ovan måste inte heller ett användande av brottsvinster alltid innebära ett penningtvättssyfte. Om syftet med att använda sin brottsvinst *endast* är att kunna köpa ett aktiebolag för att kunna starta legitim verksamhet, eller till och med använda aktiebolaget för att begå

kommande brott som mervärdesskattebedrägerier, saknas penningtvättssyftet. Det förhållande att det förekommer så pass många exempel med brottsanmälningar och skatteskulder i fråga om bolag som sålts av Bolagsspecialisten tyder enligt tingsrätten på att syftet med förvärven av historikbolag ofta har varit att begå nya brott. Med anledning av risken för att köparen har haft ett oseriöst syfte anser tingsrätten att brottsvinster rimligen ofta har använts av kriminella vid förvärv av bolag. Risken för att syftet med köpet ofta var att kunna begå nya brott innebär dock, och tvärt om vad åklagarna förefaller mena, att det blir än mer osannolikt att det fanns ett penningtvättssyfte vid förvärv av aktiebolag från Bolagsspecialisten, dvs. även om det var brottsvinster som användes vid köpet.

Tingsrätten anser samlat att det som utgångspunkt inte är sannolikt att en verksamhet som Bolagsspecialistens utsätts för penningtvättssyfte vid förvärv av aktiebolag. Denna utgångspunkt får betydelse för hur rätten nedan bedömer omständigheterna sett till penningtvättssyfte.

3.10 Det finns ett fåtal kvalificerande omständigheter som ändå tyder på ett penningtvättssyfte i Bolagsspecialistens fall

Det kan inte uteslutas penningtvättssyfte i Bolagsspecialistens verksamhet

Även om det inte är sannolikt att det föreligger ett penningtvättssyfte vid förvärv av aktiebolag från Bolagsspecialisten kan det inte alltid uteslutas ett penningtvättssyfte. Någon kriminell kan exempelvis bedöma att en större summa kontanter bäst tvättas genom en mindre noggrann verksamhet som förmedlar bolag. Det kan även vara möjligt att en person som faktiskt vill ha ett aktiebolag samtidigt har ett behov av att tvätta sin brottsvinst, varför två syften till förvärvet som kompletterar varandra kan finnas.

Som tingsrätten har redogjort för ovan räcker det vid näringspenningtvätt om de kvalificerande omständigheterna visar att transaktionen *skäligen kan antas*

vara vidtagen i penningtvättssyfte. När åklagarnas påstående ska prövas anser tingsrätten att utgångspunkten, att det inte är sannolikt med ett penningtvättssyfte vid Bolagsspecialistens verksamhet, då får betydelse. Bedömningen av när åtgärden skäligen kan anses vidtagen i penningtvättssyfte blir i fallet med Bolagsspecialisten mer svår att göra än ofta annars när näringsverksamheter riskerar att utsättas för brottsvinster.

Tingsrätten anser att det inte räcker med att omständigheterna bara är besvärande i allmänhet utan de måste vara besvärande i förhållande till ett penningtvättssyfte, sett till hur transaktionerna genomförs, för att de ska anses vara kvalificerande i Bolagsspecialistens fall.

Ren underlåtenhet är inte en kvalificerande omständighet som tyder på ett penningtvättssyfte

Åklagarna har gjort gällande att Tom Wickström, Filip Aranin och Joakim Fransén har begått brotten utan att ha implementerat eller tillämpat reglerna i den administrativa lagen. Som tingsrätten har redovisat ovan har regeringen i propositionen till penningtvättsbrottslagen i och för sig skrivit att underlåtenhet kan utgöra en omständighet som bör beaktas vid bedömningen av om någon gjort sig skyldig till näringspenningtvätt. Även Högsta domstolen skrev i ”Dackom Bygg” (NJA 2022 s. 42 p. 19) att vid bedömningen av om någon i en sådan näringsverksamhet har medverkat till en åtgärd som skäligen kan antas vara vidtagen i penningtvättssyfte, kan därför vad som föreskrivs i den lagen vara av betydelse vid prövningen av om det varit fråga om ett klandervärt risktagande.

I domar som i NJA 2022 s. 633, NJA 2023 s. 798, NJA 2022 s. 42 har dock dessutom förelegat faktiskt besvärande omständigheter som tyder på ett penningtvättssyfte. Det har alltså inte bara förelegat en underlåtenhet. Tingsrätten bedömer att en ren underlåtenhet inte kan anses utgöra en kvalificerande omständighet. Motsatsvis skulle annars varje transaktion som

utförs av en näringsidkare som omfattas av den administrativa lagen innebära att den skäligen är vidtagen i penningtvättssyfte när kontrollen brister. Det vore inte proportionerligt att utsträcka ansvaret på så vis att bestämmelser i den administrativa penningtvättslagen utgör måttstocken för när penningtvättsbrott objektivt föreligger.

Att Bolagsspecialisten vid försäljning blott skulle ha underlåtit att vida rimliga kontroller enligt den administrativa lagen och utan att det föreligger någon kvalificerande omständighet som visar på penningtvättssyfte innebär därför enligt tingsrättens mening inte att åtgärden skäligen kan antas vara vidtagen i penningtvättssyfte. Inte heller att Bolagsspecialisten underlät att särskilt kontrollera identitet vid signering av avtal utgör en kvalificerande omständighet. Däremot kan underlåtenheten få betydelse vid den samlade bedömningen av om det har begåtts ett klandervärt risktagande. Särskilt får underlåtenheten betydelse vid bedömningen av uppsåtet, vilket rätten återkommer till nedan.

Efterhandsbedömningar avseende brottsanmälningar, konkurser eller förlust av F-skatt är inte kvalificerande omständigheter som tyder på ett penningtvättssyfte

Åklagarens utredning av vad som har hänt 54 av de sålda bolagen, men även statistik i fråga om vad som hänt övriga 1 050 bolag, visar enligt tingsrätten att en onormalt stor andel av de sålda bolagen har gått i konkurs, förlorat sin F-skatt eller att brottsanmälningar har gjorts. Förhållandet visar emellertid inte på sådana yttre omständigheter som tyder på penningtvätt vid tidpunkten för försäljningen och innebär därför i sig inte kvalificerande omständigheter som styrker att det förelåg ett penningtvättssyfte. Omständigheten (konstaterandet) tyder till och med på ett rakt motsatt syfte med köpet, nämligen att begå ytterligare brott i det förvärvade bolaget. Statistiken kring brottsanmälningar och skulder pekar därför snarare bort från ett penningtvättssyfte.

Att sälja bolag grundande på avtal innehållande icke affärsmässiga villkor som upprättats för skens skull är inte en kvalificerande omständighet som tyder på ett penningtvättssyfte

Åklagaren har påstått att avtalen innehåller icke affärsmässiga villkor och att dessa villkor har tillförts avtalen för skens skull. Närmre bestämt menar åklagarna att såväl avtalsvillkoret att återställa aktiekapitalet som avtalsvillkoret rörande storleken på köpeskillingen inte var affärsmässiga.

Vad avser klausulen att återställa aktiekapitalet anser tingsrätten att klausulen som sådan var affärsmässig. Detta eftersom köparen genom villkoret skulle återställa ett aktiekapital som köparen själv därefter kunde förfoga över. Denna utgift kan jämföras med utgiften då grundaren av ett bolag behöver tillföra ett aktiekapital som grundaren därefter förfogar över.

Mer komplicerat är hur man ska se på köpeskillingens storlek. Rätten konstaterar inledningsvis att historikbolag normalt har ett högre marknadsvärde än lagerbolag. Detta då F-skatt och bankkonton kan ge en snabbare start åt en verksamhet. Det är då rimligt att köparen är villig att betala en premie för historikbolag varför köpeskillingen rimligen blir högre för historikbolag än för lagerbolag. Däremot, om köpeskillingen är satt orimligt högt, exempelvis för att köparen värderar bolaget efter sitt brottssyfte snarare än efter det egentliga värdet, kan klausulen inte anses affärsmässig. Ifall Bolagsspecialisten då har satt priset på historikbolag högre än det egentliga värdet, väl medvetet om att det inte var affärsmässigt kan avtalet i den delen anses ha upprättats för skens skull. Att Bolagsspecialisten självt upprättar ett sådant avtal för att tjäna pengar är dock inte en yttre omständighet som objektivt tyder på ett penningtvättssyfte. Omständigheten visar snarare på ett annat syfte med köpet, det att begå nya brott i det förvärvade bolaget, vilket snarare pekar bort från ett penningtvättssyfte.

Mottagande av kontanta medel är en kvalificerande omständighet

Stora summor kontanter är i dag svårömsatta. Brottsvinster hanteras ofta i något skede genom kontanter. Att sälja ett bolag för en större summa kontanter, utan att ha tillräcklig kännedom om pengarnas ursprung, utgör, som åklagarna har påstått, en kvalificerande omständighet som när den samverkar med andra besvärande omständigheter skäligen kan antas tyda på ett penningtvättssyfte.

Att någon annan än köparen betalar är en kvalificerande omständighet

Om pengarna som penningtvättssyftet avser, alltså betalningen, kommer från någon annan än köparen är detta ett anmärkningsvärt förhållande som inte borde förekomma i affären. I penningtvättssituationer är det vanligt att andra personer används i samband med att pengar tvättas. Att någon annan än köparen betalar ökar därför sannolikheten för penningtvätt avsevärt, om det inte finns en rimlig förklaring till varför annan betalar med sina pengar. En sådan betalning utgör därför som åklagarna har påstått en kvalificerande omständighet. När den samverkar med andra besvärande omständigheter kan det skäligen antas tyda på ett penningtvättssyfte. Det kan i sammanhanget noteras att det i målet inte har blivit utrett att den som kontrollerar betalningen också kan se vem den kommer från, även om vittnet ekorevisorn Lars Eriksson har sagt att vissa banker kan visa uppgifter om insättare.

Vissa andra omständigheter är besvärande och kan komplettera bedömningen av penningtvättssyftet

Det finns även ytterligare yttre omständigheter som inte är kvalificerande men som ändå är besvärande och som kan samverka med den kvalificerande omständigheten för att tyda på risk för penningtvätt.

Att någon annan än köparen själv ska sitta i styrelsen i bolaget som köps får både anses ovanligt och märkligt när ett bolag ska ägas en endast en person.

Förhållandet i sig är inte en kvalificerande omständighet men om det inte finns en rimlig förklaring till varför det ska bli så får förhållandet anses utgöra en besvärande omständighet som innebär att det föreligger ett riskmoment vid försäljningen av bolaget.

Att den som köper bolaget har dömts för ekonomisk brottslighet eller är belagd med näringsförbud innebär inte en kvalificerande omständighet som tyder på just penningtvätt. Dock är det en besvärande omständighet som innebär att det föreligger ett riskmoment vid försäljningen av bolaget.

Att den som köper bolaget agerar märkligt vid förvärvet, exempelvis genom att stressa på eller uttala sig svepande om en vilja att köpa fler bolag, innebär inte kvalificerande omständighet. Det utgör dock märkliga omständigheter som innebär att det föreligger ett riskmoment vid försäljningen av bolaget.

Att personen som köper bolaget av okänd anledning väcker misstro hos anställda vid Bolagsspecialisten visar att försäljningen var behäftad med ett riskmoment, vilket också är en besvärande omständighet.

Att den som kontaktar Bolagsspecialisten i egenskap av köpare inte vid kontraktsskrivningen sätter sig själv på köpekontraktet är också, vilket även framgår av Nicklas Sångbergs e-postmeddelande till de anställda den 3 december 2020, något som avviker på sätt som innebär att det utgör en besvärande omständighet.

Från: Nicklas Sångberg <nicklas@bolagsspecialisten.se>
Skickat: den 3 december 2020 09:50
Till: Oliver Svensson <oliver@bolagsspecialisten.se>; Carl Filip Aranin <filip@bolagsspecialisten.se>; Joakim Franzén <joakim@bolagsspecialisten.se>
Kopia: Tom Wickström <tom@bolagsspecialisten.se>; Nehad Bari <nehad@bolagsspecialisten.se>; Ola Myrling <ola.myrling@gmail.com>
Ämne: Utvecklad rutin - Känn din kund

Hej alla.

Det har uppkommit en lucka i våra rutiner och sluthantering av köpande kunder vi direkt skall täppa till tillsammans.

Bakgrunden är att som ni vet att vi alltid kör den stora kollen på de den som står som köpare i kontrakten. Från och med per idag, ringer det in en köpare som sedan vid kontraktsskrivning inte sätter sig själv på köpekontraktet skall detta direkt anmälas och skickas in som en avvikelse till Tom.

1

1.1 Mej i Outlookformat, 2024-03-12 12:58 diariernr: 9000-K3243-22

623

Detta är direkt ett tecken på att vi direkt ska ta in mera information på den som är ombud eller driver in affären och vi kommer då direkt att kolla upp den som tagit och skött kontakten med oss direkt - Vi skall känna till och dokumentera anledningen varför "Hen" inte själva kommer att sitta i bolaget. Ofta är det naturligt att man har ett ombud eller en trusted advisor som hjälper till i frågan, är det inte det så lyser alla varningsklockor i våra system, Här kommer vi direkt att uppdatera riskbedömningen från start och vi kan då agera på den informationen efter det.

Tom kommer också att ringa alla

Väl mött / Nicklas
-
Nicklas Sångberg
Marknad och partneransvarig

Den kvalificerande omständigheten tillsammans med ytterligare besvärande omständigheter tyder objektivt på att åtgärden kan antas skäligen ha vidtagits i penningtvättsyfte

Tingsrätten anser i Bolagsspecialistens fall att om det, utöver en kontantaffär eller en betalning från fel part, dessutom föreligger någon ytterligare besvärande omständighet som innebär ett riskmoment, att köpet av bolaget som utgångspunkt objektivt skäligen kan antas ha skett i penningtvättsyfte.

Bedömningen av detta får göras från fall till fall.

3.11 Uppsåtet bedöms från fall till fall

För att någon av de åtalade ska dömas för näringspenningtvättsbrott krävs inte att den tilltalade själv gjort bedömningen att köpet av bolaget skäligen kan vara vidtaget i penningtvättsyfte. Däremot måste den kvalificerande omständigheten som ligger till grund för bedömningen (att det är en kontantaffär eller fel betalare) täckas av uppsåt. I vart fall måste, som följer av NJA 2022 s. 42 p. 15 och som rätten har redogjort för ovan, andra besvärande omständigheter som ligger till grund för bedömningen leda till att den tilltalade förstått att försäljningen omfattar ett riskmoment täckas av den tilltalades uppsåt.

I fråga om vad de tilltalade kan ha känt till om köparen och köparens avsikter har det i målet framkommit att det under en period fanns ett formulär med kundkännedomfrågor som automatiskt skickades till köpare från systemet Document Intelligence. Tingsrätten får utgå från att detta dokument innehöll relevanta frågor med avseende på risken för penningtvätt. Därutöver har såväl Joakim Fransén som Filip Aranin även berättat att de har ställt muntliga frågor rörande köpet, bland annat när systemet med utskickade formulär var ur funktion.

Om det i samband med formuläret, den muntliga kontakten eller på annat vis har framkommit besvärande omständigheter som den tilltalade har känt till och affären ändå har genomförts anser tingsrätten att åklagarna, om det också finns en kvalificerande omständighet har styrkt ett sådant klandervärt risktagande som den tilltalade ska hållas ansvarig för. Den tilltalade ska då dömas för näringspenningtvätt.

Om den tilltalade däremot har en rimlig förklaring till varför affären ändå genomfördes, vilken åklagarna inte kan motbevisa, ska den tilltalade inte hållas ansvarig. En sådan förklaring skulle kunna vara att den tilltalade kan visa hur denne har följt upp på den besvärande omständigheten genom att vidta noggrannare kontroller men ändå svävat i villfarelse och låtit affären gå

igenom. Ett annat exempel skulle kunna vara att den besvärande omständigheten har underställts chefen Tom Wickström som gett klartecken och affären inte framstår som orimlig. Säljaren kan då alltså ha uppfattat att affären inte innefattade något riskmoment, även om det har visat sig föreligga en penningtvätt objektivt. Däremot; att endast påstå att tveksamamma fall stäms av med Tom Wickström, utan närmre konkretion eller bekräftelse av Tom Wickström, anser inte tingsrätten utgör en tillräcklig invändning för att fria från ansvar. Bedömningen får göras från fall till fall.

3.12 Det kan ha förekommit näringspenningtvätt

I detta avsnitt kommer rätten att gå igenom försäljningen av de cirka 1 100 bolagen och pröva om brott har begåtts av någon tilltalad.

Åtalet i den del som gäller de 1 046 bolagen kan inte vinna bifall

I målet har åklagarna åtalat för åtgärder som har vidtagits i samband med försäljning av cirka 1 100 bolag. För 54 av dessa bolag har åklagarna, särskilt för varje bolag, gått igenom de omständigheter som åklagarna anser kvalificerande.

För övriga cirka 1 046 bolag, fördelade på Tom Wickström, Filip Aranin och Joakim Fransén enligt tabellen i tidigare avsnitt och gärningsbeskrivningen, har inte åklagarna gått igenom omständigheterna särskilt för varje bolag.

Åklagaren har dock pekat på mer allmänna omständigheter som framkommit i urvalet, såsom efterföljande konkurs, förlust av F-skatt eller brottsanmälan. Dessa omständigheter från urvalet, förenat med påståendet att bolagen har sålts utan kännedom om kundens identitet eller pengarnas ursprung och att avtalen upprättats för skens skull och att detta har skett utan att tillämpa den administrativa penningtvättslagen, är åtgärder som åklagarna menar innebär näringspenningtvätt.

Tingsrätten har dock ovan bedömt att dessa omständigheter för de 1 046 bolagen inte utgör tillräckligt kvalificerande omständigheter som innebär att det skäligen fanns ett penningtvättssyfte vid medverkan till åtgärden. Tingsrätten har vidare bedömt att en ren underlåtenhet att exempelvis tillämpa den administrativa lagen inte kan anses utgöra en sådan kvalificerad omständighet såsom krävs för brottsligt ansvar. Inte heller tillsammans kan alla dessa omständigheter visa att vidtagna åtgärder skäligen har skett i penningtvättssyfte. Tingsrätten har om nu behandlade försäljningar inte kännedom om kontantbetalning eller betalning från tredje part har förekommit. Tingsrätten känner inte heller till andra omständigheter som kan vara kvalificerande.

I delen som gäller de cirka 1 046 bolagen kan åtalet därför inte vinna bifall.

Tingsrätten ska härfter se till de 54 bolagen som åklagarna har gått igenom särskilt. I dessa bolag har åklagarna, på sedvanligt vis, redogjort för omständigheterna och bevisningen.

Vid försäljningarna av 23 av de 54 bolagen kan det ha skett näringspenningtvätt

Åklagaren har presenterat utredningen kring de 54 bolagen bland annat genom att höra ekorevisorn Lars Eriksson över dennes promemoria. Frågor till de tilltalade och andra vittnen har ställts.

I vissa fall har betalningen för bolag inte kunnat hittas. Tingsrätten anser inte att det av detta går att dra slutsatsen att det har betalats kontant för bolaget, att någon annan än köparen har betalat för bolaget eller att det på annat vis föreligger någon kvalificerande omständighet i de fallen. Tingsrätten kan därför inte med säkerhet konstatera sådana kvalificerande omständigheter som kan medföra ett straffrättsligt ansvar.

I vissa fall är köpeskillingen satt till 1 kr. Tom Wickström har uppgett att detta kan bero på att det rörde sig om en kontantaffär eller att bolaget har sålts två gånger. Joakim Fransén har däremot uppgett att man inte kan dra slutsatsen att en köpeskillning om 1 kr innebär en kontantaffär. Att bolag har prissatts till 1 kr kan bero på att det fanns en kommande vinstskatt i bolaget. Tingsrätten anser inte att betalningssättet har blivit tillförlitligt utrett i dessa fall. Tingsrätten kan därför inte med säkerhet konstatera sådana kvalificerande omständigheter som kan medföra ett straffrättsligt ansvar.

I tre fall har köpeskillingen erlagts genom kontantbetalning. I 20 fall har någon annan än den person som enligt avtalet skulle köpa bolaget betalat. Av åtalets ursprungliga cirka 1 100 bolagsförsäljningar blir det dessa 23 fall som tingsrätten har kvar att pröva.

3.13 Alla tilltalade ska i viss omfattning dömas till ansvar för medverkan till näringspenningtvätt

Av åtalet och utredningen framgår vem åklagarna anser ska ansvara för varje försäljning

Tom Wickström, Filip Aranin, Joakim Fransén och Therese Wickström är alla åtalade som gärningsmän. Tom Wickström är även åtalad som gärningsman där han inte är den egentliga säljaren enligt avtalet. Therese Wickström är i andra hand åtalad för medhjälp till näringspenningtvätt.

Förutom vad avser Therese Wickströms medverkan till försäljningen av Ingemarsson Consulting AB har åklagarna i gärningsbeskrivningen inte preciserat vilka bolag som respektive tilltalad har sålt. Dessa uppgifter har emellertid lagts fram genom ”excellistan” där åklagarna har redovisat vem som är säljare enligt avtalet. Excellistan är framtagen med stöd av Lars Erikssons promemoria och dess bilagor i vilka anges vem som sålt bolaget.

I brottmål har åklagarna bevisbördan. Tingsrätten anser att åklagarna genom Lars Erikssons uppgifter har uppfyllt beviskravet i fråga om vem som är säljare för respektive bolag. Ifall en tilltalad ändå bestrider att denne är rätt säljare och har en rimlig förklaring till detta måste dock åklagarna motbevisa förklaringen. Annars ska inte den tilltalade anses vara säljaren.

Att tingsrätten anser att åklagarna har uppfyllt beviskravet innebär följande i förhållande till de tilltalade:

Joakim Fransén (åtalspunkten 1.2) är åtalad som säljare för sin medverkan vid försäljningen av bolagen Optigrade AB (nummer 16), Bolaget Björkris Bygg AB (nummer 30), Lindblom & Tinney Consulting AB (nummer 32), Fuyu Byggprojekt AB (nummer 40), Arini Devs AB (nummer 42), FinnMind AB, Kenram Partner AB, Österlenmäklarna i Tomelilla AB, Jenhallqvist konsult AB och Alberts Transport i Växjö AB (nummer 48–52), Socks Trade Stockholm AB (nummer 12), Vision 24 AB (nummer 18) samt Ingemarsson Consulting AB (nummer 44) tillsammans med Therese Wickström.

Filip Aranin (åtalspunkten 1.3) är åtalad som säljare för sin medverkan vid försäljningen av bolagen Lancaster Consulting AB (nummer 36), BWC i Olofström Aktiebolag (nummer 43), Shaz i Göteborg AB (nummer 45), Preciser AB (nummer 47), Hyberdev AB (nummer 27), The Spectacular Ones AB (nummer 28), Pinkebo Invest I Sundsvall AB (bolag nummer 29), JOERI Fastighets Invest AB (nummer 38) och Mindville AB (nummer 41).

I fråga om Tom Wickström har åklagarna påstått (åtalspunkten 1.1 a, första hand) att denne själv har sålt fyra bolag, nämligen Fresta Konsult & Bygg AB (nummer 7), Triple H Capital AB (nummer 4), Agrinova AB (nummer 19) och Appelblad Leif Interest AB (nummer 9). I andra hand har åklagarna påstått att Tom Wickström är gärningsman vid samma försäljningar då han har tillåtitt eller gett instruktioner samt tillhandahållit bankkonton och avtal för andra att sälja bolagen i hans namn. Dessutom har Tom Wickström i åtalspunkterna 1.1

b och 1.1 c även åtalats för de försäljningar där Joakim Fransén och Filip Aranin har undertecknat försäljningsavtalen (i åtalspunkterna 1.2 och 1.3).

Det är inte alltid visat att Tom Wickström har varit ensam säljare

Tom Wickström har invänt att han i fråga om några av försäljningarna där det kan ha skett en näringspenningtvätt inte nödvändigtvis är säljare, trots att hans namn står på avtalet. Han har berättat att David Andersson och andra använde hans uppgifter och signerade i hans namn. Detta eftersom köparna ville att ställföreträdaren för Bolagsspecialisten skulle underteckna avtalet.

Tingsrätten anser att Tom Wickströms invändning är rimlig. Den borde ha kunnat kontrolleras av åklagarna genom t.ex. förhör med David Andersson, medtilltalade eller köparna. Tom Wickström har visserligen enligt vad försvaret har uppgett inte medverkat vid förundersökningen utan uppgifterna har lämnats först vid huvudförhandlingen. Åklagarna torde emellertid under den tid som huvudförhandlingen har varat haft möjlighet att kontrollera uppgifterna men har inte genomfört någon sådan kontroll.

Tingsrätten anser att Tom Wickströms invändning inte har blivit motbevisad. Tom Wickström ska därför inte hållas ansvarig som ensam säljare av de bolag som han påstår att någon annan har sålt.

Tom Wickström kan dock vara ansvarig även om han inte varit ensam säljare

Tom Wickström är även åtalad för att i andra avseenden ha medverkat till försäljningar där näringspenningtvätt kan ha förekommit i egenskap av företrädare och verksamhetsansvarig för Bolagsspecialisten ensam eller i tillsammans och i samförstånd med andra anställda ha tillåtit eller gett instruktioner, tillhandahållit bankkonton eller avtalen i samband med näringspenningtvätten i de 23 bolagsförsäljningarna (åtalspunkterna 1 a [i andra hand], 1 b och 1 c).

Av utredningen, däribland Tom Wickströms egna uppgifter, har framkommit att Tom Wickström har varit den som har fördelat 'leads' till anställda. Tingsrätten anser att Tom Wickström därför måste ha haft kännedom om alla potentiella köpare. Tom Wickström har bestämt priset som bolaget ska bjudas ut till. Genom de tilltalades berättelser har även framkommit att Tom Wickström har granskat tveksamma affärer, även om Tom Wickström själv har uppgett att det har förekommit försäljningar som han aldrig tillfrågades om och att han inte – som Filip Aranin påstått – lämnade något "slutbesked" beträffande varje försäljning som gjordes. Tom Wickström har även säkerställt att Bolagsspecialisten har haft bankkonton och avtalsmallar.

I de fall Tom Wickström har medverkat till en anställds försäljning genom råd eller dåd ska han anses ha genomfört affären tillsammans och i samförstånd till med den anställde. Om det i dessa fall har skett en näringspenningtvätt och Tom Wickström har haft ett uppsåt som täcker de omständigheter som innebär att försäljningen har omfattat ett riskmoment, ska Tom Wickström dömas till ansvar för försäljningen.

I fråga om Tom Wickströms uppsåt har tingsrätten ovan redogjort för att den inte anser att Tom Wickström har haft en allmän brottsplan att medverka till penningtvätt, utan att han har tvärtom har vidtagit vissa åtgärder för att motverka riskens förverkligande. Det går därför inte att säga att Tom Wickström generellt sett har haft uppsåt till näringspenningtvätt, vilket fortfarande gäller i fall där den anställde har gjort sig skyldig till brott. Det krävs att Tom Wickström i varje enskilt fall har haft ett individualiserat uppsåt och att han, mot bakgrund av sin generella kunskap om risken för penningtvätt, har haft anledning att inse riskmomentet i det enskilda fallet men ändå inte vidtagit erforderliga åtgärder eller stoppat affären, för att ett uppsåt ska anses kunna föreligga.

3.14 Det har skett elva näringspenningtvättsbrott

I detta avsnitt går tingsrätten igenom de 23 bolagsförsäljningar där det har förekommit sådana kvalificerande omständigheter att affären (medverkan till åtgärden) skäligen kan antas vara vidtagen i penningtvättssyfte. Tingsrätten prövar om affären objektivt skäligen kan antas ha vidtagits i penningtvättssyfte och, vid sådant antagande, om Filip Aranin eller Joakim Fransén har haft uppsåt. Tingsrätten prövar i förekommande fall samtidigt om även Tom Wickström kan hållas ansvarig, ensam eller tillsammans och i samförstånd med säljaren.

Tingsrätten börjar med att gå igenom de elva försäljningar vid vilka tingsrätten anser att det föreligger brott. Sedan förklarar tingsrätten varför den inte anser att åklagarna har styrkt brott vid de resterande tolv försäljningarna

Bolaget Triple H Capital AB

Bolaget Triple H Capital AB, nummer 4 i åklagarnas lista, såldes den 12 december 2018. Säljare enligt avtalet var Tom Wickström. Köpare enligt avtalet var Daniel Dahlkvist. Genom åklagarnas utredning, däribland Lars Erikssons promemoria och förhörsuppgifter, har framkommit att den som betalade var Johan Marco Rossi. Köpeskillingen var 104 887 kr och bolaget såldes av Bolagsspecialisten Stockholm.

Utöver den kvalificerande omständigheten att den som betalade var en annan person än köparen har åklagarna genom ett åberopat e-postmeddelande visat att även en besvärande omständighet förelåg vid affären. Johan Marco Rossi, dvs. inte den person som var uppgiven köpare, skrev till Nehad Bari med Tom Wickström som kopiemottagare att han ville ha ”supersnabba svar” för att komma i gång med verksamheten så fort som möjligt.

Hej igen,

Tom sa att han skulle korrigera detta åt oss då det var kvartal vi var ute efter som Nylon AB var som vi skrev avtalet på från början, jag CC:ar honom så kanske han ska ta den biten men jag mailar dig då du är supersnabb på att svara vilket vi behöver då vi vill komma igång snarast möjligt.

Daniel står på bolaget nu vad jag kan se och hur får vi då tag i bankkontot eller kan ta över det om Danske Bank själva inte kan hjälpa till på kundsupporten?
Eller var det Nylon AB som hade Danske Bank kanske? Isf vad för bank har Triple H Capital?

Allt gott,

Därtill är det framkommit att det har ställts ut en faktura avseende bolaget till Luise Urriola för vilken inbetalning har gjorts av Juan Luis Munoz.

Tom Wickström har berättat följande om affären: Det var inte möjligt för honom att se vem som hade gjort kontoöverföringen och han kunde bara se att det skett en transaktion. Han var kopiemottagare i Johan Marco Rossi korrespondens med Nehad Bari eftersom han var irriterad på Nehad Baris hantering av ändringsanmälningar till Bolagsverket. Han kan inte svara på vem Bolagsspecialisten har gjort affär med vid försäljningen. Det är möjligt att affären inte har gått rätt till.

Tingsrättens bedömning av ansvaret

Tom Wickström var säljare enligt avtalet. Av utredningen framgår dock att köparen har vänt sig till Nehad Bari med frågor gällande affären. Som Tom Wickströms uppgifter får förstås anser han att Nehad Bari var säljare. Denna invändning är rimlig och inte motbevisad. Det är därför inte styrkt att Tom Wickström var säljare av bolaget.

Utöver den kvalificerande omständigheten föreligger två besvärande omständigheter, nämligen dels att en annan person än köparen har kommunicerat om affären med Bolagsspecialisten, dels att fakturering har skett till en tredje person. Detta innebär att köpet av bolaget skäligen kan antas ha skett i penningtvättssyfte.

Tom Wickström har genom att tillåta eller ge instruktioner om försäljningen i egenskap av företrädare och verksamhetsansvarig medverkat till en åtgärd som skäligen kan antas vara vidtagen i penningtvättsyfte. Om Tom Wickström hade ett uppsåt till omständigheterna ska han hållas ansvarig för näringspenningtvätt som har skett tillsammans och i samförstånd med annan.

Tingsrätten konstaterar att Tom Wickström har känt till att det förelåg ett riskmoment med affären och borde därför ha stoppat affären eller vidtagit egna kontroller. Det var klandervärt att sälja till Daniel Dahlkvist. Tom Wickström Wikström har därför medverkat till näringspenningtvätt.

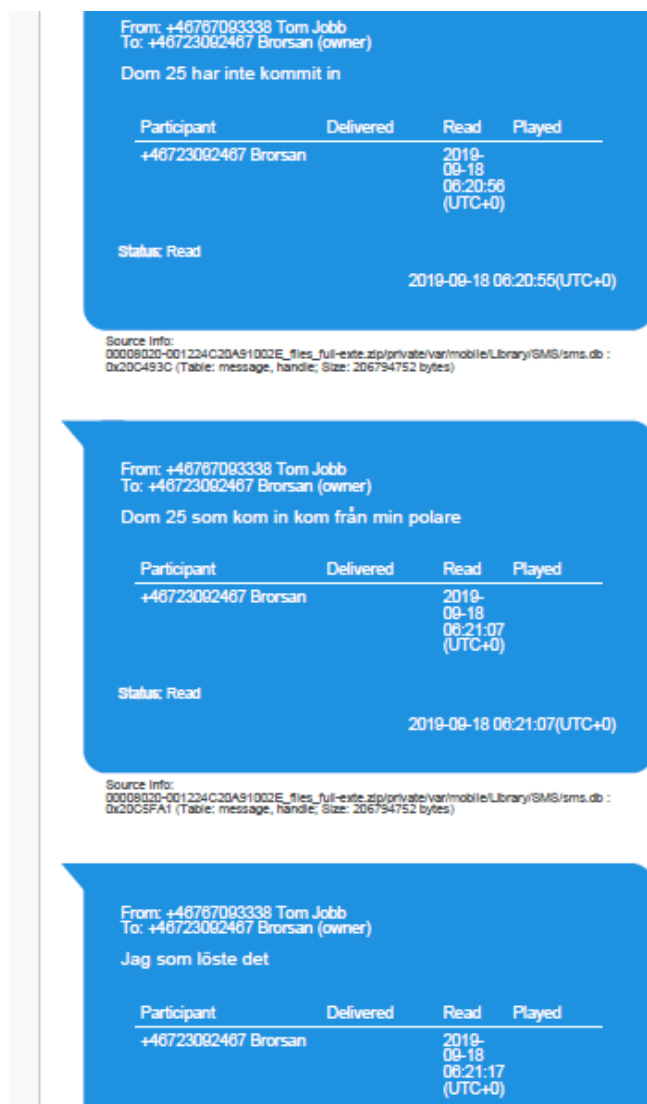
Tom Wickström ska således dömas till ansvar för näringspenningtvätt när det gäller försäljningen av Triple H Capital AB. Detta tillsammans och i samförstånd med annan.

Bolaget Optigrade AB

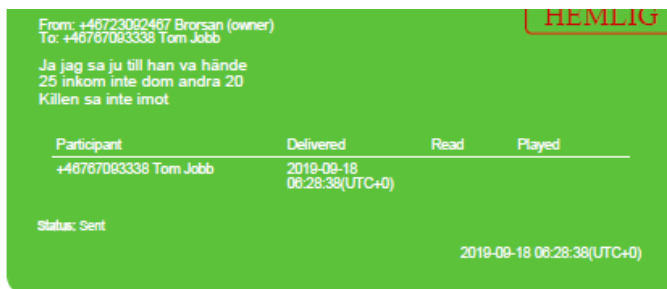
Bolaget Optigrade AB, nummer 16 i åklagarnas lista, såldes den 12 september 2019. Säljare var Joakim Fransén. Köpare enligt avtalet var Anders Adali. Genom åklagarnas utredning, däribland Lars Erikssons promemoria och förhörsuppgifter, har framkommit att den som betalade var Johan Borén. Köpeskillingen var 30 000 kr och bolaget såldes av Bolagsspecialisten Stockholm.

Utöver att den som betalade var en annan person än köparen har åklagarna genom skriftlig bevisning i form av sms visat att en besvärande omständighet förelåg vid affären. I kommunikation mellan Tom Wickström och Joakim Fransén diskuteras huruvida köpeskillingen erlagts.

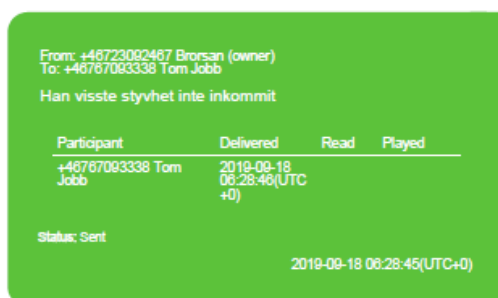
Tom Wickström skrev:

Joakim Fransén svarade bland annat att ”Han är en hal jävel”.

Source Info:
0008020-001224C2DA91002E_files_full-exite.zip/private/var/mobile/Library/SMS/sms.db : 0x20CA958 (Table: message, handle;
Size: 206794752 bytes)

Source Info:
0008020-001224C2DA91002E_files_full-exite.zip/private/var/mobile/Library/SMS/sms.db :
0x20CA6C8 (Table: message, handle; Size: 206794752 bytes)

Joakim Fransén har berättat följande om affären. Det var en kontantaffär. Han blev förvånad när han fick meddelandet om att det var Tom Wickströms vän som hade betalat för bolaget då han, felaktigt, trott att Christer erlagt betalningen. Det var David Andersson eller Tom Wickström som sålde bolaget. Han vet inte hur pengarnas ursprung kontrollerades.

Tom Wickström har berättat följande om affären. Anledningen till att hans vän betalade för bolaget var för att bolaget såldes två gånger. Anders Adali var nog den verkliga köparen av bolaget och Johan Borén var en spekulant som fick köpa ett annat bolag. Han sade åt Joakim Fransén att denne skulle få sin kund att betala för att sälja fler bolag.

Tingsrättens bedömning av ansvaret

Joakim Fransén har sagt att det var en kontantaffär. Tingsrätten noterar att bolaget kan ha sålts två gånger. Att det skulle vara en kontantaffär vid nu aktuell försäljning vinner inte tillräckligt stöd av utredningen.

Utöver den kvalificerande omständigheten att än annan person än köparen har erlagt köpeskillingen har det förekommit den besvärande omständigheten att köparen eller den betalande personen var ”en hal jävel”. Det får därför anses att det skäligen kan antas att ett penningtvättssyfte förelåg vid köpet.

Joakim Fransén var säljare enligt avtalet och har kommunicerat med köparen per sms samt kommunicerat internt inom Bolagsspecialisten angående bolaget. Det får därför anses styrkt att han har genomfört försäljningen. Genom att ändå sälja bolaget och ta emot betalning medverkade Joakim Fransén till en åtgärd som skäligen kan antas vara vidtagen i penningtvättsyfte.

Joakim Fransén har inte närmare undersökt pengarnas ursprung eller syftet med affären. Det var klandervärt att sälja till Anders Adali. Joakim Fransén ska hållas ansvarig för näringspenningtvätt.

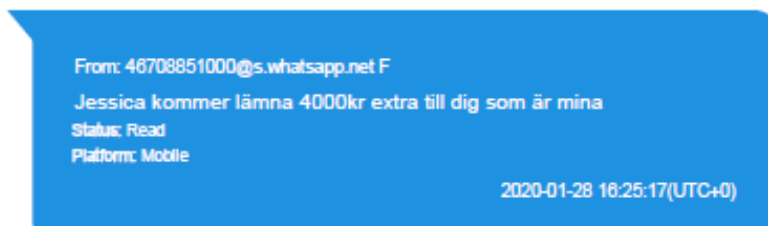
Tom Wickström har inte stoppat affären. Han har genom att ha tillåtitt eller gett instruktioner om företagsförsäljning såsom företrädare och verksamhetsansvarig medverkat till samma åtgärd.

Tom Wickström har också känt till riskmomentet och borde ha stoppat affären eller vidtagit egna kontroller. Det har han inte gjort. Tom Wickström ska därför också hållas ansvarig för näringspenningtvätt.

Joakim Fransén och Tom Wickström ska således dömas till ansvar för näringspenningtvätt i fallet med Optigrade AB. Brottet har de begått tillsammans och i samförstånd.

Bolaget Agrinova AB

Bolaget Agrinova AB, nummer 19 i åklagarnas lista, såldes den 27 januari 2020. Säljare enligt avtalet var Tom Wickström. Hela betalningen erlades kontant av Jessica Widell, som var köpare enligt avtalet. Köpeskillingen var 15 000 kr och bolaget såldes av Bolagsspecialisten Stockholm. Utöver den konstaterade kontanthantering har åklagarna genom ett företett sms visat att en besvärande omständighet förelåg vid affären. Köpeskillingen betalades delvis med en Fredriks medel, 4 000 kr, alternativt förmedlades samma belopp av oklar anledning till Bolagsspecialisten eller Tom Wickström. Detta framgår av det återopade sms:t, som Fredrik skickade till Tom Wickström.

Tom Wickström har berättat följande om affären. Det var en pantaffär. Han minns inte att han tagit emot kontanter men det kan stämma att han gjort det eftersom han gjort en insättning på Bolagsspecialistens konto. Bolagsspecialisten hade en skuld till Fredrik varför han tilläts betala kontant, vilket vanligtvis inte var tillåtet. Dessutom kände han Håkan som var inblandad i affären. Han uppfattade det som att han gjorde affären med Fredrik, Jessica och Håkan. Han förutsatte att David Andersson hade kontrollerat pengarnas ursprung eftersom han litade på denne.

Tingsrättens bedömning av ansvaret

Utöver förekomsten av kontantbetalning, som är en kvalificerande omständighet, har en annan person, Fredrik, förmedlat 4 000 kr till Tom Wickström eller Bolagsspecialisten, av oklar anledning, vilket är en besvärande

omständighet. Mot denna bakgrund får det anses att köpet skäligen kan antas ha skett i penningtvättssyfte.

Genom att sälja bolaget och ta emot betalning medverkade Tom Wickström som säljare till en åtgärd som skäligen kan antas vara vidtagen i penningtvättssyfte. Om Tom Wickström hade ett uppsåt till omständigheterna ska han hållas ansvarig för näringspenningtvätt.

Tom Wickström har, givet sin kännedom om att Bolagsspecialisten kunde utsättas för penningtvätt, i vart fall förstått att det förelåg ett riskmoment vid försäljningen. Han borde därför närmare ha undersökt pengarnas ursprung eller syftet med affären. Hans invändning att han förlitade sig på att David Andersson hade undersökt pengarnas ursprung fråntar honom inte ansvar. Det var klandervärt att sälja till Jessica Widell. Tom Wickström ska därför hållas ansvarig för näringspenningtvätt rörande försäljningen av Agrinova AB.

Bolaget Björkris Bygg AB

Bolaget Björkris Bygg AB, nummer 30 i åklagarnas lista, såldes den 21 januari 2021. Säljare var Joakim Fransén. Köpare enligt avtalet var Ringo Pettersson. Genom åklagarnas utredning, däribland Lars Erikssons promemoria och förhörsuppgifter, har framkommit att de som betalade köpeskillingen var Fahem Melki Shamoun och Jitka Rafaelova. Köpeskillingen var 31 000 kr och bolaget såldes av Bolagsspecialisten Stockholm.

Utöver den sålunda klarlagda kvalificerande omständigheten att någon annan än köparen betalade köpeskillingen har åklagarna genom skriftlig bevisning visat att en besvärande omständighet förelåg vid affären. Köparen, som skulle vara ledamot i det förmedlade bolagets nya styrelse hade ett brottsligt förflutet i närtid som var av allvarligare slag. Han förekom under 30 avsnitt i belastningsregistret, dömd för bland annat penningtvätt och bedrägerier. Detta framgick av ett Lexbaseköp som någon vid Bolagsspecialisten gjorde.

Joakim Fransén har berättat följande om affären. Han sålde bolaget men var inte den som förde dialog med köparen. Han gjorde ingen kontroll av Ringo Pettersson då han utgick från att någon av hans kollegor vid Bolagsspecialisten, som redan hade etablerat kontakt med Ringo Pettersson, hade genomfört kontroll i Lexbase. Han skulle inte ha sålt bolaget till Ringo Pettersson om han hade känt till den kriminella belastningen.

Tingsrättens bedömning av ansvaret

Den besvärande omständigheten att köparen hade ett brottsligt förflutet får tillsammans med den kvalificerande omständigheten anses innebära att köpet skäligen kan antas ha skett i penningtvättssyfte.

Genom att sälja bolaget och ta emot betalning medverkade Joakim Fransén till en åtgärd som skäligen kan antas vara vidtagen i penningtvättssyfte.

Joakim Fransén har sålunda uppgett att han inte kände till den kriminella belastningen. Beträffande den invändningen gör rätten följande bedömning. Även om det inte kan anses uteslutet att någon annan än Joakim Fransén genomförde kontrollen i Lexbase är det inte rimligt att tro att Joakim Fransén som ansvarig säljare inte skulle ha fått kännedom om innehållet i den rapporten. Han måste därför ha haft kännedom om Ringo Petersson kriminella belastning.

Joakim Fransén borde mot denna bakgrund närmare ha undersökt pengarnas ursprung eller syftet med affären. Det var klandervärt att i denna situation sälja till Ringo Pettersson. Joakim Fransén ska därför dömas till ansvar för näringspenningtvätt för försäljningen av Björkris Bygg AB.

Bolaget Lancaster Consulting AB

Bolaget Lancaster Consulting AB, nummer 36 i åklagarnas lista, såldes den 26 juli 2022. Säljare var Filip Aranin. Köparen enligt avtalet var Anton Albeiro Rågfeldt. Genom åklagarnas utredning, däribland Lars Erikssons promemoria och förhörsuppgifter, har framkommit att den som betalade köpeskillingen var Lars Jeppsson. Köpeskillingen var 251 551 kr och bolaget såldes av Bolags-specialisten Stockholm.

Utöver den sålunda klarlagda kvalificerande omständigheten att den som betalade var en annan person är köparen har åklagarna genom skriftlig bevisning visat att en besvärande omständighet förelåg vid affären. Anton Albeiro Rågfeldt, som skulle utgöra ny styrelse i det förmedlade bolaget, hade ett brottsligt förflutet i närtid som var av allvarligare slag. Han hade dömts för tre fall av grovt bedrägeri.

Filip Aranin har berättat följande om affären. Han minns att det var en av hans större affärer men minns inte varför köpeskillingen bestämdes på det sätt som gjordes, han antar att det var specifika villkor vid affären som bestämdes av Tom Wickström. Han har inte kunnat se vem som erlade betalning av köpeskillingen. Han vände sig till Tom Wickström med information om att Anton Albeiro Rågfeldt hade ett brottsligt förflutet. Tom Wickström godkände affären varför han genomförde den. Han gjorde bara så som hans arbetsgivare sade åt honom att göra.

Tom Wickström har inte kommenterat omständigheterna kring affären särskilt. Han har sagt att det är möjligt att Filip Aranin har vänt sig till honom med frågor om denna affär men han tänker i dag att han inte skulle ha godkänt kunden på grund av att denne hade en grov kriminell belastning. Han känner inte igen kunden. Han kan inte svara på hur bedömningen, då kunden tilläts köpa bolaget, gjordes vid den affären.

Tingsrättens bedömning av ansvaret

Utöver den kvalificerande omständigheten hade alltså köparen ett brottsligt förflutet bestående i bedrägerier. Denna besvärande omständighet får tillsammans med den kvalificerande omständigheten anses innebära att köpet därför skäligen kan antas ha skett i penningtvättssyfte.

Genom att sälja bolaget och ta emot betalning medverkade Filip Aranin som säljare till en åtgärd som skäligen var vidtagen i penningtvättssyfte. Han har känt till riskmomentet men har uppgett att han stämde av affären med Tom Wickström som godkände densamma.

Filip Aranin har sålunda uppgett att Tom Wickström har godkänt affären.

Beträffande den invändningen gör rätten följande bedömning.

Att Tom Wickström hade som uppgift att godkänna tveksamma affärer är i och för sig utrett i målet. I detta fall har inte Tom Wickström bekräftat att han lämnade sitt godkännande, snarare tyder hans svar på att han inte minns affären och att han inte hade godkänt affären om han hade kännedom om den. Rätten har även konstaterat att Filip Aranin oriktigt har påstått att han själv inte alltid behövde utföra kontroller, vilket minskar Filip Aranins trovärdighet i allmänhet. Detta innebär att Filip Aranins nu ganska odetaljerade påstående om att Tom Wickström godkände affären behöver vinna stöd av andra uppgifter för invändningen ska framstå som rimlig. Några sådana uppgifter finns inte. Rätten bortser därför från Filip Aranins invändning.

Filip Aranin borde ha närmare undersökt pengarnas ursprung eller syftet med affären. Detta har han emellertid inte gjort. Det var klandervärt att sälja till Anton Albeiro Rågfeldt. Filip Aranin får därför hållas ansvarig för näringspenningtvätt i fallet med Lancaster Consulting AB.

Det är inte utrett att Tom Wickström har känt till affären. Det finns därför inte förutsättningar att hålla Tom Wickström ansvarig.

Bolaget Arini Devs AB

Bolaget Arini Devs AB, nummer 42 i åklagarnas lista, såldes den 8 maj 2023. Säljare var Joakim Fransén. Köpare enligt avtalet var Gustav Daniel. Köpeskillingen erlades kontant. Köpeskillingen var 60 000 kr och bolaget såldes av Bolagsspecialisten Stockholm. Utöver kontanthantering har åklagarna visat att besvärande omständigheter förelåg vid affären. Köparen eller ledamöter i det förmedlade bolagets nya styrelse hade ett brottsligt förflutet i närtid, och av intern kommunikation framgår att Joakim Fransén ansåg att köparen inte hade goda intentioner.

Joakim: Tja!

Tom: (Onodbart).

Joakim: Jag ringde han cashkunden...

Tom: Ja.

Joakim: ... för jag hitt-hittade ju grejer på styrelsen.

Tom: Ja.

Joakim: Men det var inget allvarligt. Stöld och lite småskit. Fängelse en månad. Någon jävla pundare verkar det vara, så jag fattar att det är inga god intentioner. Men jag sade "Du måste betala hela aktiekapitalet", så han kommer med hela. Så är det 60 lax.

Joakim Fransén har berättat följande om affären. Han kände till den kriminella belastningen men tyckte inte det var besvärande eftersom det rörde sig om ett kort fängelsestraff. Det var Tom Wickström som bestämde att affären fick genomföras. Det framgår inte av uppspelningen av det avlyssnade telefonsamtalet, men han och Tom Wickström diskuterade även pengarnas ursprung. Då han hade frågat köparen om pengarnas ursprung svarade denne att det var fråga om sparade medel. Han visste vem han gjorde affären med då

han hade haft videosamtal med köparen, dock inte Gustav Daniel, utan tre andra personer som var iblandade i affären. Med ”inga goda intentioner” syftade han på att köparen körde svarttaxi, vilket Filip Aranin, som genomfört kontrollen av köparen, berättade för honom.

Tom Wickström har berättat följande om affären. Han kände till att det var en kontantaffär. Han och Joakim Fransén diskuterade affären vid flera telefonsamtal varvid Joakim Fransén förklarade för honom att pengarnas ursprung hade undersökts – pengarna kom från restaurangverksamhet – och att det därför såg tillräckligt bra ut för att tillåta kontant betalning. Bolags-specialisten var vid denna tid mycket ekonomiskt pressat varför han ansåg det inte möjligt att tacka nej till affären. Han kände till att köparen var straffad för brottslighet som dock inte var allvarlig.

Tingsrättens bedömning av ansvaret

Utöver den kvalificerande omständigheten, kontantaffären, hade köparen eller ledamöter i den nya styrelsen ett brottsligt förflutet i närtid. Joakim Fransén har även berättat att han förstod att det inte förelåg ”goda intentioner”. Dessa besvärande omständigheter får tillsammans med den kvalificerande omständigheten anses innebära att köpet skäligen kan antas ha skett penningtvättssyfte. Att Joakim Fransén har förklarat att han syftade på svarttaxi när han sade ”inga goda intentioner” leder inte till någon annan bedömning. Detsamma gäller Tom Wickströms och Joakim Franséns förklaringar till pengarnas ursprung.

Genom att ändå sälja bolaget och ta emot betalning medverkade Joakim Fransén till en åtgärd som skäligen kan antas vara vidtagen i penningtvättssyfte. Även om kunden berättade för honom att det var sparade pengar och Tom Wickström godkände affären måste Joakim Fransén ha insett riskmomentet i affären. Det var klandervärt att då sälja till Gustav Daniel.

Tom Wickström har genom att tillåta eller ge instruktioner om försäljningen av bolaget medverkat till affären. Tom Wickström måste ha insett riskmomentet i affären och borde ha stoppat försäljningen.

Joakim Fransén och Tom Wickström ska båda dömas till ansvar i för näringspenningtvätt med anledningen av försäljningen av Arini Devs AB. Brottet har de begått tillsammans och i samförstånd.

Bolaget BWC i Olofström Aktiebolag

Bolaget BWC i Olofström Aktiebolag, nummer 43 i åklagarnas lista, såldes den 3 april 2023. Säljare var Filip Aranin enligt åtalet. Köpare enligt avtalet var Kasneem Maeloul. Genom åklagarnas utredning, däribland Lars Erikssons promemoria och förhörsuppgifter, har framkommit att Pinkebo Invest i Sundsvall AB erlade köpeskillingen. Köpeskillingen var 370 000 kr och bolaget såldes av Bolagsspecialisten Stockholm.

Utöver den kvalificerande omständigheten att den som betalade var annan än köparen har åklagarna genom bevisning i form av inspelade telefonsamtal visat att följande besvärande omständigheter förelåg vid affären. Tom Wickström har instruerat Joakim Fransén att ”hitta någon jävla hustlare” och ”hitta någon sådan här halvshady snubbe” för affären.

Joakim: Välkommen till jorden.
Tom: Gör så här, Jocke. Hitta någon jävla hustlare, säg att...
Joakim: Ja?
Tom: ... det ligger 391 lax på skattekontot, "Ge oss 300 för det här bolaget, så får du ta över bolaget. Du får behålla dom pengarna."
Joakim: Eh... Hur tänkte du? En gång till. Vi ska få 300...
Tom: Det ligger 391 lax på skattekontot.
Joakim: Ja.
Tom: Ja. Hitta någon jävel som bara "Ja, ge oss 300. Du får behålla 391 000 på skattekontot." Så.
Joakim: Okay, så dom tjänar... Okay, jag hänger med Jag hänger...
Tom: Ja.
Joakim: ... med. Okay. Eh... Jag fi...
Tom: Då är... Då är det värt... Alltså det är liksom "Ja, det kommer en kommande skuld. Vad du gör med den, det är upp till dig." Det där...
Joakim: Okay.
Tom: Därav så är det kanske bra och hitta någon sådan här halv... shady snubbe på det där.
Joakim: Ja, men jag fattar. Jag fattar.

Vidare framgår det att Filip Aranin i ett telefonsamtal med en okänd man uppgav att Bolagsspecialisten i samband med affären skulle återbetala ett belopp som i samtalet benämndes mellanskillnaden. Bolagsspecialisten betalade 101 000 kr till Takplus Bygg AB.

Okm: Precis.
Carl Filip: Då får ni pengar...
Okm: Precis.
Carl Filip: ... för 150 000, bolaget, så ni får ju tillbaka mellanskillnaden...
Okm: Ja.
Carl Filip: ... och så har ni inestående 25 000 på... på det beloppet, så vi betalar ut det.
Okm: Jaha. Så vi ska ha, eh... mellanskillnaden hos er med andra ord då, eller?
Carl Filip: Ni får tillbaka mellanskillnaden...
Okm: Ja.
Carl Filip: ... som alltså...
Okm: Hela?
Carl Filip: ... vi har lite dåligt med kassa nu. 25 000 av den penen är inestående till oss...
Okm: Okay. Då hänger jag...
Carl Filip: ... till nästa gång.
Okm: Då hänger jag med.

Filip Aranin har berättat följande om affären. Han sålde bolaget. Han kunde inte se att inbetalningen kom från Pinkebo Invest i Sundsvall AB, han tänkte att han gjorde affärer med den som signerade försäljningsavtalet med Bank-ID. Han minns inte om han genomförde kontroller och vet inte varför det gjordes en återbetalning till Takplus Bygg AB.

Tom Wickström har berättat följande om affären. Han tycker i dag att telefonsamtalet mellan honom och Joakim Fransén var helt uppåt väggarna. Vid denna tid var han stressad och orolig för Bolagsspecialistens ekonomi, varför han uttryckte sig illa. Denna försäljning är inte representativ för hur Bolagsspecialisten gjorde affärer. Hans uppfattning i dag är att köparen var olämplig. Det är också möjligt att det brast kontrollen av pengarnas ursprung. Någon återbetalning till Takplus Bygg AB borde inte ha skett. Filip Aranins påstående om att han, och inte Filip Aranin själv, var ansvarig för kontrollerna stämmer inte.

Joakim Fransén har bekräftat att Filip Aranin har sålt bolaget.

Tingsrättens bedömning av ansvaret

Det är alltså så att utöver den kvalificerande omständigheten, att någon annan än köparen erlade köpeskillingen, har Tom Wickström i något skede lämnat ett uppdrag till Joakim Fransén att ”hitta någon jävla hustlare” eller ”halv shady snubbe”. Därutöver har Filip Aranin diskuterat en återbetalning till en ytterligare, tredje, part. Dessa besvärande omständigheter får tillsammans med den kvalificerande omständigheten anses innebära att köpet skäligen kan antas vara vidtaget i penningtvättssyfte.

Tingsrätten prövar inte åtalet för denna affär mot Joakim Fransén då han inte är uppgiven säljare enligt åklagarnas påstående, som baseras på Lars Erikssons utredning.

Genom att sälja bolaget och ta emot betalning medverkade Filip Aranin till en åtgärd som skäligen kan antas vara vidtagen i penningtvättsyfte. Filip Aranin har deltagit i diskussionen om att betala tillbaka mellanskillnaden till en tredje part. Han får anses ha insett riskmomentet i affären men ändå slutfört den. Det var klandervärt att sälja till Kasneem Maeloul. Filip Aranin har därför medverkat till näringspenningtvätt.

Tom Wickström har genom att tillåta eller ge instruktioner om försäljningen av bolaget medverkat till affären. Genom sina instruktioner har han insett att det fanns riskmoment i affären men ändå inte kontrollerat omständigheterna kring den eller stoppat försäljningen. Det var klandervärt att sälja till Kasneem Maeloul. Tom Wickström får anses ha medverkat till näringspenningtvätt.

Filip Aranin och Tom Wickström ska således båda dömas till ansvar för näringspenningtvättmed anledningen av försäljningen av BWC i Olofström Aktiebolag. Brottet har de begått tillsammans och i samförstånd.

Bolaget Ingemarsson Consulting AB

Bolaget Ingemarsson Consulting AB, nummer 44 i åklagarnas lista, såldes den 1 juni 2023. Säljare var Joakim Fransén. Köpare enligt avtalet var Klind Lika. Betalningen skedde huvudsakligen med kontanter och delvis genom swishöverföring till Therese Wickströms konto. Köpeskillingen var 75 000 kr och bolaget såldes av Bolagsspecialisten Stockholm.

Klind: Is it possible to make the payment in cash? (Ohörbart) or not?
Joakim: No, we don't take it in cash. Sorry.
Klind: Okay. Okay. Okay. Okay, then...
Joakim: But if its that is the only thing you have, okay, I can talk to the boss and... we can see if he agrees and can do an exception. Ehm... So, if you only have the...

because I know how difficult it is to take (skrattar till) the money in the account, so if you only have cash then I think we can maybe arrange something.

Klind: Okay. If you can arrange something and... because I'm really... you know, I would really like to take... the best company you (ohörbart) there, 50 000 and plus 25 000 kronor.

Joakim: Yeah, then its 75 000.

Klind: Yes. I think there will be the best one for...

Joakim: Yeah, okay. And you want to pay it in cash?

Klind: Yes, if its possible. You know, because...

Joakim: Yeah, no problem at all.

Utöver den sålunda konstaterade kontanthantering, som alltså är en kvalificerande omständighet, har åklagarna genom uppspelning av ett inspelat telefonsamtal visat att Tom Wickström instruerade Joakim Fransén att få säljaren att betala in ett skäligt belopp genom kontoöverföring, vilket dock inte skedde då köparen i stället swishade beloppet till Therese Wickström.

Joakim: ... Din syster tar det. (Ohörbart) "Du måste gå dit nu, nu, nu, nu!"
Tom: Ja-a?
Joakim: Men dom fixar det, men problemet är att... det vart alla i cash.
Tom: Okay.
Joakim: So seventy-five thousand you get today.
Tom: Ja, men du får säga till kunden att "Ta bort fem och lägga över fem på konto".
Joakim: Kan du inte styra det själv, eller?
Tom: Va?
Joakim: Du kan väl styra själv. Du får ju 75...
Tom: Näe...
Joakim: ... cash...
Tom: ... för det...
Joakim: ... i brallan.
Tom: ... måste komma från deras konto, så att dom har köpt aktierna.
Joakim: Okay, okay, okay, okay.
Tom: Ja. Så säg det till han "Lägg in... Ta... Ta ut fem och lägg det i... på konto".
Joakim: Okay, jag snackar med han.
Tom: Eller säg "Det är viktigt att du har en aktieöver... alltså en överföring".
Joakim: Kan vi inte sälja den för 1 krona, eller?
Tom: Va?
Joakim: Kan vi inte...
Tom: Nej, men ta 5 000. Ge han något skäligt.
Joakim: Mhmmm.

Therese Wickström uppgav vid telefonsamtalet att "han måste ha tyckt att det här var den mest skumma affären någonsin" och "då fattar han väl att det är skumt".

Therese: Han måste ha tyckt att det här var den mest skumma affären någonsin.
Joakim: Ja-a, det tror jag nog.
Therese: Ja, men alltså vem kommer ens med cash? Då fattar han väl att det är skumt?
Joakim: Nä, men det är skit samma. Jag skickar – vad heter det – hans ändring, så gör den.
Therese: Ja, jag gör den...
Joakim: Jag ska se...
Therese: ... så fort som fan, så att han känner sig trygg.

Joakim Fransén har berättat följande om affären. Kontanterna skulle egentligen tas emot av Tom Wickström men det blev i slutändan Therese Wickström som tog emot dem. Han försökte inte dölja affärens storlek genom att låta köparen erlægga köpeskillingen kontant. Han ville att transaktionen skulle ske genom en inbetalning till Bolagsspecialistens konto. Han kontrollerade pengarnas ursprung genom att ställa muntliga frågor om det. Han utgick från att köparen var sanningsenlig när denne svarade att pengarna utgjordes av sparade medel.

Therese Wickström har berättat följande om affären. Hon var stressad över situationen och hetsad att ta sig till kontoret för att möta kunden. Hon ville vara alla till lags och göra ett bra jobb. Hon hade aldrig haft ett kundmöte själv förut och kan ha betett sig underligt för att det var en stressad situation. Hon upplevde själv att situationen var skum. Hon visste inte varför hon skulle sätta in pengar på Bolagsspecialistens konto och tyckte det var märkligt men gjorde som hon blev tillsagd. Hon fick en dålig magkänsla av att ta emot kontanter på grund av att Bolagsspecialisten inte hade något kassasystem och att det framstod som oprofessionellt gentemot kunden då hon inte kunde erbjuda något kvitto. Hon funderade inte på var pengarna kom ifrån och ställde inte frågor om det. Hon hade aldrig varit i en liknande situation förut och hade aldrig tagit emot kontanter tidigare. Hon uppfattade inte det som sades vid telefonsamtalet på något särskilt sätt. Hon minns idag knappt händelsen. Hon kommer inte ihåg när detta hände och förstod först när hon förhöordes av polisen att detta har hänt. Hon uppfattade det som att kunden betalat 70 000 kr med Swish och ville betala 5 000 kr med kort men att det saknades kortterminal. Hon antar att han hade 70 000 kr kontant som han inte kunde sätta in på kontot vilket belopp han använde för att köpa bolaget. Hon upplevde hela situationen som skum. Hon var orolig över att gå omkring med kontanter för att det fanns en risk att hon skulle tappa pengarna. Hon lämnade över pengarna till Tom Wickström samma dag som hon tog emot dem. Det är inte vem som helst som har kontanter utan det är till exempel sådana personer som handlar i lyxbutiker inne i stan.

Tom Wickström har berättat följande om affären. Han godkände affären. Han har inte försökt dölja att kontanter användes genom att begära att 5 000 kr skulle sättas in på Bolagsspecialistens konto. Han var stressad och pressad vid tillfället. Affären borde inte ha tillåtits på grund av den som skulle vara suppleant i det förmedlade bolagets nya styrelse hade ett brottsligt förflutet. Säljaren borde ha nekat kunden. Att det inte var den som var angiven som köpare i avtalet som erlade köpeskillingen borde inte heller ha tillåtits enligt Bolagsspecialistens rutin.

Tingsrättens bedömning av ansvaret

Det är alltså så att utöver den kvalificerande omständigheten, att det sålunda rörde sig om en kontantaffär, har Tom Wickström instruerat Joakim Fransén att sätta in ett skäligt belopp genom kontoöverföring. Detta visar på en misstänksamhet mot kontantaffären. Även Therese Wickström har uppfattat att det var en skum affär.

Dessa besvärande omständigheter får tillsammans med den kvalificerande omständigheten anses innebära att köpet skäligen kan antas ha skett i penningtvättssyfte. Att Therese Wickström delvis har förklarat sin reaktion med att hon egentligen var orolig över att Bolagsspecialistens skulle framstå som oprofessionella gör ingen skillnad. Inte heller Joakim Franséns påstående att han frågade om pengarnas ursprung gör någon skillnad då han endast har uppgett att det handlade om sparade medel, utan närmre konkretion av kontrollen.

Genom att sälja bolaget medverkade Joakim Fransén till en åtgärd som skäligen kan antas vara vidtagen i penningtvättssyfte. Han hade kännedom om att det var en kontantaffär och att den oroad Tom Wickström. Joakim Fransén borde i frågan om pengarnas ursprung inte ha nöjt sig med svaret att pengarna kom från sparade medel. Det var klandervärt att sälja till Klind Lika. Joakim

Fransén har därför medverkat till näringspenningtvätt. Att Tom Wickström inte stoppade affären leder inte till någon annan bedömning.

Genom att tillåta eller ge instruktioner om försäljningen medverkade Tom Wickström till affären. Han har haft kännedom om att det var en kontantaffär, vilket också oroade honom. Han borde ha stoppat affären, men detta har han inte gjort. Det var klandervärt att sälja till Klind Lika. Vad han i övrigt har framfört gör ingen skillnad. Tom Wickström har därför medverkat till näringspenningtvätt.

Joakim Fransén och Tom Wickström ska båda hållas ansvariga för näringspenningtvätt i fallet med Ingemarsson Consulting AB. Brottet har de begått tillsammans och i samförstånd.

Therese Wickström har genom att ta emot kontanter främjat försäljningen av Ingemarsson Consulting AB. Även om Therese Wickström synes ha varit mest oroad över den praktiska hanteringen av kontanterna måste hon ur penningtvättsynpunkt ha förstått att det fanns en risk med den försäljning hon medverkade till. Hon ska därför dömas till ansvar för sin medverkan till försäljningen. Therese Wickström kan inte anses ha agerat självständigt vid försäljningen. Hon ska därför dömas för medhjälp till näringspenningtvätt.

Bolaget Shaz i Göteborg AB

Bolaget Shaz i Göteborg AB, nummer 45 i åklagarnas lista, såldes den 14 april 2023. Säljare var Filip Aranin. Köpare enligt avtalet var Kanwaljit Singh. Genom åklagarnas utredning, däribland Lars Erikssons promemoria och förhörsuppgifter, har framkommit att Mandeep Kaur betalade köpeskillingen. Köpeskillingen var 47 500 kr och bolaget såldes av Bolagsspecialisten Stockholm.

Utöver den kvalificerande omständigheten att den som betalade var en annan person än köparen har åklagarna genom uppspelning av ett inspelat

telefonsamtal mellan Mandeep Kaur och Filip Aranin visat att en besvärande omständighet förelåg vid affären.

Mandeep Kaur och Filip Aranin har i telefonsamtalet talat om att det ser illa ut när bolags säljs till personer med viss kriminell belastning varefter Mandeep Kaur har valt att låta en annan person vara suppleant i det förmedlade bolagets nya styrelse än den person som var tilltänkt.

- Mandeep: Ja, men håll det på...
- Carl Filip: Alltså det ser så jävla illa när jag ska sälja ett bolag till någon som har skattebrott, bidragsbedrägerier... alltså... bo... grovt bedrägeri... skattebrott... grovt bedrägeri...
- Mandeep: Ja, helvete!
- Carl Filip: ... försök till grovt bedrägeri... fängelse... Alltså det är det här... Det är det här som gör så att vi får lägga ner... Alltså vi får så jävla mycket problem.
- Mandeep: Vet du, vet du vad? Ta, ta, ta den där andra suppleanten som vi använde på Mindville, Mumtaz. Ta han.
- Carl Filip: Ja, alltså så här... Så här; Om ni vill byta sedan till han, gör det. Men alltså jag kan inte släppa igenom den här. Det blir så jävla... Jag får så jävla mycket problem från min chef. Vi får inte släppa in...
- Mandeep: Nä, nä, nä, det...
- Carl Filip: Det som händer är sedan när dom kommer in i dom här bolagen, säg att ni ska... ni säger inte att ni ska konka, men säg att ni ska konka det här...
- Mandeep: Jaa...
- Carl Filip: ... så kollar dom "Ja. Nä, det är Bolagsspecialisten. Okay. Nä, det är ju solklart att det här var från dom." Vi har ju redan fått så mycket problem liksom och det... det är det här dom sade till oss nu att "Fortsätter ni och göra så här, då får ni stänga ner hela verksamheten."
- Mandeep: Jag har skickat dig...
- Carl Filip: Eh...
- Mandeep: ... min... min gubbe. Alltså...

Filip Aranin har berättat följande om affären. Han sålde bolaget. Det var Kanwaljit Singh som köpte bolaget trots att han inte hade kontakt med denne. Han visste inte att betalning erlades av Mandeep Kaur. Efter att ha genomfört sin kontroll konstaterade han att personen som skulle ingå som suppleant i

styrelsen inte borde godkännas och att man behövde hitta en annan person för uppdraget. Affären godkändes av Tom Wickström. Han tror att det var Bolagsspecialistens administrativa personal som genomförde sökningen i Lexbase. Den administrativa personalen informerade honom inledningsvis om att affären inte skulle gå igenom på grund av den tilltänkta suppleantens kriminella belastning.

Tom Wickström har inte fått frågor om affären vid huvudförhandlingen.

Tingsrättens bedömning av ansvaret

Utöver den kvalificerande omständigheten, att annan än köparen som betalade köpeskillingen, utgjorde Filip Aranins kännedom om den tilltänkta suppleantens tidigare brottslighet en besvärande omständighet. Köpet av bolaget kan därför skäligen antas ha skett i penningtvättssyfte.

Genom att sälja bolaget och ta emot betalning medverkade Filip Aranin till en åtgärd som skäligen kan antas vara vidtagen i penningtvättsyfte. Filip Aranin borde närmare ha undersökt pengarnas ursprung och syftet med affären.

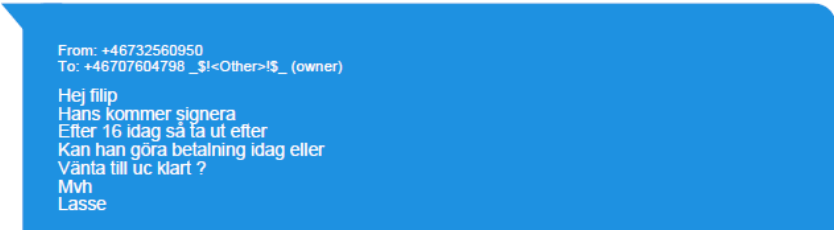
Alldeles oavsett om Tom Wickström godkänt försäljningen var riskmomentet med affären så pass påtagligt att Filip Aranin borde ha vägrat eller avstått från att slutföra försäljningen. Det var således klandervärt att sälja till Kanwaljit Singh. Filip Aranin ska därför dömas till ansvar för näringspenningtvätt med anledning av försäljningen av Shaz i Göteborg AB.

Bolaget Preciser AB

Bolaget Preciser AB, nummer 47 i åklagarnas lista, såldes den 21 mars 2023. Säljare var Filip Aranin. Köpare enligt avtalet var Ngo Viet Trung. Genom åklagarnas utredning, däribland Lars Erikssons promemoria och förhörsuppgifter, har framkommit att Tram Ang Ngo erlade köpeskillingen.

Köpeskillingen var 59 000 kr och bolagen såldes av Bolagsspecialisten Stockholm.

Utöver att den som betalade var en annan person än köparen har åklagarna genom ett sms visat att Filip Aranin korresponderade om affären med "Lasse", som hade näringsförbud, och skrev att "Hans" skulle signera och betala köpeskillingen, vilket är besvärande omständigheter

From: +46732560950
To: +46707604798_!<Other>!\$_ (owner)
Hej filip
Hans kommer signera
Efter 16 idag så ta ut efter
Kan han göra betalning idag eller
Vänta till uc klart ?
Mvh
Lasse

Filip Aranin har berättat följande om affären. Han visste inte att någon annan än köparen enligt avtalet erlade köpeskillingen. Han uppfattade inte Lasse som köpare, varför Lasses belastning inte kontrollerades i Lexbase.

Tingsrättens bedömning av ansvaret

Den kvalificerande omständigheten, i förening med de besvärande omständigheterna om vilka Filip Aranin hade kännedom, leder till slutsatsen att köpet skäligen kan antas ha skett i penningtvättssyfte

De besvärande omständigheterna borde ha föranlett Filip Aranin att undersöka pengarnas ursprung och syftet med köpet. Genom att sälja bolaget till Ngo Viet Trung och ta emot betalning, vilket var klandervärt, har Filip Aranin medverkat till en åtgärd som skäligen kan antas vara vidtagen i penningtvättssyfte. Filip Aranin ska därför dömas till ansvar för näringspenningtvätt med anledning av försäljningen av Pricer AB.

Bolagen FinnMind AB, Kenram Partner AB, Österlenmäklarna i Tomelilla AB, Jenhallqvist konsult AB och Alberts Transport i Växjö AB

Bolagen FinnMind AB, Kenram Partner AB, Österlenmäklarna i Tomelilla AB, Jenhallqvist konsult AB och Alberts Transport i Växjö AB, nummer 48–52 i åklagarnas lista, såldes den 14 augusti 2023. Säljare var Joakim Fransén.

Köpare enligt avtalet var Johan Norling. Genom åklagarnas utredning, däribland Lars Erikssons promemoria och förhörsuppgifter, har framkommit att den som betalade köpeskillingen var Nupelda Gultekin. Köpeskillingen för de fem bolagen var 220 000 kr och bolaget såldes av Bolagsspecialisten Stockholm.

Utöver den kvalificerande omständigheten att den som betalade var en annan person än köparen har åklagarna genom skriftlig bevisning visat att följande besvärande omständigheter förelåg vid affären. Den person som var angiven som köpare på försäljningsavtalet, Johan Norling, skulle inte ingå i de förmedlade bolagens styrelser. Johan Norling signerade inte något av avtalen utan det gjorde Nupelda Gultekin och två andra personer.

Joakim Fransén har berättat följande om affären. Han uppfattade inte att han vid försäljningen hade kontakt med Johan Norling utan med en person vid namn Fredrik. Han kontrollerade pengarnas ursprung i förhållande till Nupelda Gultekin eftersom hon signerade avtalen. Den egentliga köparen var Nupelda Gultekin vilket han avsåg att föra in i försäljningsavtalen, men han hann inte göra det innan han greps av polisen. Försäljningsavtalen färdigställdes aldrig, men bolagen skrevs ändå över på de nya ägarna.

Tingsrättens bedömning av ansvaret

Utöver den kvalificerande omständigheten att Nupelda Gultekin betalade köpeskillingen i stället för den angivne köparen Johan Norling förekommer de besvärande omständigheterna att avtalen signerades av Nupelda Gultekin och

ytterligare två andra personer och att Johan Norling inte skulle ingå i styrelsen. Mot denna bakgrund kan köpet skäligen antas ha skett i penningtvättsyfte.

Det fanns ingenting som hindrade Joakim Fransén från att i samband med att avtalen signerades ändra köparens namn till Nupelda Gultekin. I vart fall hade han kunnat göra det före gripandet, som skedde först två veckor efter köpet. Mot denna bakgrund bortser tingsrätten från Joakim Franséns förklaring till att Johan Norling är angiven som köpare i avtalen.

Genom att sälja bolagen och ta emot betalning medverkade Joakim Fransén till en åtgärd som skäligen var vidtagen i penningtvättsyfte. Om Joakim Fransén hade ett uppsåt till omständigheterna ska han hållas ansvarig för näringspenningtvätt.

Tingsrätten konstaterar att Joakim Fransén har känt till att det förelåg riskmoment med affären. Givet sin kännedom om att Bolagsspecialisten kunde utsättas för penningtvätt har han i vart fall förstått att det förelåg en risk för näringspenningtvätt vid försäljningen. Han borde därmed närmare ha undersökt pengarnas ursprung, syftet med affären och varför Johan Norling angavs som köpare. Det var klandervärt att sälja till Johan Norling. Joakim Fransén ska hållas ansvarig för näringspenningtvätt när det gäller försäljningarna av FinnMind AB, Kenram Partner AB, Österlenmäklarna i Tomelilla AB, Jenhallqvist konsult AB och Alberts Transport i Växjö AB.

Det är fråga om samma personer i nu behandlade fem försäljningar. Avtalen signerades vid samma tillfälle. De fem försäljningarna får anses utgöra led i samma brott. Joakim Fransén ska därför dömas för ett fall av näringspenningtvätt.

3.15 När det gäller ett av de 23 bolagsförsäljningarna har åklagarna inte styrkt vem som är ansvarig säljare

I fråga om bolaget Fresta Konsult & Bygg AB (bolag nummer 7 i åklagarnas lista) är det visserligen visat att det föreligger sådana omständigheter att det skäligen kan antas att det fanns ett penningtvättssyfte vid köpet. Tom Wickström, som genom försäljningsavtalet kan knytas till affären, har emellertid invänt att det inte var han, utan David Andersson, som genomförde affären, vilket påstående åklagarna inte har motbevisat. Tom Wickström ska därför inte hållas ansvarig för försäljning av Fresta Konsult & Bygg AB.

3.16 När det gäller sju av de 23 bolagsförsäljningarna har åklagarna inte styrkt ett skäligt penningtvättssyfte

Beträffande bolagen Hyberdev AB (bolag nummer 27 i åklagarnas lista), The Spectacular Ones AB (bolag nummer 28 i listan), Pinkebo Invest I Sundsvall AB (bolag nummer 29), Lindblom & Tinney Consulting AB (bolag nummer 32), Socks Trade Stockholm AB (bolag nummer 34), JOERI Fastighets Invest AB (bolag nummer 38) och Fuyu Byggprojekt AB (bolag nummer 40) gör tingsrätten följande bedömning. Visserligen är det visat att den kvalificerande omständigheten att annan än den som var angiven som köpare i erlade köpeskillingen förelåg vid dessa köp, men av utredningen framgår inte några ytterligare besvärande omständigheter kring affärerna som ger anledning att dra slutsatsen att det skäligen kan antas att det förelåg ett penningtvättssyfte vid köpen. Att Socks Trade Stockholm AB:s köpare, tillika ledamot i det förmedlade bolagets nya styrelse, ytterligare en ledamot i den styrelsen och bolagets styrelsesuppleant var tämligen nyligen invandrade samt att personen som betalade köpeskillingen var nyligen utvandrad förändrar inte tingsrättens bedömning. Inbetalning av köpeskillingen för Hyperdev AB gjordes av fadern till köparen enligt avtalet, vilket kan innebära en naturlig förklaring till varför

annan än köparen betalade. Åklagarna har följaktligen inte styrkt att dessa bolagsköp skäligen kan antas ha skett i penningtvättssyfte.

3.17 När det gäller fyra av de 23 bolagsförsäljningarna har åklagarna inte styrkt uppsåt

Beträffande bolagen Appelblad Leif Interest AB (bolag nummer 9), Vision 24 AB (bolag nummer 12), MAJOBÖ AB (bolag nummer 18), och Mindville AB (bolag nummer 41) gör tingsrätten följande bedömning. Den kvalificerande omständigheten att annan än den som var uppgiven köpare enligt avtalet erlade köpeskillingen föreligger visserligen. Det finns även ytterligare besvärande omständigheter som objektivt innebär att åtgärden skäligen kan antas vidtagen i penningtvättssyfte.

Det har emellertid inte framkommit att den som var angiven som säljare i avtalet, Filip Aranin eller Joakim Fransén, eller Tom Wickström såsom säljare eller företrädare och verksamhetsansvarig, har känt till de besvärande omständigheterna. Detta enligt följande.

När det gäller försäljningen av Appelblad Leif Interest AB saknas utredning till stöd för att Tom Wickström kände till att köparen ville köpa många bolag.

När det gäller försäljningen av Vision 24 AB saknas utredning till stöd för att Joakim Fransén kände till att ledamoten i det förmedlade bolagets styrelse var dömd för bland annat häleri.

I fråga om försäljningen av MAJOBÖ AB, vilket bolag Oliver Mugosa Svensson sålt, finns bevisning i form av sms som visar att Tom Wickström kände till affären men det saknas utredning till stöd för att Tom Wickström kände till att personen som signerade försäljningsavtalet hade näringsförbud.

Beträffande försäljningen av Mindville AB finns utredning till stöd för att Joakim Fransén hade kännedom om besvärande omständigheter men det saknas utredning till stöd för att Filip Aranin och Tom Wickström, mot vilka

åtalet för denna bolagsförsäljning ska prövas, hade kännedom om dessa besvärande omständigheter.

Åklagaren har på grund av det anförda inte styrkt att Filip Aranin, Joakim Fransén och Tom Wickström har haft uppsåt att begå näringspenningtvätt vid försäljningarna av Appelblad Leif Interest AB, Vision 24 AB, MAJOBÖ AB eller Mindville AB.

3.18 Brottsenheter och rubricering

Det är fråga om flera brott

Åklagarna har gjort gällande att det som var och en av Tom Wickström, Filip Aranin och Joakim Fransén har dragit sig till last ska bedömas vara *en* näringspenningtvätt, dvs. *ett* brott, som är grovt, och att således inte varje gärning ska ses som ett särskilt brott.

Av prop. 2013/14:121 s. 115 framgår att varje fall av näringspenningtvätt, på samma sätt som gäller för näringshäleri, ska behandlas som ett särskilt brott. Att något skett vanemässigt eller flerfaldigt ger inte skäl att vidga brottsenheten (se Asp, m.fl., Kriminalrättens grunder, s. 472 f.). Denna huvudregel tillämpas regelmässigt i praxis (se exempelvis NJA 2022 s. 42 och NJA 2022 s. 633). Utgångspunkten är därför att var och en av de transaktioner som utförts ska anses utgöra ett separat brott (se NJA 2022 s. 42, Näringspenningtvätten i Dackom Bygg).

Det har i vissa fall förekommit avsteg från huvudregeln, där näringspenningtvätt utgjort kollektivdelikt. I Göta hovrätts dom den 14 februari 2020 i mål nr B 2490-19 bedömdes en mängd transaktioner utgöra ett brott på grund av att gärningsmannen redan från början haft en brottsplan som omfattade helheten. Det framstod därför mest naturligt att betrakta gärningarna som ett led i en samlad och planerad verksamhet, varför det bedömdes som ett enda brott.

I Svea hovrätts dom den 7 april 2020 i mål nr B 2519-19 har det framlagts att sammanläggning av flera brott till ett brott får göras endast på den grunden att brotten har utgjort ett led i ett systematiskt förfarande. I Ds 2019:1 s. 64 konstateras att brottslighetens systematik kan utgöra skäl för att betrakta flera gärningar som ett brott och beaktas då inom ramen för konkurrensläran.

Tingsrättens bedömning i detta fall

Det har i detta fall varit fråga om flera, men inte ett stort antal gärningar, som de tilltalade är ansvariga för. Tingsrätten har inte ansett att det har förelegat någon genomtänkt brottsplan eller annars någon systematik i brottsligheten. Det är även för det mesta olika köpare inblandade. Tingsrätten anser att de tilltalade ska dömas för varje brott särskilt.

Näringspenningtvätten har varit grov

Åklagaren har i målet gjort gällande att den näringspenningtvätt som envar av Tom Wickström, Filip Aranin och Joakim Fransén ska dömas för är grov eftersom brottet avsett ett mycket betydande värde och varit av särskilt farlig art då gärningen har begåtts inom ramen för en verksamhet som omfattas av regelverket för penningtvätt. Åklagarens yrkande har utgått från att gärningarna rubriceras som ett brott. Nu har dock tingsrätten bedömt att varje gärning är ett eget brott. Åklagarens påstående om varför brottet är grovt begränsar dock inte rätten från att fritt pröva rubriceringen utifrån de omständigheter som har behandlats vid huvudförhandlingen.

Av 7 § andra stycket penningtvättsbrottslagen framgår att om brottet är grovt, döms till fängelse i lägst sex månader och högst sex år. Av förarbetena (prop. 2013/14:121 s 116) framgår att ledning får hämtas i de omständigheter som särskilt ska beaktas vid bedömningen av om ett penningtvättsbrott är grovt.

Av 5 § lagen om penningtvättsbrott framgår att det vid den bedömningen särskilt ska beaktas om gärningen har avsett betydande värden samt om de brottsliga åtgärderna har ingått som ett led i en brottslighet som har utövats systematiskt eller i större omfattning eller i annat fall varit av särskilt farlig art. Den omständigheten att det för näringspenningtvätt uppställs som brottsförutsättning att brottet har begåtts i näringsverksamhet eller liknande innebär många gånger att de brottsliga åtgärderna naturligen har ingått som ett led i en brottslighet som har utövats systematiskt eller i större omfattning. Av detta skäl är det framför allt omständigheterna att gärningen har avsett betydande värden eller i annat fall varit av särskilt farlig art som kan få betydelse vid bedömningen av om ett fall av näringspenningtvätt ska utgöra grovt brott (prop. 2013/14:121 s. 115 f.).

När det gäller vad som kan anses utgöra betydande värde kan de ungefärliga värdegränser som utgör hållpunkter vid bedömningen av om ett förmögenhetsbrott (stöld, bedrägeri, förskingring och dylikt) är att anse som grovt vara vägledande (a. prop. s. 113). Värdegränsen för grovt brott för den brottstypen går enligt praxis vid fem prisbasbelopp (se bl.a. NJA 2013 s. 654).

Tingsrättens bedömning i detta fall

I fråga om betydelsen av att gärningen begåtts inom ramen för en verksamhet som omfattas av regelverket för penningtvätt för bedömningen av om brottet har varit av särskilt farlig art gör rätten följande bedömning.

Tingsrätten har ovan bedömt att Bolagsspecialistens verksamhet omfattas av det administrativa regelverket för penningtvätt. Att blott omfattas av det administrativa regelverket för penningtvätt utgör ensamt inte en tillräcklig omständighet för att brottet ska rubriceras som grovt anser rätten. Skulle så vara fallet skulle som regel en nyanserad rubriceringsbedömning bli svår att göra då åtal för näringspenningtvätt ofta sker i verksamheter som omfattas av den administrativa penningtvättslagen. Det vore orimligt att det då i varje fall

skulle föreligga ett grovt brott (se även NJA 2023 s. 708, vari advokatverksamheten som omfattades av regelverket inte blev grovt brott, jfr dock Ulväng m.fl., Brotten mot allmänheten och staten, s. 82). Däremot anser rätten det särskilt viktigt att de verksamheter som omfattas av den administrativa penningtvättslagen också följer lagen. Att Tom Wickström, Filip Aranin och Joakim Fransén inte gjort så när brottet har begåtts innebär att brottet ska anses farligare än annars.

Därutöver har brotten i Bolagsspecialisten begåtts med vetskap om att försäljning bland annat sker till kriminella eller till personer med uppsåt att begå brott med bolagen. Sådana brott, såsom mervärdesskattebedrägerier, vilket försäljningarna av bolagen ibland har lett till, orsakar stora samhällskostnader och är systemfarliga. Att genomföra försäljningarna med den generella insikten om denna risk gör dessutom brottet klart allvarigare än annars.

Förhållandet att brotten har begåtts inom ramen för en verksamhet som omfattas av det administrativa regelverket för penningtvätt och samtidigt har varit systemfarliga, förenat med att värdet av brotten inte har varit ringa, innebär i detta fall enligt rätten att alla brott har varit av särskilt farlig art och ska rubriceras som grova.

4 BOKFÖRINGSBROTT

4.1 Åtalen för grovt bokföringsbrott

Utredning

Utöver förhör hållna med Filip Aranin, Ola Olsson Myrling och Tom Wickström, vilka förhör återges i bilagan 1, har, på åklagarnas begäran, vittnesförhör ägt rum med ekorevisorn Eva Berzell, auktoriserade revisorn Magnus Lundberg som har varit Bolagsspecialisten Stockholm AB:s och Bolagsspecialisten Sverige AB:s revisor, revisionsassistenten Anders Nylén

som biträdd Magnus Lundberg vid revisionsarbetet samt med civilekonomen Edith Lau, redovisningsekonomen Therese Söderman och redovisningsekonomen Lilian Edington vilka har arbetat med Bolagsspecialistens bokföring. Dessutom har åklagarna åberopat vittnesförhör med ekonomerna Nehad Bari, Daniel Prem och Zelimham Chaniev som har varit anställda av Bolagsspecialisten. Åklagaren har vidare hänvisat till tämligen omfattande skriftlig utredning, däribland en revisionspromemoria upprättad av Eva Berzell.

4.2 Vad är utrett?

I 11 kap. 5 § första stycket brottsbalken är föreskrivet att den som uppsåtligen eller av oaktsamhet åsidosätter bokföringsskyldighet enligt bokföringslagen (1999:1078) genom att underlåta att bokföra affärshändelser eller bevara räkenskapsinformation eller genom att lämna oriktiga uppgifter i bokföringen eller på annat sätt, döms, om rörelsens förlopp, ekonomiska resultat eller ställning till följd härav inte kan i huvudsak bedömas med ledning av bokföringen, för bokföringsbrott till fängelse i högst två år eller, om brottet är ringa, till böter eller fängelse i högst sex månader. Om brottet är grovt är enligt bestämmelsen andra stycke föreskrivs fängelse i lägst sex månader och högst sex år.

Åklagaren har i åtalen gjort gällande att bokföringen i Bolagsspecialisten Stockholm AB, Bolagsspecialisten Sverige AB och BSPE Holding AB har brutit när det gäller verifikationer och annat underlag för bokförda affärshändelser. I fråga om Bolagsspecialisten Stockholm AB har enligt åklagarna dessutom sådant som rätteligen har utgjort bolagets skulder bokförts som intäkter.

För att fullgöra bokföringsskyldigheten enligt 4 kap. 1 § bokföringslagen (1999:1078) ska ett företag se till, såvitt nu är i fråga, att det finns verifikationer enligt 5 kap. 6–9 §§ bokföringslagen för alla bokföringsposter. Av dessa bestämmelser framgår bland annat följande. En verifikation ska

innefatta en uppgift om när den har sammanställts, när affärshändelsen har inträffat, vad denna avser, vilket belopp den gäller och vilken motpart den berör. Verifikationen ska i förekommande fall innefatta upplysning om handlingar eller andra uppgifter som har legat till grund för affärshändelsen samt var dessa är tillgängliga. Det ska ingå ett verifikationsnummer eller annat identifieringstecken samt sådana övriga uppgifter som är nödvändiga för att sambandet mellan verifikationen och den bokförda affärshändelsen utan svårighet ska kunna fastställas. Om det behövs med hänsyn till den mottagna verifikationen får bokföringen grundas på en särskilt upprättad hänvisningsverifikation. Flera likartade affärshändelser får dokumenteras genom en gemensam verifikation.

Syftet med nu angivna krav på bokföringen är att en verifikation ska innehålla så mycket information om affärshändelsen att det är tillräckligt att läsa verifikationen för att förstå vad som har förekommit. Bokföringen ska även vara underlag för kontroll av exempelvis Skatteverket, som ska kunna begära in bokföringen, jämte verifikationerna, och av den förstå vad som har hänt i företaget.

Eva Berzell har granskat bokföringen i bolagen. Av förhöret med henne och den av henne upprättade promemorian framgår att bokföringen har de brister som har påståtts i åtalen, anser tingsrätten. Avtal rörande Bolagsspecialistens försäljningar av bolag finns visserligen i det av bolagen använda systemet Oneflow, men detta framgår inte av bokföringen och avtalen saknar verifikationsnummer. Hänvisningar har i bokföringen gjorts till företagsnamn som inte är fullständiga. I inte obetydliga delar saknas verifikationer helt, vilket gäller för både intäkter och kostnader. Kontotömningarna i de av Bolagsspecialisten förmedlade bolagen har bokförts som intäkter i Bolagsspecialisten Stockholm AB fastän de belopp som avses med tömningarna rätteligen skulle ha tagits upp som skulder till de förmedlade bolagen.

En förklaring till de redovisade bristerna i bokföringen kan vara att en del av underlaget för bokföringen synes ha utgjorts av utdrag från bolagens bankkonton enligt vad Therese Söderman och Lilian Edington har vittnat.

Genom Eva Berzells promemoria och övrig framlagd skriftlig bevisning är det styrkt att bokföringsskyldigheten i Bolagsspecialisten Stockholm AB, Bolagsspecialisten Sverige AB och BSPE Holding AB har åsidosatts i de hänseenden och under den tid som åklagarna har angett i åtalspunkterna 2–11. Det finns inte anledning att ifrågasätta de belopp som bristerna i bokföringen har uppskattats avse i åtalen. Bristerna har medfört att rörelsens förlopp, ekonomiska resultat eller ställning för envar period i respektive bolag inte i huvudsak har kunnat bedömas med ledning av bokföringen.

När det gäller bokföringen i Bolagsspecialisten Stockholm AB, vars räkenskapsår sammanföll med kalenderår, är det sålunda utrett att verifikationer eller annat underlag saknas eller inte uppfyller kraven på vad ett verifikationer ska innehålla eller att det i bokföringen saknas koppling eller hänvisning till verifikationer eller annat underlag eller att sådana kopplingar eller hänvisningar är bristfälliga. Bristerna gäller tiden den 1 januari 2018–29 augusti 2023, eller sex räkenskapsår (Se åtalspunkterna 2, 3 a, 4 a, 5 a, 6 och 7.)

Det är också utrett att brister av angivna slag förekommer även i bokföringen i Bolagsspecialisten Sverige AB, som hade räkenskapsår som löpte den 1 juli–30 juni, avseende tiden den 12 januari 2019–30 juni 2022, eller tre räkenskapsår (se åtalspunkterna 8–10) och bokföringen i BSPE Holding AB för räkenskapsåret den 1 september 2022–31 augusti 2023 (se åtalspunkten 11).

När det gäller bristerna i Bolagsspecialisten Stockholm AB:s bokföring tillkommer för räkenskapsåren 2019, 2020 och 2021 att till bolaget gjorda bankinbetalningar om i vart fall cirka 23 milj. kr, 32 milj. kr respektive 7 milj. kr, allt avseende kontotömningar, trots att inbetalningarna inte motsvaras av

verkliga intäkter (se åtalpunkterna 3 b, 4 b och 5 b). Genom detta felaktiga sätt att bokföra kontotömningarna har det getts en missvisande positiv bild av omsättningen och därmed av prognostiserad lönsamheten i bolaget i vart fall under pågående räkenskapsår.

Vidare är utrett att Tom Wickström var faktisk eller formell företrädare för de tre bolagen under aktuell tid, att Ola Olsson Myrling var formell företrädare för Bolagsspecialisten Sverige AB under tiden den 12 december 2019–30 juni 2021 och att Filip Aranin var formell företrädare för BSPE Holding AB under tiden den 1 september 2022–31 augusti 2023.

Med hänsyn till det anförda är klarlagt att det föreligger objektiva förutsättningar att döma Tom Wickström, Ola Olsson Myrling och Filip Aranin till ansvar för bokföringsbrott. Frågor är då om också de subjektiva förutsättningarna finns för utdömning av sådant ansvar och, vid jakande svar, om brotten är grova, som åklagarna påstått, eller av normalgraden.

4.3 Tom Wickströms ansvar

Tom Wickström har varit faktisk företrädare för Bolagsspecialisten Stockholm AB, Bolagsspecialisten Sverige AB och BSPE Holding AB. Under vissa perioder har han varit formell företrädare för Bolagsspecialisten Stockholm AB, nämligen den 21 april 2017–5 oktober 2020 och från den 23 oktober 2020, och för Bolagsspecialisten Sverige AB den 11 november 2019–12 december 2019, varpå han var extern verkställande direktör till den 23 januari 2020 och formell företrädare från den 13 februari 2022.

Tom Wickström har vidgått att han har ansvarat för bokföringsskyldigheten i bolagen.

Tom Wickström kan mot denna bakgrund inte vara fri från ansvar för bristerna i bokföringen såvida han inte har gjort allt som kan krävas av honom för att uppfylla bolagens bokföringsskyldighet eller bokföringsskyldigheten inte har

delegerats till någon annan företrädare för bolagen (se RH 2007:56 och jfr NJA 2003 s. 550 och NJA 2017 s. 690).

Visserligen har Tom Wickström i sitt förhör förklarat att David Andersson ansvarade för bokföringen åren 2017–2020, men det har inte framkommit med tillräcklig grad av säkerhet att bokföringsskyldigheten var delegerad till David Andersson eller att denne var en faktisk företrädare för bolagen.

För att döma någon till ansvar för bokföringsbrott enligt 11 kap. 5 § brottsbalken krävs att åsidosättandet av bokföringsskyldigheten har skett uppsåtligt eller av oaktsamhet.

Såvitt framgår av utredningen besatt Tom Wickström endast elementära kunskaper i bokföring. Bolagen anlidade en bokföringsbyrå för att utföra den löpande bokföringen, hade ekonomer anställda för att hantera bl.a. redovisningsfrågor och hade, när det gäller Bolagsspecialisten Stockholm AB och Bolagsspecialisten Sverige AB, en revisor som vid varje räkenskapsårs slut reviderade dessa bolag. Det har inte framkommit att bokföringsbyrån, någon av ekonomerna (jfr dock nedan) eller revisorn framförde synpunkter rörande de brister i bokföringen i bolagen som Ekobrottsmyndighetens utredning har ådagalagt.

Annat har inte framkommit än att David Andersson införde de rutiner som gällde för bokföringen i Bolagsspecialisten. Tom Wickström har uppgett att han kände stor tillit till David Andersson. Nicklas Sångberg har däremot i sitt vittnesmål förklarat att han ansåg att David Andersson var en ”olämplig person” och att han inte ville fortsätta sitt engagemang i Bolagsspecialisten om denne var kvar, men Nicklas Sångbergs uppfattning om David Andersson synes grunda sig främst på att han ansåg denne vara en person med extravaganta behov och vanor. Det har sålunda inte erbjudits något förhör med David Andersson, som inte heller har hörts vid förundersökningen, varför någon närmare slutsats rörande hans medverkan i bolagen inte kan dras.

Det förhållandet att Bolagsspecialisten Stockholm AB bokförde bankkontotömningarna som intäkter i stället för som skulder är ett uppenbart och fundamentalt fel i bolagets bokföring. I Svenska Handelsbankens e-postmeddelande till Tom Wickström den 2 juni 2020 ombads Tom Wickström att utveckla den redovisningsmässiga hanteringen av kontotömningarna, med avseende på att dessa togs upp som intäkter i Bolagsspecialisten Stockholm AB:s bokföring, genom att ange de konton hos bolaget och hos det förvärvade bolaget som tömningen bokfördes på. Tom Wickström har ovederlagd uppgett att han med anledning av Handelsbankens fråga talade om saken med Bolagsspecialistens ekonomer, som förklarade för honom hur tömningarna bokfördes, varpå han samma dag per e-post svarade banken genom att ange de efterfrågade kontona, vilket det senare bekräftas av den skriftliga bevisningen. Handelsbankens e-postmeddelande, som alltså rörde ett uppenbart och allvarligt fel i bokföringen, borde ha föranlett Tom Wickström att kontrollera om bokföringen i såväl Bolagsspecialisten Stockholm AB som de två andra bolagen sköttes i enlighet med gällande bestämmelser. Tom Wickström – och antagligen inte heller den eller de personer som han uppgett sig ha talat med – synes emellertid inte ha förstått frågans hela innebörd, vilket kan förklaras av att banken i meddelandet inte hade pekat på att de tömda medlen rätteligen borde tas upp som en skuld i Bolagsspecialisten Stockholms bokföring. Enligt ett e-postmeddelande från Tom Wickström till Ola Myrling Olsson och Nicklas Sångberg, skickat samma dag strax efter mottagandet av meddelandet från Handelsbanken, ger intryck av att Tom Wickström uppfattade bankens fråga som lätt att besvara. En av de personer som Tom Wickström kan antas ha talat med om saken är Nehad Bari. Denne har uppgett att han mot bakgrund av att omsättningen vida översteg försäljningen beloppsmässigt – som enligt tingsrätten torde vara en följd av det sätt som kontotömningarna bokfördes på – talade ”med ledningen” om detta. Nehad Baris uppgifter på denna punkt, av vilka det inte framgår när han skulle ha framfört synpunkterna, framstår emellertid som vaga och så pass osäkra att de inte bör läggas till grund för

bedömningen. Det har inte kommit fram att Handelsbanken hade synpunkter på Tom Wickströms svar på e-postmeddelandet när det gäller bokföringen.

Med hänsyn till det anförda är det varken visat att Tom Wickström har haft avsikt till eller ens insikt i bristerna i bokföringen i bolagen. Det framgår inte heller med tillräcklig säkerhet att Tom Wickström har varit likgiltig inför risken att brister av aktuellt slag förekom. Utredningen ger snarare vid handen att han har varit av den felaktiga uppfattningen att bokföringen sköttes på ett korrekt sätt. Däremot måste Tom Wickström mot bakgrund av det ovan anförda anses ha varit oaktsam med avseende på hans skyldighet att utöva kontroll och tillsyn över bokföringen i bolagen.

Därmed står det klart att Tom Wickström har gjort sig skyldig till bokföringsbrott i tio fall, ett per räkenskapsår och bolag, vilka samtliga brott sålunda har skett av oaktsamhet. Det är inte visat att något av brotten har utförts tillsammans eller i samförstånd med annan.

4.4 Brotten är av normalgraden

Vid bedömning av om ett bokföringsbrott är grovt ska enligt 11 kap. 5 § andra stycket brottsbalken särskilt beaktas om åsidosättandet av bokföringsskyldigheten har avsett mycket betydande belopp eller om gärningsmannen har använt falsk handling eller om gärningen har ingått som ett led i en brottslighet som utövats systematiskt eller om gärningen annars har varit av särskilt farlig art. I förevarande fall har åklagarna gjort gällande att brotten ska anses grova eftersom de har avsett mycket betydande belopp och då gärningarna ingått som ett led i en systematisk brottslighet. Beloppen är av sådan storlek att de utan tvivel kan kvalificera brotten som grova. Visserligen har brotten varit systematiska, men de har alltså begåtts av oaktsamhet och inte efter någon planering eller med någon insikt från Tom Wickströms sida om betydelsen av bristerna (jfr NJA 2018 s. 634 p. 9, 10 och 13–21). Åsidosättandet har inte heller skett för att dölja annan brottslighet eller få ekonomisk vinning.

Tillräckligt underlag för de affärshändelser där verifikationer har saknats i bokföringen eller varit bristfälliga synes till inte obetydlig del ha påträffats vid närmare utredning.

Vid graderingen av brottet ska samtliga omständigheter vid brottet beaktas (se prop. 1981/82:85 s. 31). Ansvar för grovt brott torde i praktiken komma i fråga endast vid uppsåtligt brott (se a. prop. a. st. och prop. 2004/05:69 s. 23). Något avgörande av Högsta domstolen där det har skett en prövning av frågan om ett icke uppsåtligt bokföringsbrott ska anses grovt synes inte föreligga. Däremot har det i underrättspraxis dömts för grovt brott som har begåtts av oaktsamhet, se Hovrätten för Västra Sveriges dom den 6 november 2014 i mål B 5028-13 och Södertörns tingsrätts dom den 20 december 2012 i mål B 8932-22, vilka domar åklagarna har hänvisat till, samt Svea hovrätts dom den 2 juli 2024 i mål B 16217-23, som har meddelats sedan huvudförhandlingen i förevarande mål avslutats och som avsåg prövning av överklaganden av Stockholms tingsrätts dom den 1 december 2023 i mål B 18917-20, vilken dom åklagarna också hänfört sig till. I det sistnämnda målet avsåg brottsligheten synnerligen betydande belopp. Av Hovrätten för Västra Sveriges dom eller Södertörns tingsrätts dom framgår det inte hur domstolen resonerade i förhållande till nu berörda motivuttalanden.

Enligt tingsrättens mening bör det med beaktande av samtliga omständigheter vid brotten inte komma i fråga att döma Tom Wickström för grovt bokföringsbrott trots att bristerna avsett mycket betydande belopp. Brotten får således bedömas vara av normalgraden.

4.5 Ola Olsson Myrlings ansvar

De uppgifter som Ola Olsson Myrling har lämnat har i allt väsentligt inte motsagts av annan utredning. Ola Olsson Myrling medverkade till verksamheten i Bolagsspecialisten främst genom att investera 700 000 kr i verksamheten, som då hade pågått i åtminstone två år, och att, närmast som en

konsult, ägna sig åt strukturfrågor i Bolagsspecialisten. Ola Olsson Myrling kände till att en bokföringsbyrå var anlitaad att sköta bokföringen, att det fanns ekonomer anställda av Bolagsspecialisten och att Bolagsspecialisten Sverige AB hade en revisor. Han arbetade heltid i annan verksamhet och han var inte anställd av Bolagsspecialisten, även om han regelbundet besökte Bolagsspecialistens kontor, och han erhöill inte någon lön från Bolagsspecialisten. Enligt Ola Olsson Myrling skulle Tom Wickström ansvara för ekonomi och bokföring, vilket får stöd av vad Tom Wickströms uppgifter enligt vilka han hade förklarat för Ola Olsson Myrling att denne inte skulle behöva ansvara för bokföringen utan det skulle han själv göra. Detta anser tingsrätten innebär att det fanns en tydlig ansvarsfördelning innebärande att skyldigheten att omhänderta bokföringen var delegerad till den faktiska företrädaren Tom Wickström.

Ola Olsson Myrling kände Tom Wickström sedan tidigare och ansåg, lika med vad Nicklas Sångberg uppgett, att det fanns anledning att lita på honom. Ola Olsson Myrling hade inte uppfattat att det var några problem med bokföringen – enligt tingsrätten var det förhållandet att Bolagsspecialisten hade förbisett att göra anmälan till penningtvättsregistret inte anledning att misstänka att bokföringsskyldigheten åsidosattes – och inte heller att det skulle åligga honom att kontrollera om bokföringen i bolaget sköttes på ett riktigt sätt.

På grund av det anförda bör det enligt tingsrättens mening inte finnas förutsättningar att döma Ola Olsson Myrling för bokföringsbrott (jfr NJA 2017 s. 690 p. 13). Den omständigheten att han fick del av Handelsbankens e-postmeddelande den 2 juni 2020 leder inte till någon annan bedömning. Ola Olsson Myrling kan således inte anses ha varit uppsåtlig eller oaktsam när han inte har utövat tillsyn och kontroll över bokföringen i Bolagsspecialisten Sverige AB. Åtalet mot honom ska därför lämnas utan bifall.

4.6 Filip Aranins ansvar

Filip Aranin ingick sålunda i styrelsen för BSPE Holding AB. Utgångspunkten är därmed att Filip Aranin hade ett ansvar att tillse att bokföringen i bolaget ombesörjdes i enlighet med gällande bestämmelser. Enligt vad både Filip Aranin och Tom Wickström har berättat skulle det med Filip Aranins företrädarskap inte följa några skyldigheter. Någon uttrycklig delegation av tillsynen och kontrollen över bokföringen synes, till skillnad från i Ola Olsson Myrlings fall, emellertid inte ha skett.

Det är inte visat att Filip Aranin hade kännedom om bristerna i bolagets bokföring eller om någon omständighet som för honom innebar anledning att misstänka att bokföringen inte sköttes som den skulle. Filip Aranin har emellertid inte vidtagit någon åtgärd för att försäkra sig om att bokföringen var riktig. Mot denna bakgrund kan Filip Aranin inte undgå ansvar för oaktsamt bokföringsbrott. Brottet har han inte begått tillsammans eller i samförstånd med annan. Brottet ska med beaktande av omständigheter av det slag som har behandlats i avsnitt 4.4 anses vara av normalgraden.

5 RATTFYLLERI

Joakim Fransén ska dömas för rattfylleri

Åklagaren har även begärt att Joakim Fransén ska dömas för rattfylleri, ett brott som Joakim Fransén har erkänt.

Som utredning har åklagarna åberopat anmälan och alkoholutandningsprov. Joakim Fransén har hörts.

Joakim Franséns erkännande stöds av utredningen i övrigt. Han ska därför dömas för rattfylleri.

6 YRKANDEN MOT ÖVRIGA MOTPARTER

6.1 Företagsbot (BSPE Holding AB)

BSPE Holding AB i likvidation i konkurs ska åläggas företagsbot

Åklagaren har slutligen begärt att BSPE Holding AB i likvidation i konkurs ska betala företagsbot med 10 000 000 kr. BSPE Holding AB i likvidation i konkurs har bestritt yrkandet. BSPE Holding AB i likvidations konkursbo har inte inträtt i rättegången.

När brott för vilket det är föreskrivet strängare straff än penningböter har begåtts i utövning av näringsverksamhet ska företaget åläggas företagsbot. För att företaget ska åläggas företagsbot krävs dock också bland annat att företaget inte har gjort vad som skäligen kunnat krävas för att förebygga brottet eller att brottet har begåtts av en person i ledande ställning i företaget grundad på befogenhet att företräda företaget eller fatta beslut på dess vägnar. Detta följer av 36 kap. 7 §.

Det har inte blivit utrett att något av de elva näringspenningtvättsbrotten har begåtts i BSPE Holding AB utan dessa har begåtts i andra bolag inom Bolagsspecialisten vilka har sålt historikbolagen.

Däremot har Tom Wickström och Filip Aranin dömts för bokföringsbrott, oaktsamt brott, begånget i BSPE Holding AB. Tingsrätten bedömer att bokföringsbrotten har begåtts i utövningen av näringsverksamheten. Straffet för bokföringsbrott är strängare än penningböter.

BSPE Holding AB har inte gjort vad som skäligen kan förväntas av bolaget för att förebygga bokföringsbrottet. Såväl Tom Wickström som Filip Aranin har även innehaft en ledande ställning grundad på befogenhet att företräda bolaget. Förutsättningarna för att utdöma företagsbot är därmed uppfyllda.

Företagsboten bestäms till femtio tusen kronor

Enligt 36 kap. 8 § brottsbalken ska en företagsbot bestämmas till lägst 5 000 kr och högst tio miljoner kr. När storleken av företagsboten bestäms ska det ske med utgångspunkt i straffvärdet för den samlade brottsligheten. Särskild hänsyn ska tas till den skada eller fara som brottsligheten har inneburit samt till brottslighetens omfattning och förhållande till näringsverksamheten.

I fråga om storleken på företagsboten gör tingsrätten följande bedömning. Den aktuella brottsligheten har skett till följd av oaktsamhet, bristande kontroll och okunnighet. Straffvärdet vad avser bokföringsbrotten är inte särskilt högt utan motsvarar ett kortare fängelsestraff. Det har inte framkommit att bokföringsbrotten orsakade någon särskild skada. Mot bakgrund av detta bedömer tingsrätten företagsboten ska bestämmas till 50 000 kr. Det har inte framkommit skäl att jämka eller efterge företagsboten, varför BSPE Holding AB i konkurs ska betala en företagsbot om femtio tusen kr.

6.2 Förvar (BSPE Holding AB och Bolagsspecialisten Stockholm AB)

Rättsliga utgångspunkter

Åklagarna har vid punkterna 15 och 16 i stämningsansökan yrkat att kontobehållning tagen i beslag ska tas i förvar med stöd av 1 § första stycket 4 (1974:1065) om visst stöldgods m.m. En förutsättning för sådant förvarstagande är att egendomen har varit föremål för brott som avses i 7 § lagen penningtvättsstrafflagen. Ytterligare en förutsättning är att det inte är uppenbart oskäligt att ta egendomen i förvar.

Bakgrunden till bestämmelsen om förvar vid näringspenningtvätt är att det inte är möjligt att förverka den egendom som varit föremål för brottet. I de fall då den egendom som är föremål för sådant brott, eller egendomens värde, finns kvar hos gärningsmannen skulle det däremot framstå som stötande om det inte

fanns någon möjlighet att komma åt egendomen. För att undvika ett sådant resultat har det därför införts en möjlighet att ta egendom som varit föremål för näringspenningtvätt i förvar. På så sätt kan nödvändiga rättssäkerhetsgarantier upprätthållas samtidigt som man undviker att någon automatiskt får behålla egendom som på goda grunder kan antas utgöra brottsutbyte (prop. 2013/14:121 s. 72 f.).

Förvarsyrkandet mot BSPE Holding AB i likvidation i konkurs och BSPE Holding AB i likvidations konkursbo ska avslås

Åklagaren har yrkat att kontobehållning om 464 585,80 kr som tagits i penningbeslag från BSPE Holding AB, som sedermera trädde i likvidation och numera är i konkurs, ska tas i förvar.

Tingsrätten har ovan, vid prövningen av det mot BSPE Holding AB i likvidation i konkurs riktade yrkandet om företagsbot, konstaterat att det inte har blivit utrett att någon av de elva gärningar avseende näringspenningtvätt har begåtts i BSPE Holding AB utan dessa har skett i andra bolag inom Bolagsspecialisten. Förvarsyrkandena ska därför avslås mot såväl BSPE Holding AB i likvidation i konkurs och BSPE Holding AB i likvidations konkursbo. Beslaget av pengarna ska hävas i förhållande till BSPE Holding AB i likvidations konkursbo.

Förvarsyrkandet mot Bolagsspecialisten Stockholm AB i konkurs och Bolagsspecialisten Stockholm AB:s konkursbo ska bifallas

Åklagaren har yrkat att kontobehållning om 762 185,15 kronor som tagits i penningbeslag hos Bolagsspecialisten Stockholm AB, som numera är i konkurs, ska tas i förvar. Åklagarna har, som tingsrätten uppfattat det, riktat

yrkandet mot Bolagsspecialisten Stockholm AB:s konkursbo i första hand och bolaget i konkurs i andra hand.

De beslagtagna medlen ska som en följd av konkursbeslutet anses ingå i konkursboet. Det finns därför inte förutsättningar att pröva yrkandet om förvarstagande mot bolaget i konkurs utan yrkandet ska prövas mot konkursboet.

Näringspenningtvätten har avsett köpeskillingar vid försäljning av bolag om tillhopa 1 263 938 kr som får antas ha inbetalats till bolaget, vilken brottslighet har begåtts i bolaget av bolagets faktiska företrädare eller anställda av bolaget. Köpeskillingarna, eller dess värde, som överstiger det belopp som har tagits i beslag, har således varit föremål för näringspenningtvätt. 1 § första stycken 4 stöldgodslagen är därmed tillämplig på de beslagtagna pengarna.

Syftet med ett förvarstagande är, som berörts ovan, att förhindra att utbyte av brottet orättmätigt får behållas. Efter förvarstagandet tillämpas samma regler som vid ett förverkande, dvs. egendomen ska säljas för statens räkning eller förstöras (se Lindberg, Straffprocessuella tvångsmedel, 5 uppl., 2022, s. 452), vilka åtgärder inte torde lämpa sig väl när den beslagtagna egendomen är pengar. Att någon enskild har drabbats av att det kan ha funnits ett syfte att tvätta köpeskillingar, och därför ha anspråk på förvarstagna medel, är osannolikt. Staten har, såvitt känt, inte något anspråk mot konkursboet. När det gäller brottsutbytet har åklagarna riktat yrkanden om förverkande mot gärningsmännen. Mot denna bakgrund kan ett bifall till yrkandet om förvarstagande uppfattas som oskäligt, men det kan inte anses uppenbart oskäligt att ta pengarna i förvar. Konkursboet har begärt att pengarna ska lämnas ut till konkursboet efter att domen vinner laga kraft. Detta kan inte tingsrätten förordna om. Vad som händer med egendomen i förvar efter laga kraftvunnen dom tar inte tingsrätten ställning till. Det förhållandet att förvarstagandet kan komma att leda till att förmånsrättslagen (1970:979) eller

den betalordning som gäller vid konkurs åsidosätts saknar enligt tingsrätten betydelse för den prövning som nu ska göras. Yrkandet om förvarstagande ska följaktligen bifallas i förhållande till Bolagsspecialisten Stockholm AB:s konkursbo. Till följd av det prövar inte tingsrätten yrkandet mot Bolagsspecialisten Stockholm AB i konkurs.

6.3 Beslag (Bolagsspecialisten Stockholm AB och Bolagsspecialisten Sverige AB)

Beslagsyrkandet mot Bolagsspecialisten Stockholm AB:s konkursbo ska bifallas

Beslaget av datorer med tillbehör, ska bestå tills domen vinner laga kraft. Då yrkandet, som i första hand är riktat mot Bolagsspecialisten Stockholm AB:s konkursbo, vinner bifall prövar inte tingsrätten det mot Bolagsspecialisten Stockholm AB i konkurs.

Beslagsyrkandet mot Bolagsspecialisten Sverige AB i likvidationskonkursbo ska bifallas

Beslaget på handlingar ska bestå tills domen vinner laga kraft. Då yrkandet, som i första hand är riktat mot Bolagsspecialisten Sverige AB i likvidations konkursbo, vinner bifall prövar inte tingsrätten det mot Bolagsspecialisten Sverige AB i likvidation i konkurs.

7 PÅFÖLJD

7.1 Straffvärde

Straffvärdet för näringspenningtvätt, grovt brott

För näringspenningtvätt, grovt brott, är föreskrivet fängelse i lägst sex månader och högst sex år. Vid bedömandet av straffvärdet kan beaktas om brottet är konstruerat på ett sådant sätt att det ofta har ingått som ett led i en brottslighet som utövats systematiskt eller i större omfattning (se NJA 2022 s. 42 p. 22). Högsta domstolen har i ”Penningtvättshjälpen I–III” NJA 2018 s. 1010 uttalat att straffvärdet, för förmögenhetsbrott och därför även för penningtvättsbrott som hänger samman med förmögenhetsbrott, motsvarar fängelse i ett år om värdet är så högt som 18 basbelopp. Högsta domstolen framhåller dock att det alltid ska göras en nyanserad bedömning i det enskilda fallet, varvid även andra faktorer än värdet ska beaktas.

Tingsrätten har ovan bedömt att brottsligheten inte utgjort led i en genomtänkt brottsplan eller annars varit systematisk. De värden som brotten i sig avser föranleder inte att straffminimum ska frångås. Det försvarande med att brotten har begåtts inom ramen för en verksamhet som omfattas av det administrativa regelverket för penningtvätt och samtidigt har varit systemfarliga har beaktats fullt ut vid rubriceringen och kan därför inte heller läggas till grund för att höja straffvärdet.

Enligt tingsrätten uppgår därför straffvärdet för var och en av brotten avseende näringspenningtvätt till sex månaders fängelse.

Straffvärdet för bokföringsbrott

Straffvärdet för var och en av de oaktsamma bokföringsbrotten vid åtalpunkterna 2 och 6–8 motsvarar ett kort fängelsestraff eller ett par månaders fängelse. De oaktsamma bokföringsbrotten vid åtalpunkterna 3–5 innehåller moment av felaktig intäktföring, vilka avser stora värden och som

tingsrätten anser har ett högre straffvärde . Straffvärdet för dessa motsvarar därför tre månaders fängelse.

Straffvärdet för rattfylleri

Joakims Franséns rattfylleri har ett straffvärde på bötesnivå.

Billighetsskäl vid straffmätning

Vid straffmätningen kan billighets skäl beaktas. Ett sådant är om någon omständighet påkallar att den tilltalade får ett lägre straff än brottets straffvärde motiverar (29 kap. 5 § första stycket 8 brottsbalken).

Bestämmelsen kan vara tillämplig när en häktning med restriktioner som inneburit isolering från andra har varat under lång tid. En sådan isolering kan medföra svåra psykiska och fysiska påfrestningar och det har ansetts obilligt att inte ta hänsyn till detta när straffet bestäms (se NJA 2015 s. 769).

Häktningstid med sådana restriktioner beaktas normalt inte vid straffmätningen när den understigit sex månader (se NJA 2018 s. 150) och i ett fall då häktningstid med sådana restriktioner uppgick till omkring ett år sattes fängelsestraffets längd ned med två månader (se NJA 2015 s. 769).

7.2 Tom Wickströms påföljd

Tom Wickström ska således dömas för sex fall av näringspenningtvätt, grovt brott och tio fall av bokföringsbrott av normalgraden.

Vid bedömningen av den samlade brottslighetens straffvärde och med tillämpning av asperationsprincipen, där det brott som har det högsta straffvärdet får bilda utgångspunkt och till vilket sedan läggs en del av straffvärdet för de andra brotten, anser tingsrätten att det samlade straffvärdet för brottsligheten är fängelse ett år och åtta månader.

Någon annan påföljd än fängelse är, på grund av det höga straffvärdet, inte aktuell.

Tingsrätten konstaterar att Tom Wickström har varit häktad sedan den 1 september 2023, eller i ungefär nio månader, och att åklagarna under denna tid haft tillstånd att meddela beslut om restriktioner.

Den tid Tom Wickström har varit häktad med restriktioner bör påverka straffmätningen på så sätt att fängelsestraffets längd sätts ned med en månad. Som rätten återkommer till nedan ogillas yrkandet om näringsförbud.

Påföljden bestäms därmed till fängelse ett år och sju månader.

7.3 Joakim Franséns påföljd

Joakim Fransén ska således dömas för näringspenningtvätt, grovt brott, i fem fall och rattfylleri.

Vid bedömningen av den samlade brottslighetens straffvärde och med tillämpning av den ovan beskrivna asperationsprincipen anser tingsrätten att straffvärdet för den samlades brottsligheten uppgår till i vart fall ett år och fyra månader.

Någon annan påföljd än fängelse är, på grund av det höga straffvärdet, inte aktuell.

Tingsrätten konstaterar att Joakim Fransén har varit häktad sedan den 1 september 2023, eller i ungefär nio månader, och att åklagarna under denna tid haft tillstånd att meddela beslut om restriktioner. Den tid Joakim Fransén har varit häktad med restriktioner bör påverka straffmätningen på så sätt att fängelsestraffets längd sätts ned med en månad.

Påföljden bestäms därmed till fängelse ett år och tre månader.

7.4 Filip Aranins påföljd

Filip Aranin ska således dömas för fyra fall av näringspenningtvätt, grovt brott, och ett fall av bokföringsbrott av normalgraden.

Vid bedömningen av den samlade brottslighetens straffvärde och med tillämpning av den ovan beskrivna asperationsprincipen anser tingsrätten att straffvärdet för den samlades brottsligheten uppgår till i vart fall ett år och tre månader.

Någon annan påföljd än fängelse är, på grund av det höga straffvärdet, inte aktuell.

Tingsrätten konstaterar att Filip Aranin har varit häktad sedan den 1 september 2023, eller i nio månader, och att åklagarna under denna tid haft tillstånd att meddela beslut om restriktioner. Den tid Filip Aranin har varit häktad med restriktioner bör påverka straffmätningen på så sätt att fängelsestraffets längd sätts ned med en månad.

Påföljden bestäms därmed till fängelse ett år och två månader.

7.5 Therese Wickströms påföljd

Therese Wickström ska således dömas för ett fall av medhjälp till näringspenningtvätt av normalgraden.

Tingsrätten bedömer att straffvärdet uppgår till två månaders fängelse.

Varken med anledning av samhället syn på brottets allvar eller det samlade straffvärdet finns det tillräckliga skäl för fängelse. Det finns inte särskild anledning att tro att Therese Wickström kommer att återfalla i brott. Påföljden kan mot denna bakgrund stanna vid en villkorlig dom som enligt huvudregeln ska förenas med dagsböter. Antalet dagsböter bestäms till 130 stycken.

Therese Wickström har till polisen uppgett en inkomst om 474 000 kr. I rätten har hon uppgett att hon numera dels har a-kassa, dels har inkomst från

förvärvarsbete om 200 000 kr. Hon har försörjningsplikt för ett barn. Varje dagsbot ska med beaktande av Therese Wickströms ekonomiska förhållanden bestämmas till 220 kr.

7.6 Förverkande av pengar och kvarstad

Inledning

Åklagarna har yrkat att tingsrätten ska besluta om förverkande av pengar från Tom Wickström, Joakim Fransén och Filip Aranin såsom utbyte av brott.

I syfte att säkra statens fordran avseende värdoförverkande mot Tom Wickström har åklagarna vid förundersökningen tagit 582 417,46 kr i beslag, vilket belopp innestår på ett bankkonto disponerat av Tom Wickström.

Sedan åtal väckts förordnade tingsrätten den 8 maj 2024 på begäran av åklagarna om kvarstad på så mycket av Filip Aranins egendom att statens fordran på 695 181 kr avseende värdoförverkande kunde antas bli täckt vid utmätning. Tingsrätten har den 11 juli 2024 hävt kvarstaden. Åklagarens yrkande kvarstår dock att för rätten att pröva i samband med dom.

Vid beräkningen av brottsutbytet har åklagarna utgått från de ersättningar från Bolagsspecialisten efter avdrag för fastställd skatt per år som envar av Tom Wickström, Joakim Fransén och Filip Aranin har erhållit och multiplicerat det belopp som ersättningen uppgår till med Tom Wickströms, Joakim Franséns respektive Filip Aranins inblandning i bolagsförsäljningar enligt åtalet per år angiven i procent, vilken andel har räknats fram som den lägsta av antalsmässiga försäljningar som har ingått i ett urval av bolag som har ställts mot totalt sålda bolag samt försäljningssummor i urvalet i förhållande till den totala försäljningssumman för sålda bolag, allt alltså per år. När det gäller Tom Wickström har därvid en jämförelse skett mellan samtliga sålda bolag enligt urvalet och samtliga sålda bolag, medan för Joakim Franséns och Filip Aranins del har jämförelsen skett mellan antalet bolag sålda av dem enligt urvalet och

det totala antalet bolag som de har sålt, allt för var Joakim Franséns och Filip Aranins vidkommande.

Rättsliga utgångspunkter för förverkande

Reglerna om förverkande av utbyte av brott i 36 kap. 1 § brottsbalken kompletteras genom speciallagstiftning i 9 § lagen penningtvättsstrafflagen. Enligt 9 § första stycket 2 penningtvättsstrafflagen kan utbyte av brott enligt lagen förklaras förverkat. Härmed avses inte det utbyte av förbrottet som utgör föremålet för själva penningtvättsbrottet. I stället är fråga om den vinning som gärningsmannen till penningtvättsbrottet eventuellt gör (Se Asp, Lag (2014:307) om straff för penningtvättsbrott 9, JUNO).

Tom Wickström

Åklagarna har yrkat att 1 870 900,54 kr och 582 417,46 kr, eller tillhoppa 2 453 318 kr, förverkas enligt 9 § första stycket 2 penningtvättsstrafflagen. Att förverkandeyrkandet är uppdelat i två delbelopp beror, som redovisat, på att 582 417,46 kr har tagits i beslag på Tom Wickströms bankkonto. Därför utgör förverkandeyrkandet rörande de 582 417,46 kr ett sakförverkande. Beträffande detta beslag och sakförverkandet har åklagarna i andra hand, yrkat att ett belopp motsvarande kontobehållningen, dvs. samma belopp, värdeförverkas. Om tingsrätten värdeförverkar, har åklagarna begärt att rätten ska förordna om kvarstad på så mycket av Tom Wickströms egendom att statens fordran om 582 417,46 kr kan antas bli täckt vid utmätning,

Om det inte är uppenbart oskäligt ska utbyte av brott förverkas enligt sagda bestämmelse. Utifrån tingsrättens bedömning av skuldfrågan finns det förutsättningar för att besluta om förverkande från Tom Wickström eftersom han får anses ha haft utbyte av brott. Tingsrätten finner dock att fullt bifall till åklagarnas yrkanden leder till förverkande av mycket mer än vad han erhållit

som nettoutbyte av sina brott. Detta strider mot de principer som ligger bakom förverkandereglerne (jfr NJA 2016 s. 202 och prop. 1986/87:6 s. 37).

Utbytesförverkandet ska därför, olikt åklagarnas beräkning av ersättningar från Bolagsspecialisten efter avdrag för fastställd skatt per år, bestämmas utifrån den ekonomiska fördel Tom Wickström kan antas ha vunnit genom varje gärning.

Tingsrätten finner att provision är den enda del av ersättningen som med säkerhet kan knytas till enskilda affärer. Till skillnad från Joakim Fransén och Filip Aranin har dock Tom Wickström inte fått provision för sina affärer. Han har i stället enligt vad som framgår av Lars Erikssons promemoria och beslut av Skatteverket tagit ut lön och i vart fall utdelning vid ett tillfälle. Tingsrätten anser att Tom Wickströms brottsutbyte får anses uppgå till i vart fall det värde Joakim Fransén eller Filip Aranin har fått i provision: 4 200 kr för Arini Devs AB, 19 500 kr för BWC i Olofström Aktiebolag och 6 000 kr för Ingemarsson Consulting AB. För de affärer som det saknas uppgift om provision och pris; Triple H Capital AB, Optigrade AB och Agrinova AB med en sammanlagd köpeskillning om 149 887 kr bedömer tingsrätten att utbytet skäligen också har uppgått till sju procent av köpskillingen, dvs. till 10 492 kr. Sammanlagt blir detta 40 192 kr. Från detta belopp ska 30 procent schablonmässigt räknas av för skatt.

Sammantaget ska därför åklagarnas yrkande om förverkande såsom utbyte av brott enligt 9 § första stycket 2 penningtvätsstrafflagen bifallas intill 28 134 kr. Tingsrätten sakförverkar detta belopp av kontobehållningen. Det är inte uppenbart oskäligt att förverka egendomen. Beslaget ska därmed bestå upptill 28 134 kr. I övriga delar ska beslaget hävas.

Vid denna utgång ogillar tingsrätten andrahandsyrkandet och kvarstadsyrkandet.

Joakim Fransén

Åklagarna har yrkat att 1 052 006 kronor förverkas från Joakim Fransén såsom utbyte av brott enligt 9 § första stycket 2 penningtvättsstrafflagen.

Utifrån tingsrättens bedömning av skuldfrågan finns det förutsättningar för att besluta om utbytesförverkande från Joakim Fransén. Tingsrätten finner dock, i enlighet med ovan gjorda resonemang, att yrkandet inte ska vinna fullt bifall.

Följande provision har, enligt Lars Erikssons promemoria och förhörsuppgifter, utgått till Joakim Fransén: 1 500 kr för bolaget Björkris Bygg AB, 4 200 kr för Arini Devs AB och 6 000 kr för Ingemarsson Consulting AB.

Det saknas uppgift om provision för försäljning av bolagen Optigrade AB, FinnMind AB, Kenram Partner AB, Österlenmäklarna i Tomelilla AB, Jenhallqvist konsult AB och Alberts Transport i Växjö AB. Av utredningen har framgått att provisionen har varierat över tid. Enligt tingsrättens bedömning är det utrett att provision har i vart fall alltid har uppgått till sju procent av värdet på affären. För dessa affärer har den sammanlagda köpeskillingen uppgått till 250 000 kr. För dessa affärer bedömer därför tingsrätten att utbytet uppgår till 17 500 kr. Sammanlagt blir detta 29 200 kr. Från detta belopp ska 30 procent schablonmässigt räknas av för skatt.

Sammantaget ska därför Joakim Fransén betala 20 440 kr som förverkat värde.

Filip Aranin

Åklagarna har yrkat att 695 181 kronor förverkas från Filip Aranin såsom utbyte av brott enligt 9 § första stycket 2 penningtvättsstrafflagen.

Utifrån tingsrättens bedömning av skuldfrågan finns det förutsättningar för att besluta om utbytesförverkande från Filip Aranin. Tingsrätten finner dock, i enlighet med ovan resonemang, att yrkandet inte ska vinna fullt bifall.

Följande provision har, enligt Lars Erikssons promemoria och förhörsuppgifter, utgått till Filip Aranin: 8 500 kr för Lancaster Consulting AB, 19 500 kr för BWC i Olofström Aktiebolag, 5 250 kr för Shaz i Göteborg AB och 4 290 kr för Preciser AB. Sammanlagt blir detta 37 540 kr. Från detta belopp ska 30 procent schablonmässigt räknas av för skatt.

Sammantaget ska därför Filip Aranin betala 26 278 kr som förverkat värde.

Kvarstadsyrkandet ska ogillas

Däremot anser inte tingsrätten att det finns risk för att Filip Aranin undanskaffar egendom eller annorledes undandrar sig att betala värdet av förverkad egendom. Åklagarens kvarstadsyrkande ogillas därför.

7.7 Bevisbeslagen ska bestå

Tom Wickström

Beslaget av datorer och mobiltelefon ska bestå tills domen vinner laga kraft.

Joakim Fransén

Beslaget av mobiltelefoner och datorer ska bestå tills domen vinner laga kraft.

Filip Aranin

Beslaget av handlingar kopplade till bolagsförsäljningar/köp och mobiltelefoner ska bestå tills domen vinner laga kraft.

Therese Wickström

Beslaget av mobiltelefon, laddare och dator ska bestå tills domen vinner laga kraft.

7.8 Näringsförbud

Åklagaren har begärt att tingsrätten meddelar Ola Olsson Myrling, Filip Aranin och Tom Wickström näringsförbud. Yrkandena mot Ola Olsson Myrling och Filip Aranin har framställts endast under förutsättning att de döms för grovt bokföringsbrott. Med hänsyn till utgången i ansvarsdelen finns således inte anledning att pröva yrkandena mot Ola Olsson Myrling eller Filip Aranin. När det gäller Tom Wickström har åklagarna förklarat att de inte åberopar andra brottsliga gärningar till grund för yrkandet om näringsförbud än de som avses med åtalen för grovt bokföringsbrott.

För frågan ska lagen (2014:836) om näringsförbud tillämpas. Genom ett beslut om näringsförbud meddelas en näringsidkare under viss tid begränsningar i rätten att bedriva eller ta del i näringsverksamhet (1 §). Personer som kan meddelas näringsförbud är bland annat de som utåt har framträtt som ansvariga för enskild näringsverksamhet och de som faktiskt har utövat ledningen av en näringsverksamhet som en juridisk person har bedrivit (2 och 3 §§). Tom Wickström har faktiskt eller formellt utövat ledningen av de juridiska personerna i Bolagsspecialisten. Den som har grovt åsidosatt sina skyldigheter i näringsverksamheten och därvid har gjort sig skyldig till brottslighet som inte är ringa, ska meddelas näringsförbud, om ett sådant förbud är påkallat från allmän synpunkt (4 §).

Bokföringsbrotten har begåtts i näringsverksamheten och det rör sig om tio fall som avser betydande belopp. Tom Wickström har emellertid begått brotten av oaktsamhet. Tom Wickström har visserligen åsidosatt sina skyldigheter i näringsverksamheten men han kan inte anses ha grovt åsidosatt sina

skyldigheter. Begäran om näringsförbud ska därför ogillas mot Tom Wickström.

7.9 Brottsofferfond

De tilltalade som döms till ansvar ska var och en betala en avgift till brottsofferfonden om 1 000 kr.

8 ERSÄTTNING TILL FÖRSVARARNA

8.1 Allmänna utgångspunkter

Tingsrätten konstaterar följande som utgångspunkt för bestämmande av arvode till försvararna. Huvudförhandling påbörjades i slutet av april 2024 och avslutades i juni 2024. Målet har, särskilt avseende åtalet om näringspenningtvätt, varit omfattande och komplext. Förundersökningsmaterialet har varit omfattande. Tom Wickström, Joakim Fransén och Filip Aranin har varit häktade under en period om nio månader.

Ola Olsson Myrling och Therese Wickström har på grund av åtalets utformning behövt ta tillvara sin rätt under hela huvudförhandlingen, trots att åtalet som riktats mot dem endast varit av begränsad omfattning.

Åklagarna har yttrat sig över den av försvararna begärda ersättningen och anfört att de inte har någon erinran däremot.

8.2 Ersättning till Tom Wickströms försvarare

Tom Wickström frihetsberövades 1 september 2023. Med entledigande av den tidigare offentliga försvararen förordnades advokaten Slobodan Jovicic som offentlig försvarare i slutet av december 2023.

Den 27 mars 2024 förordnades advokaten Olle Brickstad att som offentlig försvarare tillsammans med Slobodan Jovicic företräda Tom Wickstad.

Den av Slobodan Jovicic och Olle Brickstad begärda ersättningen får anses skälig.

Med hänsyn till det långvariga fängelsestraff som Tom Wickström har dömts till samt hans ekonomiska förhållanden ska staten svara för kostnaderna för försvararna.

8.3 Ersättning till Joakim Franséns försvarare

Joakim Fransén frihetsberövades 1 september 2023. Advokaten Rodney Humphreys förordnades som offentlig försvarare.

Den av Rodney Humphreys begärda ersättningen får anses skälig.

Med hänsyn till det långvariga fängelsestraff som Joakim Fransén har dömts till samt hans ekonomiska förhållanden ska staten svara för kostnaderna för försvararen.

8.4 Ersättning till Filip Aranins försvarare

Filip Aranin frihetsberövades 1 september 2023. Advokaten Sargon De Basso förordnades som offentlig försvarare.

Den 18 april 2024 förordnades advokaten Joacim Wallgren att som offentlig försvarare tillsammans med Sargon De Basso företräda Filip Aranin.

Den av Sargon De Basso och Joacim Wallgren begärda ersättningen får anses skälig.

Med hänsyn till det långvariga fängelsestraff som Filip Aranin har dömts till samt hans ekonomiska förhållanden ska staten svara för kostnaderna för försvararna.

8.5 Ersättning till Therese Wickströms försvarare

Den av advokaten Mario Ashman begärda ersättningen får anses skälig.

I normalfallet skulle inte prövningen av åtalet mot Therese Wickström ha tagit en bråkdel av den tid som hennes försvar nu har närvarat i rätten. Therese Wickström ska inte behöva ersätta staten för den merkostnad som har orsakats på grund av huvudförhandlingens planering och genomförande. Therese Wickström ska, med beaktande av hennes ekonomiska situation, ersätta staten för det som har betalats av allmänna medel i ersättning till försvarare med det skäliga beloppet 20 000 kr.

8.6 Ersättning till Ola Olsson Myrlings försvarare

Den av advokaten Daniel Marcus begärda ersättningen får anses skälig.

På grund av att Ola Olsson Myrling frikänns ska staten stå för kostnaden för försvaren.

BILAGA 1. DE TILLTALADES BERÄTTELSE

1. Tom Wickströms huvudsakliga berättelse

Bakgrund

Han har varit företrädare för Bolagsspecialisten i enlighet med åklagarnas påståenden.

Han studerade handels- och turisminriktning på gymnasiet varefter han studerade företagande i San Diego och gick en kurs i finans. Han arbetade tidigare som säljchef på ett telekombolag varvid han lärde känna David Andersson som han kom att tycka om och se upp till. David Andersson presenterade idén att starta Bolagsspecialisten och erbjöd honom att ansluta som hälftenägare. Han hade då inte någon erfarenhet av att vara företagare. Han såg erbjudandet som en spännande möjlighet i live efter att tidigare ha en missbruksproblem, kriminell belastning och flera olika jobb, varför han accepterade erbjudandet.

Bolagsspecialistens verksamhet påbörjades under våren 2017. Han och David Andersson förvärvade ett lagerbolag vilket förvärv han finansierade. Anledningen till att David Andersson inte bidrog till köpeskillingen var att denne hade det ekonomiskt kärvt vid denna tidpunkt. Han tillträdde som styrelseledamot och hans partner Elina blev suppleant. David Andersson ingick inte i styrelsen då hans skuldsättning skulle ha ansetts påverka Bolagsspecialistens kreditvärdighet negativt. De startade ett konto för bolaget hos Nordea och tillsatte aktiekapital. Även aktiekapitalet tillsköt han ensam på grund av David Anderssons ekonomiska svårigheter. Trots att han ensam hade finansierat bolaget var David Andersson ägare av 50 procent av bolaget; de hade ”skakat hand på det”. Han skulle inte ha kunnat driva rörelsen utan David Andersson, som hade erfarenhet av den bedrivna verksamheten och som inledningsvis var chef och ansvarig för samtliga delar av verksamheten. Att sälja historikbolag var David Anderssons idé.

David Andersson registrerades inte som verklig huvudman för bolaget, utan denne ”var bara i bakgrunden”. Redan vid slutet av år 2019 började David Andersson dra sig tillbaka från Bolagsspecialisten. David Andersson uppgav därvid att han hade drabbats av magcancer, vilket han idag är osäker om det var en sanningsenlig uppgift. Den sannolikt verkliga anledningen till att David Andersson slutade i Bolagsspecialisten, vilket han nog gjorde våren 2020, var att den röra som denne hade skapat i Bolagsspecialisten började visa sig. De största konsekvenserna av David Anderssons agerande kom dock upp till ytan först efter att denne hade lämnat verksamheten. Bolagsspecialisten fick problem med bland annat återkrav från konkursförvaltare och den skatterevision som Bolagsspecialisten blev föremål för. David Andersson ville bli utköpt men avstod från betalning för sin andel av Bolagsspecialisten bara för att slippa vara kvar.

Bolagen

Revpec Stockholm AB var tilltänkt som redovisningsbyrå men verksamheten kom aldrig i gång i bolaget på grund av att bolaget inte bemannades av de ekonomer som de ville skulle vara verksamma i det. Han ägde bolaget. Det har enbart varit marginell ekonomisk aktivitet i bolaget, såsom någon bilförsäljning.

Han bad Filip Aranin att åta sig uppdraget som styrelseledamot i BSPE Holding AB på grund av att han själv inte kunde åta sig uppdraget då han sedan tidigare hade för många olika bolagsengagemang med olika bankkonton. Filip Aranin har inte varit aktiv i bolaget. Avvecklingen av de inköpta bolagen har skötts i BSPE Holding AB. Det har inte varit några ekonomiska svårigheter i bolaget.

Det ekonomiska läget i Bolagsspecialisten Stockholm AB fluktuerade över åren med orosmoment såsom skatterevisjonen år 2020 och ett försök till att tillåta fakturaköp avseende köpeskillingen som köparna inte betalade.

Bolagsspecialisten Sverige AB hade en god ekonomi. Tanken var att fusionera det bolaget och Bolagsspecialisten Stockholm AB.

Anledningen att förmedling av bolag kan ha hanterats i olika bolag inom Bolagsspecialisten vid inköp respektive försäljning är att han hade en tanke om att driva verksamheten i olika Bolagsspecialistenbolag. I de fallen har det skett en intern överlåtelse av det förmedlade bolaget inom Bolagsspecialisten. BSPE Holding AB hade bankgiro varför försäljning ibland hanterades i det bolaget.

Inköp av bolag

Bolagsspecialisten köpte aktiebolag inom olika branscher från bolagsägare som ville avveckla sitt bolag. Bolagsspecialisten tog ut en avgift om 5 995 kr för avvecklingen av ett bolag. Bolagsspecialisten avvecklade den befintliga verksamheten i de förvärvade bolagen men likviderade inte bolagen.

Försäljning av bolag

Bolagsspecialisten har förmedlat lagerbolag och historikbolag. Tyngdpunkten för Bolagsspecialistens försäljning har legat på historikbolagen. Bolagsspecialisten har ibland erbjudit kunder lagerbolag för att intressera kunderna för att köpa historikbolag. Fördelen med historikbolag för köparen var att man fick en ”snabbare start”.

Han bestämde de priser som bolagen skulle bjudas ut till. F-skattsedel, momsregistrering och historisk omsättning var parametrar som påverkade

prissättningen. Hög historisk omsättning innebar att kunder var villiga att betala mer för bolaget än annars. Vid tillfällen då det har funnits ett begränsat utbud av bolag tillgängliga för försäljning har det förekommit budgivning. De bolag som är dyrast vid försäljning är inte nödvändigtvis det vid inköp.

En försäljning gick till enligt följande. Kunden fyllde i ett kontaktformulär, en s.k. intresseanmälan, på Bolagsspecialistens webbplats som marknadsfördes på Google. Det ifyllda formuläret, med bland annat kontaktuppgifter, hamnade i systemet Document Intelligence och utgjorde ett s.k. lead. Han fördelade leads till Filip Aranin, Joakim Fransén och Oliver Mugosa Svensson, som i sin tur tog kontakt med kunden via telefon eller undantagsvis per e-post. Vid den första kontakten mellan säljaren och kunden gjordes en behovsanalys avseende kundens önskemål och ställdes kontrollfrågor till kunden för att uppnå kundkännedom, såsom vad slags verksamhet kunden avsåg att bedriva i det förmedlade bolaget. Försäljningsavtal skapades av säljarna genom färdiga mallar i Oneflow i vilka säljarna självständigt fyllde i relevanta uppgifter. Betalningsvillkoren framgick av avtalet.

Bolagsspecialisten godtog inte att köparen erlade köpeskillingen kontant. Han såg en förhöjd risk för penningtvätt vid kontanthantering.

David Andersson sålde bolag för Bolagsspecialistens räkning. Anledningen till att David Andersson inte undertecknade avtalen rörande dessa försäljningar är att denne ansåg att det ingav förtroende att ägaren av Bolagsspecialisten, alltså Tom Wickström, skrev under avtalen. Signering skedde i systemet Oneflow genom ett knapptryck. Andra som arbetade på Bolagsspecialisten, bland andra David Andersson, hade tillgång till hans inloggning vilken var kopplad till hans e-postadress. År 2021 instruerades säljarna att hädanefter signera försäljningsavtalen i eget namn för att därigenom förbättra spårbarheten.

Kontroll av köpare

Då det var viktigt att veta vem Bolagsspecialisten gjorde affärer med har det ställts frågor om vilka som skulle ingå i det förmedlade bolagets styrelse och om vilken verksamhet som skulle bedrivas i bolaget. Köparen, dvs. den person som skulle bli styrelseledamot, skulle kontrolleras i Lexbase. Om den blivande styrelseledamoten inte var angiven som köpare i försäljningsavtalet skulle både köparens och styrelseledamotens namn framgå av försäljningsavtalet. Om köparen var en juridisk person skulle ställföreträdaren för köparen signera försäljningsavtalet. Även en suppleant och en eventuell verklig huvudman skulle kontrolleras. Det har varit tydligt vem Bolagsspecialisten gjorde affärer med, eftersom avtal signerades genom Oneflow med Bank-ID. Bolagsspecialistens säljare skulle inte godkänna en e-signering om inte köparen kunde förete en styrkt kopia av en id-handling. Innan signering skedde i Oneflow undertecknades försäljningsavtalet i original i pappersform. Hans uppfattning är att Bolagsspecialisten inte har tillåtit bulvanförhållanden.

Säljarna skulle fråga kunderna om pengarnas ursprung. Den rutinen kan ha framgått enbart genom muntlig information till säljarna muntligen men alla säljare var medvetna om vad de skulle göra i detta hänseende.

Svar på kundkännedomfrågor skulle dokumenteras i Document Intelligence och Oneflow eller genom e-post. Information som inhämtades i Lexbase lagrades hos Lexbase och dokumenterades inte särskilt hos Bolagsspecialisten. Kontroller av köparens kreditvärdighet i UC dokumenterades inte heller särskilt hos Bolagsspecialisten.

Det var viktigt att kontrollen genomfördes ”innan själva köpet gick igenom”. Kunder som inte motsvarade Bolagsspecialistens krav vid kontrollen nekades köpa. Bolagsspecialisten nekade kunder som hade kriminell belastning, eftersom en sådan belastning ökade risken för att det inte skulle gå bra för bolaget. De nekade kunderna registrerades i funktionen ”Ej affär” i Document

Intelligence. Under en period när Document Intelligence inte fungerade dokumenterades de nekade kunderna i en Excellista. Hade systemet Document Intelligence kontrollerats noggrant vid förundersökningen hade uppgifter om nekade kunder påträffats.

Det har förekommit försäljningar som han inte skulle ha godkänt om han hade tillfrågats. Bedömningen var inte ”svart eller vit”. Han har sagt att en ”snövit styrelse” ska tillsättas för att öka tryggheten för bolaget genom att motverka risken för att bolaget missköttes eller utnyttjades av kriminella. Även ett bolag som inte hade en snövit styrelse kunde bli bankkunder och öppna konto. Om en kund hade kriminell belastning men gav ett gott intryck i övrigt, hade en affärsplan och gav ett seriöst intryck, kunde affären tillåtas.

Kontrollrutinen förbättrades med åren. De hade tidigare använt tjänsterna Bisnode, Creditsafe, Ratsit och upplysning.se. Kontroll av dem som Bolagsspecialisten sålde bolag till har alltid genomförts.

Säljarna var ansvariga för att genomföra kontroller av köparna. Det har varit tydligt för dem vad som inom ramen för anställningen har ålegat dem att kontrollera. Säljarna var självgående och betrodde att sälja de bolag som Bolagsspecialisten förmedlade. Kontrollrutinen har diskuterats vid Bolagsspecialistens måndagsmöten. Att säljarna efterlevde instruktionen har inte kontrollerats då de hade ”frihet under ansvar” och han förutsatte att de följde instruktionen. Han tycker att han har varit tydlig nog för att få dem att förstå vad som har ålegat dem i detta hänseende. Har säljarna brustit i kontrollen har det inte varit medvetet från deras sida utan på grund av deras höga arbetsbelastning. Säljarna mottog svar på kundkännedomfrågor och nekade de kunder som inte lämnade tillräckligt goda svar.

I ett senare skede ålades Therese Wickström ett ansvar att ”dubbelkontrollera” kunderna, vilket särskilt gällde Joakim Franséns kunder då han misstänkte att Joakim Fransén inte följde Bolagsspecialistens rutiner. Nicklas Sångberg blev

arg på Joakim Fransén vid ett möte när Joakim Fransén uppgav att han genomförde kontroller i endast 85 procent av affärerna. Varken han eller Nicklas Sångberg har sagt att det var godtagbart att Joakim Fransén inte genomförde kontroller själv, men de har sagt att han säkert kunde få hjälp med kontroller internt. I övrigt har inte säljarnas kontroller kontrollerats. Han litade på att de utförde sitt arbete på det sätt som de skulle.

”Stora kollen” – omnämnt i ett e-postmeddelande från Nicklas Sångberg till Oliver Mugosa Svensson, Filip Aranin och Joakim Fransén, med kopia till Tom Wickström Nehad Bari och Ola Olsson Myrling, den 3 december 2020 – innebar att nivån av kontrollåtgärder anpassades till bedömningen av kundens risknivå, men han vet inte närmare vad ”stora kollen” omfattade.

Påståendet att han godkände varje försäljning genom att lämna ett ”slutbesked” är oriktigt. Enbart försäljningar innehållande något moment av tveksamhet togs upp med honom.

Under den period systemet Document Intelligence inte fungerade har säljarna ställt kundkännedomfrågorna.

Han tänkte att Bolagsspecialistens kunder var vanliga personer med goda intentioner. Han hade inte någon kännedom om dem sedan tidigare.

Frågor om pengarnas ursprung ställdes till köparna även innan Bolagsspecialisten anmäldes till penningtvättsregistret.

Banker

Bolagsspecialisten hade svårigheter med sina bankengagemang. Han kunde inte förstå vad som vara anledningen till att bankerna inte ville befatta sig med Bolagsspecialisten. Vid något tillfälle var det någon som sade att

bankengagemangen sades upp på grund av att personer som kom att ingå i styrelser i förmedlade bolag var ”dåliga”.

Han förstod inte vad Svenska Handelsbanken efterfrågade när det gällde risker för penningtvätt i e-postmeddelandet den 2 juni 2020. Han tog därför hjälp av Ola Olsson Myrling för att svara. Bolagsspecialisten hade vid denna tid inga rutiner för allmän riskbedömning. Bolagsspecialisten arbetade efter ”David Anderssons metod”, vilket han tyckte var en tillräcklig kontroll, men han kom nu att inse att kontrollen kunde bli bättre. Efter e-postmeddelandet skärptes Bolagsspecialistens rutiner. Han avsåg även att omstrukturera verksamheten på grund av att de ”ville ha en ren start”.

Lagen om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism

Bolagsspecialisten Sverige AB och Bolagsspecialisten Stockholm AB anmäldes till penningtvättsregistret i maj 2020 sedan Ola Olsson Myrling trätt in i Bolagsspecialistens ledningsgrupp och påpekat att Bolagsspecialisten behövde arbeta med frågor om penningtvätt.

Anledningen till att det dokument om allmän riskbedömning som togs fram skickades till en extern part i kommenterad version måste ha varit för att det gick fort när han vidarebefordrade dokumentet, som han mottog från en konsult vid FCG. Såvitt han minns fastställde Bolagsspecialisten dokumentet år 2020, men dokumentet har därefter ändrats i vissa hänseenden. De anställda har tagit del av dokumentet antingen per e-post eller i pappersform. Han vet inte varför dokumentet inte har påträffats vid förundersökningen. Dokumentet har implementerats i verksamheten genom rutiner i enlighet med vad som angavs i e-postmeddelandet den 21 april 2021 till Oliver Mugosa Svensson, Filip Aranin, Joakim Fransén, Nehad Bari och Nicklas Sångberg.

Han själv och det av Bolagsspecialisten anlidade FCG bedömde att Bolagsspecialistens produkt löpte en högre risk med avseende på penningtvätt än vad många andra produkter och tjänster gjorde. Risker, som han uppfattade den, var att köparen inte hade goda avsikter med bolaget. Denna risk hanterade Bolagsspecialisten genom att dels införa krav på signering av försäljningsavtalen med Bank-ID, dels rikta sig enbart till den svenska marknaden.

Bolagsspecialisten arbete med penningtvätsfrågor har innefattat följande. Dokumentation av kundkännedomfrågor, inhämtning av information om kunder och krav på signering i Oneflow. Avsikten var att allt skulle dokumenteras i Oneflow. FCG hjälpte Bolagsspecialisten med utformningen av kundkännedomfrågorna.

I januari 2021 genomgick Bolagsspecialistens personal en utbildning om penningtvätsfrågor som hölls av FCG. Både Joakim Fransén och Filip Aranin deltog i utbildningen, som ledde till större noggrannhet vid kundkontroller och högre medvetenhet om riskerna än tidigare. Om det vid ett telefonsamtal med Bolagsspecialisten fanns en risk att samtalsmotparten utgav sig för att vara någon annan än den han eller hon var, ombads personen att identifiera sig med Bank-ID. På grund av att verksamheten i Bolagsspecialisten var mycket arbetskrävande genomfördes inte någon ytterligare utbildning.

Rutiner för kundriskbedömning togs fram tillsammans med FCG varvid strategier för att sänka riskgraden i produkten diskuterades. Genom Bolagsspecialistens kontroller sänktes risken. Kundriskbedömningen dokumenterades inte. Säljarna visste vad som utgjorde hög, medel respektive låg risknivå avseende kunderna. Säljarna skulle vända sig till honom för att bedöma om högrisk kunder skulle nekas köpa eller inte. Exempelvis kunder dömda för grov brottslighet eller ekobrottslighet utgjorde högrisk kunder.

Avtal och tömning av bolag

Han utformade inköps- och överlåtelseavtal tillsammans med en jurist som han inte minns namnet på och som hade kontor vid Kungsträdgården. Han ifrågasatte inte juristens kompetens. Krav från konkursförvaltare föranledde att avtalens utformning förändrades över tid. Vid vissa tidpunkter var avtalet utformat på så vis att köparen ställde ut en garanti i form av borgen för betalningskravet.

Att de inköpta bolagens medel, bestående av tillgångar i form av positivt balanssaldo och aktiekapital, överfördes till Bolagsspecialisten var delvis en förutsättning för att Bolagsspecialisten skulle kunna fortsätta köpa in bolag.

Då köparen åtar sig att återställa aktiekapitalet får köparen själv tillgång till medlen då de går till köpta bolaget. Det återställda kapitalet var inte en del av köpeskillingen utan en skuld som skulle kvittas.

Han ville att köparen skulle visa att återställandet hade genomförts. Inledningsvis litade han på att kunden genomförde återställandet, men med tiden ansåg han att Bolagsspecialisten behövde kontrollera detta. Denna kontroll var säljarnas ansvar. Det fanns dock ingen strikt rutin för detta, utan det var upp till var och en av säljarna hur de ville utföra kontrollerna. Det har riktats krav mot Bolagsspecialisten från konkursförvaltare vid ungefär 40 tillfällen. Juristen Malki Afram hade Bolagsspecialistens uppdrag att hantera dessa krav och ingå förlikning. Bolagsspecialistens ambition var att göra rätt.

Han känner inte till om de skuldebrev som vissa av försäljningsavtalen hänvisar till faktiskt finns. Hans uppfattning är att de nog inte finns. Han tror att det är försäljningsavtalet utgör skuldebrevet.

Han vet inte om den konsultation som försäljningsavtalen hänvisar till faktiskt ägde rum för vilken konsultation köparen skulle betala ersättning till Bolagsspecialisten. Beloppet som skulle betalas avsåg en del av aktiekapitalet och

syftet var att köparen skulle kunna betala en del på kredit. Det var Malki Afram som föreslog klausulen om konsultation.

Vid vissa affärer har köparen behövt betala aktiekapitalet till Bolagsspecialisten direkt på grund av de krav som konkursförvaltare ställt tidigare. Pengarnas ursprung kontrollerades i enlighet med Bolagsspecialisten rutin av säljarna.

Han såg ingen särskilt risk med att köparen i vissa fall betalade handpenning avseende aktiekapital.

Bokföringen i Bolagsspecialisten

Han har varit faktisk och formell företrädare i enlighet med åklagarnas påstående. Han ifrågasätter inte riktigheten av de belopp som framgår av åtalen för bokföringsbrott.

Ola Olsson Myrling var en passiv delägare. Han och Ola Olsson Myrling har muntligen kommit överens om att han, dvs. inte Ola Olsson Myrling, är ansvarig för bokföringen. Han har sagt till Ola Olsson Myrling att Bolagsspecialisten hade ekonomin under kontroll. Ola Olsson Myrling hade så gott som ingen kontakt med någon av ekonomerna.

Han var medveten om att företräderskapet medförde ett ansvar för bokföringen, men han har saknat tillräcklig kunskap om bokföring varför han delegerade ansvaret till anställda ekonomer, externa bokförare och revisorn. Han har inte kontrollerat deras arbete, vilket han sålunda inte har haft förmåga att göra. Mellan 2017 och 2020 hade David Andersson ansvar för bokföringen. Han är förvånad och upprörd över att de personer som har skött Bolagsspecialistens bokföring och redovisning inte har efterlevt de krav som lagen uppställer.

Räkenskapsåret 2018 granskade Nina, som hade en redovisningsbyrå i Trångsund, bokföringen. Bolagsspecialisten vände sig till andra redovisningsbyråer med anledning av skatterevisionen. Han trodde att den organisation för hanteringen av ekonomifrågor som efter skatterevisionen upprättades i Bolagsspecialistens Stockholm AB och Bolagsspecialisten Sverige AB, med tre anställda ekonomer, redovisningsekonomerna på LR Revision och revisorn Magnus Lundberg, som var Nicklas Sångbergs vän från Sundsvall, fungerade väl. Redovisningsekonomerna, bland andra Edith Lau, hade tillgång till Oneflow och Bolagsspecialistens bankkonton. Bolagsspecialistens ekonomer tillhandahöll redovisningsekonomerna underlag. Edith Lau skötte den löpande bokföringen, och Magnus Lundberg stämde årligen av bokföringen i samband med årsbokslutarbetet. Han signerade årsredovisningarna efter genomgång av dem med Magnus Lundberg. I BSPE Holding AB var Zelimhan Chaniev ansvarig för ekonomin. Nehad Bari, Daniel Prem och Zelimhan Chaniev skötte bokföringen i de förmedlade bolagen.

Bolagsspecialisten sade upp LR Revisions uppdrag sommaren 2022 på grund av att Zelimhan Chaniev tyckte att den befintliga ekonomiorganisationen var tillräcklig samt av kostnadsskäl. Han uppfattade Zelimhan Chaniev som duktig och han inhämtade Magnus Lundbergs åsikt om honom när Zelimhan Chaniev rekryterades. Han var nöjd med LR Revisions arbete, och han hade begränsad men god dialog med Magnus Lundberg och Edith Lau. Det var framförallt Bolagsspecialistens ekonomer som skötte kontakten med de externa ekonomerna. Nu ifrågasätter han deras arbete men gjorde inte det då.

Bolagsspecialisten har använt systemet Fortnox för den löpande bokföringen från vilket balans- och resultaträkningar togs fram för löpande avstämningar. Det kan även ha funnits vissa pärmar med bokföring.

Han vet vad en verifikation är men vet vad som krävs för att en verifikation ska uppfylla reglerna. Eftersom han hade delegerade ansvaret för bokföringen till

ekonomerna ansåg han sig inte ha anledning att kontrollera eller läsa på om vad som gäller för verifikationer. Han uppfattade att försäljningsavtalen var tillräckligt underlag för bokföringen. I de fall LR Revision saknade underlag såg Nehad Bari till att ta fram underlaget. Han vet inte vad han skulle ha gjort annorlunda.

Ingen har sagt åt honom att tömningen av bolag har hanterats felaktigt utifrån ett redovisningsmässigt perspektiv. I sitt svar till Handelsbanken avseende vilka konton tömningen bokfördes på framförde han endast det svar som han hade fått från Bolagsspecialistens ekonomer när han frågat dem. Baserat på vad han vet idag förstår han att omsättningen kan ha påverkats i positiv riktning genom att tömningar av bolag bokfördes som intäkt. Han vet inte hur det påverkar resultatet men tänker att det "gick jämnt ut i slutändan".

Personer

David Andersson, Oliver Mugosa Svensson, Filip Aranin och Joakim Fransén var säljare. Det förekom även att Nehad Bari och, i ett fåtal fall, William Sångberg sålde bolag.

Joakim Fransén anställdes under våren 2018 men genomförde sin första egna bolagsförsäljning 2019. Joakim Fransén arbetade på distans.

Filip Aranin, som är hans vän, anställdes år 2019 och lärdes upp av honom.

Joakim Fransén och Filip Aranin hade en grundlön om 27 500 kr i månaden och en provision som varierade mellan 10 och 15 procent.

David Andersson, Nehad Bari, Daniel Prem, William Sångberg och Zelimhan Chaniev har köpt in bolag till Bolagsspecialisten.

Oliver Mugosa Svensson och Nehad Bari fick lämna Bolagsspecialisten år 2021 på grund av att de hade inlett en verksamhet som konkurrerar med Bolagsspecialisten.

Bland andra David Andersson, Nehad Bari och Therese Wickström arbetade med administrativa frågor.

Ola Olsson Myrling anslöt till Bolagsspecialisten år 2019 och Nicklas Sångberg någon gång dessförinnan.

2. Filip Aranins huvudsakliga berättelse

Anställningen vid Bolagsspecialisten

Innan han började som säljare vid Bolagsspecialisten hösten 2019 hade han varit anställd av teleoperatören Tre där han också hade arbetat som säljare. Han hade inte tidigare arbetat med försäljning av bolag. Han kände Tom Wickström sedan förut.

Han hade en grundlön om 27 500 kr samt erhöll provision baserat på mellan 10 och 15 procent av bolagsförsäljningarnas värde.

Andra berörda personer

William Sångberg arbetade med avveckling av bolag. Han började på Bolagsspecialisten för ungefär två år sedan.

Ola Olsson Myrling har haft en bakgrundsroll, dvs. inte arbetat med avveckling eller som säljare, utan denne ägnade sig troligtvis åt strukturfrågor. Han känner inte till vid vilken tidpunkt Ola Olsson Myrling började på Bolagsspecialisten.

Joakim Fransén arbetade som säljare.

Nehad Bari var ekonom.

Nicklas Sångberg var ansvarig för IT och marknadsföring.

Therese Wickström skulle arbeta med administrativa frågor och utföra kontroller av olika slag.

Han vet inte vilken roll Ros-Mari Wickström hade.

Arbetsätt på Bolagsspecialisten

När han hösten 2019 började på Bolagsspecialisten arbetade Nehad Bari, Nicklas Sångberg, Oliver Mugosa Svensson, Joakim Fransén och Tom Wickström där. Han lärdes upp av Tom Wickström, som var hans chef, under ungefär sex månader. Oliver Mugosa Svensson och Joakim Fransén hjälpte till med upplärningen. Hans första egna bolagsförsäljning ägde rum i november 2019.

Han tyckte inledningsvis att arbetet på Bolagsspecialisten var svårt. Han har alltid haft svårt i skolan men har gjort sitt bästa för att vara bra på sitt arbete.

Han har inte varit involverad i inköp eller avveckling av bolag. Arbetet som säljare gick till på följande sätt. Han fick ett lead, dvs. en inkommande potentiell kund som Tom Wickström tilldelade honom. Han inledde normalt kontakten med kunden genom ett telefonsamtal där han gjorde en behovsanalys för att få en tydlig uppfattning av kundens behov. Han ställde frågor om vilken typ av bolag som kunden ville köpa och vid vilken tidpunkt kunden ville ha bolaget. Han ställde frågor om vad kunden avsåg att göra med bolaget, vilken verksamhet som skulle bedrivas i bolaget samt kontrollfrågor om skulder och betalningsanmärkningar. De frågor han ställde var de som fanns i den intresseanmälan som skickades ut från systemet Document Intelligence. Han behövde även uppgifter för att en ändringsanmälan till Bolagsverket skulle

kunna göras. I början av anställningen hade hans uppgift endast varit att ombesörja att intresseanmälan blev upprättad.

Baserat på kundernas behov genomförde han sökningar i systemet Document Intelligence för att hitta passande objekt för försäljning. Vid sin sökning i Document Intelligence kunde han sortera bolagen baserat på parametrar som pris, F-skattsedel, momsregistrering, omsättning och specifika organisationsnummer. I Bolagsspecialistens produktutbud ingick aktiebolag som varierade avseende storlek och bransch. Han sålde lagerbolag och historikbolag. Lagerbolag var tomma skal men var efterfrågade på grund av att det gick snabbare för kunderna att komma i gång med verksamheten i jämförelse med att registrera ett nytt bolag. Vilket typ av bolag som var lättast att sälja, dvs. mest attraktivt för kund, varierade. Kundernas behov styrde om det var lättast att exempelvis sälja bolag med eller utan F-skattsedel.

Försäljningsavtalen upprättades av säljaren baserat på förutbestämda mallar i Oneflow. Han vet inte vem som har skapat avtalsmallarna; de fanns redan i systemet då han började sin anställning. Säljaren skrev självständigt in organisationsnummer, namn, köpeskilling, datum för överlåtelse och belopp för aktiekapital. Om han behövde ställa frågor om försäljningsavtalen bad han Nehad Bari, Daniel Prem eller Zelimhan Chaniev om hjälp.

Köparen signerade försäljningsavtal med Bank-ID. Såvitt han vet signerade inte någon av hans kunder avtalet med e-signering. För Bolagsspecialistens del signerade han avtalen automatiskt genom sin inloggning i Oneflow.

Efter kundens signering erlades betalningen. Han inväntade bekräftelse på att betalning hade inkommit från någon av Bolagsspecialisten ekonomer eller från Tom Wickström, varpå han genomförde en granskning av kunden. Han började göra kontroller sedan han mottagit Tom Wickströms e-postmeddelande den 21 april 2021. Rutinen med att säljaren skulle göra kontroller var ny, vilket framgår av meddelandet. Han ansåg att rutinen var god, men han gjorde vid

denna tid inte några reflektioner som hade med efterlevnaden av penningtvättslagen att göra. Före år 2021 hade han knappast gjort några kontroller.

Granskningen skedde i två steg, först gjorde han som säljare en inledande filtrering och därefter utförde en administratör eller Tom Wickström en mer ingående kontroll. Rutinerna för kontroll varierade över tid. Kontroller kunde ske både före och efter betalning. Genomgående var dock att hans försäljningar alltid granskades av någon annan. Den sista perioden fokuserade han enbart på att sälja och genomförde då inga kontroller. Han har aldrig varit den som har bestämt om en affär ska gå igenom. Om det vid de kontrollåtgärder som han utförde kom fram att köparen var någon annan än den som han hade kontakt med – han var tillsagd att undersöka detta – stämde han av med Tom Wickström innan han genomförde försäljningen. Han antar att kontrollerna utfördes för att de förmedlade bolagen inte skulle hamna i fel händer eller gå i konkurs.

Han känner inte till vilken rutin som gällde för de andra säljarnas affärer.

Kontrollen utfördes genom slagningar i Lexbase och UC. Han antar att avsikten med kontrollen i UC var att undersöka vilka skulder kunden hade. Han kontrollerade i Lexbase för att Tom Wickström sade åt honom att göra det. Han antar att sökningarna i Lexbase sparades automatiskt i systemet; han har i vart fall inte sparat sökningarna och det har inte heller varit hans uppgift att spara dem.

Om en kund inte godkändes vid kontrollen betalades den erlagda köpeskillingen tillbaka till kunden.

Det e-postmeddelande Nicklas Sångberg skickade till bland andra honom den 3 december 2020 föranledde ingen ändring av hans arbetssätt. Han uppfattade att meddelandet handlade om en ny rutin, som dock inte ändrade hans arbetssätt.

Han vet inte vilken tidsperiod Tom Wickström syftade på i det e-post-meddelande som denne skickade som svar på Nicklas Sångbergs e-post-meddelande. Det är han som genomfört kontroller sedan rutinen infördes 2021 och har förankrat eventuella tveksamheter med Tom Wickström. Han har knappt gjort några kontroller mellan 2019 och 2021. Han har i vilket fall aldrig tagit det slutliga beslutet om affär ska släppas igenom eller inte.

Det har varit svårt att komma ihåg allt angående kontrollerna, då det har varit rörigt med olika rutiner. Ibland har vissa kunder godkänts och ibland inte.

”Slutbesked” innebar att Tom Wickström godkände affären sedan denne gjort en kontroll. [Även den administrativa personalen, dvs. Nehad Bari eller Therese Wickström, kunde också göra kontroller. Therese Wickström har kunnat förankra affärer med Tom Wickström. Han vet inte om Nehad Bari själv har fått besluta om slutbesked.

Pengarnas ursprung

Han tror inte att intresseanmälan innehöll en fråga om köpeskillingens ursprung, men han kan inte utesluta att det fanns en sådan fråga. I det Känn din kund-formulär som sedermera infördes fanns det en fråga om varifrån pengarna kom. Innan känn din kund-formuläret infördes har ingen fråga om pengarnas ursprung ställts. Efter Känn din kund-formuläret slutade att fungera har ingen fråga om pengarnas ursprung ställs till köparen.

Nekade kunder

Han har nekat kunder, till exempel på grund av att de hade skulder eller då de uppträdde otrevligt mot honom. De nekade kunderna framgår av Document

Intelligence där de sorterades under ”Ej affärer”. Nekade kunderna framgår även av Excellistan ”Nekade kunder”.

Angående köparna

Han litade på att kunderna var ärliga. Ingen av kunderna har nämnt för honom att det skulle göras något dumt med det köpta bolaget. Han känner inte till hur han skulle veta vem han skulle kontrollera om det inte var köparen som skulle sitta i styrelsen eller om det var ett ombud för köparen som skulle genomföra köpet. Han antar att Bolagsspecialistens administrativa personal gjorde ett bra jobb och kunde diskutera tilltänkta försäljningar med Tom Wickström om någonting var oklart.

Bankengagemang

Han vet inte hur det förhöll sig med Bolagsspecialistens bankengagemang och kände inte till att det var problem med bankerna.

Ibland medföljde bankkonto vid bolagsförsäljning eftersom de bankkonton som egentligen skulle ha stängts ned inte hade gjort det. Han vet inte varför de inte kunde garantera att bankkonto skulle medfölja vid bolagsförsäljning. Han vet att styrelsen i det förvärvade bolaget kontrolleras av bankerna.

Klausul om återställande av aktiekapital i försäljningsavtal

Han hade inte tillräckliga kunskaper för att kunna svara på kunders frågor om innebörden av klausulen. Han hänvisade frågorna till Tom Wickström eller administrativ personal eller kopplade han in Bolagsspecialistens ekonomer. Han kontrollerade inte om aktiekapitalet återställdes, vilken kontroll han inte

skulle ha kunnat utföra eftersom han inte hade tillgång till de konton där återställandet skulle ske. Han tror inte att någon annan kontrollerade återställandet av aktiekapital.

Lagen om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism

Han vet inte om Bolagsspecialisten utförde arbete mot penningtvätt när han påbörjade anställningen. Han genomgick en utbildning om penningtvätsfrågor, som kanske var anordnad av FCG, men den var kort och genomfördes för länge sedan, så han minns inte så mycket av vad som sades på den. Efter utbildningen kanske hans arbetssätt ändrades genom att han började genomföra kontroller i UC och Lexbase, men han vet inte säkert eftersom han inte minns.

Såvitt han minns fanns inget dokument i Bolagsspecialisten som handlade om penningtvätsfrågor.

Han kan inte svara på vad god kundkänedom innebär. Han tror att det kan avse intresseanmälan och det formulär med kundkännedomfrågor som skickades från systemet Document Intelligence. Det var tekniska problem med systemet, så formuläret skickades bara under några månader. De frågor som ställdes var de som var en del av intresseanmälan; kundkännedomfrågorna ingick inte i anmälan. Tom Wickström sade att han inte skulle ställa andra frågor än de som fanns i intresseanmälan. Han vet inte om frågorna i intresseanmälan har ändrats över tid. Svar från kunder dokumenterades automatiskt i Document Intelligence eller i e-posten. Det fanns inget särskilt mappsystem i e-posten. Han vet inte hur slutbesked har sparats. När Document Intelligence inte fungerade skickades och sparades intresseanmälningarna i e-posten.

Kontanta affärer

Det har förekommit att kunder har velat betala kontant. I de affärerna har han inte själv fattat beslut om det ska tillåtas eller inte, utan han har tillfrågat Tom Wickström. Om Tom Wickström gav sitt godkännande genomfördes affären. Han har då inte själv varit den säljare som har genomfört affären utan han har bara hjälpt till. När det gäller hans egna försäljningar har kunderna betalat genom banköverföring.

De förmedlade bolagen efter att de har sålts

Han visste inte hur det gick för de sålda bolagen. Han utgick från att bolagens framtida prestationer inte särskilde sig från andra bolag.

Telefonavlyssning

Med omnämmandet av ”en snövit styrelse” i det av polisen inspelade telefonsamtalet mellan honom och Tom Wikström, å ena sidan, och Joakim Fransén, å den andra, den 13 mars 2023, avsågs att de personer som skulle ingå i bolagsstyrelsen inte skulle ha en kriminell belastning. Han uppfattade att det var viktigt att ha en styrelse som inte hade en sådan belastning, eftersom köparen av bolaget annars kunde få problem med att skaffa bensinkort eller att få tillstånd till att exempelvis öppna ett kafé. Han utgick från att det inte var märkligt att rekommendera köparen att tillsätta en styrelse utan kriminell belastning.

Provision

Han fyllde i uppgifter om sina egna försäljningar i en Excellista. På grundval av innehållet i den listan beräknades provisionen. Om hans namn finns upptaget på provisionslistan vid en viss försäljning har han sannolikt varit delaktig i affären, men det finns en felmarginal på grund av skrivfel.

Verklig huvudman

Han granskade inte verklig huvudman. Han fyllde i ett formulär med uppgift om verklig huvudman som skickades för kontroll till den administrativa personalen.

Åtagandet som styrelseledamot i BSPE Holding AB

Han åtog sig uppdraget som styrelseledamot i bolaget, eftersom Tom Wickström sade att ett sådant åtagande skulle rädda hans anställning. Tom Wickström kunde inte sitta i bolagets styrelse då denne redan var involverad i flera andra bolag. Bolaget var ett holdingbolag som skulle hantera avvecklingen av inköpta bolag. Han ägde inte några aktier i bolaget. Han fick höra att han inte skulle ha något med bolaget att göra och att det fanns interna och externa ekonomifunktioner som skötte allt som rörde bolagets ekonomi. Åtagandet skulle enligt Tom Wickström inte innebära något ansvar för honom. Han litade på Tom Wickström och han litade på ekonomerna. Anledningen till att han fick uppdrag som ledamot i stället för suppleant känner han inte till. Han hade även ett styrelseuppdrag i Revspec Stockholm AB.

Han hade ställt frågor till Tom Wickström om vad åtagandet BSPE Holding AB skulle innebära och förutsatte att Tom Wickström svarade ärligt. Han gjorde inga egna efterforskningar om vad det innebär att vara styrelseledamot.

Han efterfrågade ingen utbildning eller ytterligare information, utan var nöjd med vad Tom Wickström hade sagt.

Han har säkert skrivit på någon handling för BSPE Holding AB:s räkning och kanske någon årsredovisning, men det är inte någonting som han minns. Hans Bank-ID fanns tillgängligt för andra på Bolagsspecialistens kontor. Han hoppas att ingen annan har använt hans ID.

Han visste inte att det kan vara brottsligt att tillträda en styrelse utan avsikt att vara aktiv i bolaget. Han kan ingenting om bokföring. Han vet inte vad en verifikation är eller vilka regler som gäller för verifikationer. Han vet inte något om BSPE Holding AB:s bokföring eller ekonomi. Han känner inte till varför bolag måste ha bokföring och har inte tagit reda på det heller.

3. Joakim Franséns huvudsakliga berättelse

Anställningen på Bolagsspecialisten

Han har arbetat som säljare i 15 år. Han arbetade tidigare på Comhem, där han lärde känna säljchefen David Andersson, men slutade på grund av att han fick barn och inte kunde pendla från Linköping till Stockholm. När han sökte jobb i Linköping kontaktades han av David Andersson som vid tidpunkten var säljchef och delägare i Bolagsspecialisten. Han rekryterades av David Andersson och påbörjade sin anställning på Bolagsspecialisten under 2018. David Andersson var hans chef. Han har hela tiden arbetat på distans från sitt hem i Linköping. Han har besökt Bolagsspecialistens kontor i Stockholm endast ett fåtal gånger.

Han har varit anställd av både Bolagsspecialisten Stockholm och Bolagsspecialisten Sverige på grund av att lönen skulle kunna betalas ut även om ett av bolagens bankkonton stängdes ned. Hans lön var helt provisionsbaserad, ingen grundlön utgick. Provision utgick med en andel av värdet av de

försäljningar han har arbetat med och har varierat över tid mellan 8 och 20 procent. Det var viktigt för honom att föra in alla försäljningar han arbetat med i en särskild lista över sålda bolag för att få sin lön utbetald. Innan han självständigt fyllde i listan, vilket han började göra när han blev säljare, kontrollerade han inte de uppgifter som David Andersson fyllde i avseende hans provision eftersom han hade fullt förtroende för denne.

Arbetsätt på Bolagsspecialisten

Hans arbetsuppgifter bestod inledningsvis av att manuellt söka upp potentiella kunder. Det gjorde han genom att söka efter bolag på Allabolag.se. Han sökte efter bolag inom olika verksamhetsområden som inte hade anställda och som saknade omsättning, s.k. sovande bolag. Han kontaktade de sovande bolagens verkställande direktör för att efterhöra om de ville sälja sina bolag till Bolagsspecialisten. Om de potentiella kunderna var intresserade skickade han dem vidare till David Andersson som ombesörjde inköp och vidareförsäljning av bolagen.

I slutet av 2019 fick han rollen som säljare. Han lärdes upp av David Andersson under en lång period. Då hade han ingen kunddialog utan hjälpte enbart David Andersson med hans affärer för att lära sig. Han gjorde sin första egna affär i mars 2020.

Arbetet som säljare gick till på följande sätt. Vid arbetsdagens början fick han sms och notiser i ett system med information om en potentiell kund, ett lead. Han kontaktade den potentiella kunden per telefon för behovs- och kundanalys och ställde kontrollfrågor för att uppnå kundkännedom. Baserat på informationen från telefonsamtalet upprättade han en intresseanmälan som skickades per mejl till den potentiella kunden. Intresseanmälan blev grunden för avtalet. Därefter skickades förslag med olika bolag som kunde passa den kunden, inom ramen för en med kunden överenskommen budget. Kunden

valde det objekt den ville köpa, varpå han skapade ett avtal i Oneflow baserat på färdiga mallar som bestämts på förhand av, såvitt han vet, chefer och jurister. När kunden signerat avtalet skickades avtalet tillsammans med intresseanmälan till Bolagsspecialistens kontor i Stockholm där Therese Wickström gjorde en sökning på kunden i UC och Lexbase. Erläggandet av köpeskilling och slutförandet av avtalet, dvs. leverans av bolaget till kunden, hanterades av hans kollegor i Stockholm. Hans ansvar tog slut vid överlämnande av avtal och intresseanmälan till kontoret i Stockholm.

Kontrollfrågor för att uppnå kundkännedom samt nekande av kunder

David Andersson, och senare Tom Wickström, var ansvarig för kontrollfrågorna som ställdes. Det skickades automatiskt ut ett frågeformulär till kunderna genom Document Intelligence. Den huvudsakliga bedömningen av kundernas svar baserades på dialogen han hade med kunderna. Han ställde frågor muntligen och det fanns inget krav på att skriftligen dokumentera svaren. Det har förekommit vissa skillnader i de frågor som han har ställt till kunderna, men i stort har det varit samma frågor. Han har frågat om vem som ska vara bolagets VD och suppleant, företagets postadress, pengarnas ursprung, verksamhetens inriktning samt om personerna är dömda för brott och om de har skulder eller anmärkningar. Han utgick från att kunderna var seriösa och ärliga i sina svar. Baserat på svaren nekade han vissa kunder och då fick han ingen provision eftersom affären aldrig blev av. De som var grovt kriminella, dvs. personer som inte hade goda intentioner, nekades på grund av att bolagen löpte större risk än envar att inte gå en ljus framtid tillmötes efter försäljning till dem. Nekade kunder har dokumenterats i Document Intelligence från och med 2021. Det förekom buggar i formuläret från Document Intelligence, varför det även finns en särskild lista med nekade kunder.

Bolagsspecialistens rutiner mot penningtvätt

Då han påbörjade sin anställning på Bolagsspecialisten fanns ingen rutin för arbete mot penningtvätt. De kontroller som gjordes var frågor per telefon eller e-post för att han skulle bilda sig en så pass god uppfattning av kunden att han kände sig trygg med affären. Rutinerna förbättrades med tiden, särskilt på grund av åtgärder som Nicklas Sångberg vidtagit, och en utbildning hölls av FCG om penningtvätt i januari 2021. Efter utbildningen implementerades systemet med det automatiska formuläret som skickades från Document Intelligence.

Han har inte varit ansvarig för kontroll av kunders brottsregister eller skulder; den uppgiften har delegerats till Therese Wickström enligt beslut av Tom Wickström. Eftersom han är en skicklig säljare, som konstant talade i telefon under sin arbetsdag, ville Tom Wickström att han enbart skulle fokusera på säljandet. Det e-postmeddelande angående rollbeskrivning som säljare som Tom Wickström skickat till bland annat honom den 21 april 2021 gällde inte honom. Han förväntades inte göra några kontroller. Han är inte utbildad i de verktyg som användes för att kontrollera kunder.

Om kunder hade skulder gjorde han en notering om det vilka skickades till Therese Wickström och Tom Wickström. De som var dömda för brott kunde enbart köpa bolag om hans kollegor i Stockholm beviljade försäljningen. Han kunde inte själv besluta om sådana försäljningar. Han vet inte vad Tom Wickström menade när denne i telefon sade att det behövdes ”en snövit styrelse” eftersom han aldrig varit med om att köpare varit dömda för brott annat än i affären rörande bolag nr 42 Arini Devs AB.

Bolagsspecialistens produkter och prissättning

I Bolagsspecialistens produktutbud ingick snabbavveckling av bolag samt försäljning av lagerbolag och historikbolag. Han arbetade inte med snabbavveckling, som är ett snabbare alternativ till likvidation, utan det har William Sångberg varit ansvarig över. Innan William Sångberg övertog det ansvaret har David Andersson och Tom Wickström ansvarat för snabbavveckling av bolag. Bolagsspecialisten har både köpt in och skapat egna lagerbolag, dvs. bolag som säljs som tomma skal och saknar större värde. Kunder köpte lagerbolag för att slippa handläggningstid vid nyregistrering av ett bolag hos Bolagsverket. Historikbolag är bolag med god kreditvärdighet på grund av tidigare omsättning i bolaget. Ett sådant bolag kan även ha F-skatt och momsregistrering. Kunder var intresserade av historikbolag på grund av att man fick en flygande start då man slipper handläggningstider hos olika myndigheter. Det fanns konkurrenser som sålde motsvarande produkter. Bolagen prissattes olika beroende på innehållet i bolagen. Priset bestämdes av chefen. F-skatt, momsregistrering, annan historik eller stor historisk omsättning skapade stort värde i ett bolag.

Bolag som sålts med bankkonto

Fram till 2021 förekom det att bolag såldes med tillhörande bankkonto. Efter att Bolagsspecialisten fick problem efter att sålda bolag gått i konkurs instruerade chefen honom att inte sälja bolag med bankkonto. Rutinen blev då i stället att avveckla de inköpta bolagens bankkonton. I de fall tillhörande bankkonto ingick i försäljningen framgick det av försäljningsavtalet att Bolagsspecialisten inte kunde garantera bankengagemanget, då det inte var möjligt att veta vad bankernas kontroll av den nya styrelsen skulle leda till. Anledningen till att bankerna kanske inte skulle godkänna den nya styrelsen var att vissa kunder inte kunde genomföra en affärsplan eller saknade revisorer

som kunde hjälpa till att genomföra affärsplanen. Det har även förekommit att kunder – då som en service till kunden för att tillgodose kundens behov – har getts s.k. bankaccess. Bankaccess innebar att kunden inte behövde bli föremål för någon handläggning hos bank.

Bolagens aktiekapital och skuldebrev

Det åligger köparen av ett bolag att återställa de bankmedel som Bolags-specialisten har tagit från bolagets konto på grund av att alla bolag måste ha ett aktiekapital. Han har aldrig själv upprättat ett skuldebrev; det var Bolags-specialistens ekonomiansvarigas ansvarsområde. Han har aldrig sett något skuldebrev men tror att det fanns en pärm med skuldebrev på Bolags-specialistens tidigare kontor vid Fridhemsplan. Han kontrollerade inte att återställande av tömda medel skedde eftersom det inte är hans ansvarsområde, men han såg positivt på om betalning ägde rum eftersom det tydde på att kunden var seriös.

Under 2022 gavs kunder möjlighet att få 30 till 90 dagar på sig att betala aktiekapitalet på faktura förutsatt att de erlade köpeskillingen och hade god kreditvärdighet. Från 2023 var det inte längre möjligt att betala aktiekapitalet på faktura. Kunder kunde gå i personlig borgen för att tillföra det egna aktiekapitalet vilket var ett sätt för kunderna att försäkra sig om att deras bolag inte hamnade på obestånd.

Vid inbetalning av aktiekapitalet kontrollerades pengarnas ursprung genom att ställa muntliga frågor för att undvika oseriösa kunder.

Kontanta affärer

Det är inte han, utan Tom Wickström, som beslutar om en kund tillåts betala kontant för ett bolag. Han har gjort ungefär tre kontanta affärer per år vilka Tom Wickström har godkänt. Man kan inte dra slutsatsen att de bolag vars köpeskilling har prissatts till 1 kr är kontanta affärer. Att bolag har prissatts till 1 kr kan bero på att det finns en kommande vinstskatt i bolaget. De bolag där erlagd betalning av köpeskilling inte kan återfinnas i bokföringen kan vara kontanta affärer.

Rollen som suppleant i BSPE Holding AB

När han från sin chef fick frågan om han ville åta sig rollen som suppleant i BSPE Holding AB tackade han nej. Han var inte intresserad av att sitta i bolagets styrelse. När chefen sa att han var tvungen att inträda som suppleant för att verksamheten skulle kunna fortsätta ändrade han sig för att vara chefen till lags. Han förstod det som att anledningen att han behövdes i styrelsen var för att bolaget hade problem med bankerna. Uppdraget som suppleant har inte i praktiken inneburit några åtaganden för honom.

Övriga personer

Tom Wickström var chef och den som var huvudsakligen ansvarig för bolagets drift. Han har varit involverad i alla delar av verksamheten. Han har även varit säljare. Tom Wickström tog över som chef efter David Andersson.

Han känner inte Ola Olsson Myrling och vet inte vilken roll han har haft. De har träffats i tio minuter när de var på Bolagsspecialistens kontor i Stockholm samtidigt.

Nehad Bari och Therese Wickström har varit administrativt ansvariga. De har gjort kontroller i UC och Lexbase.

David Andersson, som var chef, slutade på Bolagsspecialisten 2020 på grund av att han ”haft med fel personer att göra och tagit med fel folk till kontoret”.

Filip Aranin blev säljare under 2020 och lärdes upp av David Andersson och Tom Wickström.

Han har aldrig träffat Malki Afram, som är en advokat som har hjälpt Bolagsspecialisten med vissa konkurser och upprättat försäljningsavtal tillsammans med chefer.

4. Therese Wickströms huvudsakliga berättelse

Bakgrund

Efter att hon flyttade tillbaka till Sverige från utlandet och genomgått en skilsmässa sig började hon arbeta på Bolagsspecialisten. Det var Tom Wickström som anställde henne i september 2021. Hon har tidigare arbetat i butik. Hennes arbetsuppgifter var att göra kontroller av kunder i Lexbase och UC, göra bankärenden och allmänna kontorssysslor. Hon ersatte Nehad Bari som lärde upp henne i ungefär en eller två månader då de gick parallellt. Hon vet inte vad hon hade för arbetsuppgifter innan Tom Wickström den 22 december 2021 skickade ett e-postmeddelande som listade hennes arbetsuppgifter.

Kontroller

Från och med januari 2022 gjorde hon kontroller i Lexbase och UC efter att bolag sålts, avtal signerats och betalning skett. Hon kontrollerade enbart UC

för de personer som förekom i belastningsregistret. Hon gjorde sökningar på de personer som skulle ingå i de sålda bolagens styrelse. Hon gjorde inte sökningar på andra personer, exempelvis sådan köpare som inte skulle vara styrelseledamot. Hon gjorde sökningar på grundval av det formulär som skickades till henne av säljarna per e-post. Hon kontrollerade inte vilka personer som var angivna i avtalet. Tom Wickström hade instruerade henne muntligen att göra kontroller, men hon lärde sig hur man gör av samtliga kollegor på Bolagsspecialisten. Hon utförde samma kontroll i samtliga bolag. Sökningar i Lexbase och UC har inte bara gjorts i hennes dator. Kontrollerna har inte dokumenterats, men det kan finnas några sparade UC-sökningar.

Det var den ansvariga säljaren som informerade henne om att den köpeskillingen hade betalats in. Efter godkänd kontroll skrevs bolaget över. När det gällde personer som var skuldsatta eller förekom i belastningsregistret vände hon sig till den ansvariga säljaren som kunde ta det vidare till Tom Wickström. Det förekom undantagsvis att hon vände sig direkt till Tom Wickström. I de fall hon behövde hjälp vände hon sig till säljarna. Då hon var osäker på hur hon skulle hantera information som framkom vid de kontroller hon gjorde i Lexbase och UC vände hon sig till säljarna med frågor.

Vilka köpare som, trots att de förekom i belastningsregistret, tilläts köpa bolag varierade. Exempelvis personer som var lagförda för trafikbrott har det inte varit problem att sälja bolag till. Kunder dömda för grov brottslighet har nekats.

Joakim Franséns affärer

Det förekom att säljare sade åt henne att inte göra kontroller. Hon var, enligt instruktion från Tom Wickström, alltid tvungen att kontrollera Joakim Franséns försäljningar på grund av att han tidigare hade genomfört försäljningar till personer som inte borde ha godkänts som köpare. Hon fick inte reda på vad för

fel Joakim Fransén hade gjort, men hon antar att han hade sålt bolag till personer med betalningsanmärkningar och skulder.

Hon blev i vissa fall manipulerad av Joakim Fransén att skriva över bolag på köparen utan att hon genomförde någon kontroll i Lexbase och UC. Han använde argumentet att köparen skulle få sämre kreditvärdighet om det inhämtades ytterligare en kreditupplysning på köparen. Joakim Fransén var alltid hetsig. Hon berättade vid något tillfälle för Tom Wickström att hon blev pressad av Joakim Fransén. Då sa Tom Wickström till henne att inte lyssna på Joakim Fransén utan fortsätta arbeta enligt rutinen, dvs. genomföra kontrollerna.

Filip Aranins affärer

Filip Aranin utförde sina egna kontroller eftersom han var med betrodd med den uppgiften på grund av att han skötte sitt arbete väl. Hon dubbelkollade nog aldrig de kontroller Filip Aranin gjorde vid sina försäljningar; möjligen gjorde hon det mot slutet av Bolagsspecialistens verksamhet. Hon känner inte igen begreppet ”slutbesked”, som Filip Aranin använder. Hon har inte heller självständigt kunnat bestämma om en affär skulle gå igenom utom när köparen kanske var lagförd endast för trafikbrott.

Ändringsanmälan

När en säljare hade genomfört en försäljning skickade han information om affären till henne per e-post. Hon skapade då en ändringsanmälan, baserad på säljarnas uppgifter, för att skriva över bolaget från Bolagsspecialisten till

köparen. Detta skedde normalt på verksamt.se. I anmälan ändrade hon bolagets adress, bolagsnamn och styrelse.

Bankhantering

Det var hennes uppgift att föra över pengar från de inköpta bolagens bankkonto till Bolagsspecialisten. Hon inträdde i styrelsen i de bolag som de avvecklade. Hon vet inte och frågade inte varför överföring av bankkontomedel gjordes, hon antog att det var en del av försäljningsprocessen. Hon var inte heller involverad i vad som händer med pengarna efter de förts över till Bolagsspecialisten, det var nog Bolagsspecialistens ekonomer som betalar tillbaka pengarna till de inköpta bolagens tidigare ägare. Överföring av de inköpta bolagens medel har inte lett till några konsekvenser, såsom återvinning eller kallelse till sammanträde för bekräftelse av bouppteckning eller till edgångssammanträde, för henne i de fall bolagen efter försäljning har gått i konkurs.

Det fanns en eller två telefoner på kontoret som alla medarbetare kunde använda. William Sångberg och Zelimhan Chaniev var de som använde hennes Bank-ID mest. Hon var inloggad på sitt Bank-ID på telefonerna för att de skulle kunna deklarerat i hennes namn i de bolag hon var styrelseledamot i.

Rutiner

Det fanns inga rutiner eller styrdokument där hennes arbetsuppgifter framgår.

Hon kan inte svara på frågor om pengarnas ursprung då hon varken arbetat med ekonomi eller som säljare.

Hon har aldrig pratat med Christer Andersson, således inte heller i oktober 2021 då hon över huvud inte hade någon kundkontakt då. Hon vet inte när eller

varför han blev spärrad som kund vilket han kan ha blivit redan i september 2021. Hon vet inte om Nehad Bari hade kontakt med Christer Andersson.

Hon är av uppfattningen att kunder har nekats. Det är ingenting som har dokumenterats från hennes sida.

Hon har inte arbetat med systemet Document Intelligence och har ingen vetskap om vem som ansvarar för de svar som kom åter på frågor som ställdes automatiskt från systemet.

Konkurser

Hon var inte medveten om att sålda bolag gick i konkurs under den tid hon arbetade på Bolagsspecialisten, hon förstår först nu att det har varit så.

Sedan september 2023 har hon arbetat nära konkursförvaltaren Pierre Pettersson med ungefär 400 konkurser i bolag hon tidigare haft styrelseuppdrag i. Innan dess visste hon inte vad det innebar eller vilket ansvar det medförde att sitta i en bolagsstyrelse. Hon tänker nu att det är läskigt och att hon borde ha varit mer påläst.

Nehad Bari, Daniel Prem och sedan Zelimhan Chaniev ansvarade för bokföringen i de sålda bolagen.

Penningtvätt

Hon vet inget om Bolagsspecialistens arbete med administrativa penningtvättslagen. Utbildningen om den lagen hölls innan hon påbörjade sin anställning på Bolagsspecialisten. Det som har framlagts vid huvudförhandlingen avseende lagen saknar hon kännedom om. På de möten hon deltagit vid har de inte diskuterat lagen.

Bolag nr 44 – Ingemarsson Consulting AB

Hon vet ingenting om Bolagsspecialistes inköp av Ingemarsson Consulting AB.

William Sångberg som arbetade med avveckling vid denna tidpunkt lär ha satt henne i styrelsen som ledamot. Hon gissar att Ros-Mari Wickström var suppleant.

Hon känner inte till något om själva försäljningen.

Hon tog emot kontanter. Om kontroll av köparen skedde var det först sedan betalning erlagts, men hon tror inte att någon kontroll skedde i denna affär.

Hon tog emot kontanterna på kontoret där köparen stod och väntade på henne. Hon räknade inte pengarna och kan inte svara på vilket belopp de uppgick till. Hon var stressad över situationen, hetsad att ta sig till kontoret för att möta kunden och pressad vid tillfället. Hon ville vara alla till lags och göra ett bra jobb. Hon hade aldrig haft ett kundmöte själv innan, och kan ha betett sig underligt för att det var en stressad situation.

Hon uppfattade att situationen var skum och att även köparen, som verkade seriös, gjorde det. Hon kände inte till varför hon skulle sätta in pengar på Bolagsspecialistens konto och tyckte det var märkligt men gjorde som hon blev tillsagd. Hon tänker idag att hon fick en dålig magkänsla över att ta emot

kontanter på grund av att Bolagsspecialisten inte hade något kassasystem och att det framstod som oprofessionellt gentemot kunden då hon inte kunde erbjuda något kvitto som man kan i butik. Hon funderade inte på var pengarna kom ifrån och ställde inte frågor om det. Hon hade aldrig varit i en liknande situation förut och hade aldrig tagit emot kontanter tidigare.

Konversationen i det avlyssnade telefonsamtalet i samband med affären uppfattade hon inte på något särskilt sätt. Hon minns knappt händelsen och blev påmind om den när hon förhördes av polisen. Hon uppfattade det som att kunden hade betalat 70 000 kr med swish och ville betala 5 000 kr med kort men att det saknades kortterminal. Hon antar att han hade 70 000 kr kontant som han inte kunde sätta in på kontot som han då använde för att köpa bolaget.

Hon var rädd för att gå omkring med kontanter för att det fanns en risk att hon skulle tappa pengarna och hon ville inte ha det ansvaret. Hon lämnade över pengarna till Tom Wickström samma dag som hon tog emot dem. Det är inte vem som helst som har kontanter men att det finns folk som har det, till exempel de som handlar i lyxbutiker inne i stan.

Hon gjorde ändringsanmälan till Bolagsverket samma dag som hon tog emot kontanterna. Joakim Fransén ”skötte resten”. Hon ville vara en bra anställd som hjälpte till. Efter hon hade mottagit de 5 000 kronorna på swish gjorde hon en överföring men kan inte svara på vart hon skickade pengarna. Hon gjorde bara som hon blev tillsagd.

Hon minns att Filip Aranin alltid varit betrodd att göra egna sökningar och att det var Joakim Fransén som hon alltid skulle dubbelkolla. Det kan stämma att det vid osäkerhet om en affär kan ha varit så att man vände sig till Tom Wickström. Hon upplevde att hennes huvudsakliga dialog var med säljarna, vilka var dem som hon arbetade närmast med på kontoret och som i sin tur kan ha fört dialog med Tom Wickström.

Från december 2021 blev det tydligt för henne att hon skulle kontrollera allt eftersom Tom Wickström hade lagt märke till något som hon inte hade uppmärksammat, varför han ville att hon skulle vara mer noggrann.

5. Ola Olsson Myrlings huvudsakliga berättelse

Bakgrund

Efter erbjudande av Tom Wickström investerade han 700 000 kr av sitt privata kapital i Bolagsspecialisten Stockholm AB år 2019 i vad som var en befintlig och pågående verksamhet. Investeringen fördes senare över till Bolagsspecialisten Sverige AB. Hans ägarandel uppgick till tio procent. Han är inte ekonom utan tog hjälp av andra för värdering av bolaget baserat på befintligt underlag i form av siffror och prognoser. Hans ambition var att bygga upp ett välmående företag och få avkastning på investeringen på en tidshorisont om två till tre år. Planen var att bolaget skulle växa genom online-marketing och marknadsföring på Google, som Nicklas Sångberg hade kunskap om. Tanken var aldrig att han skulle vara operativ i verksamheten utan endast vara en investerare. Tom Wickström var operativ chef.

Han kände Tom Wickström genom gemensamma bekanta. Han litade på Tom Wickström och hade på grund av vad han visste om dennes studier i USA fullt förtroende för honom.

År 2021 erbjöds han att bli utköpt ur Bolagsspecialisten då Bolagsspecialisten inte levererade enligt vad som var planerat och målsättningen för avkastning på hans investering inte skulle uppnås. Han accepterade erbjudandet då han behövde pengarna. Han har ännu inte fått tillbaka sina pengar, och han bevakar fordringen i Bolagsspecialisten Sverige AB:s konkurs.

David Andersson lämnade Bolagsspecialisten i samband med att han gjorde investeringen. Han träffade David Andersson någon gång på kontoret. Han vet inte närmare vilken roll David Andersson hade haft i Bolagsspecialisten.

Han, Tom Wickström och Nicklas Sångberg utgjorde ledningsgruppen. Tom Wickström var operativ chef och verkställande direktör samt ansvarade för bokföringsfrågor och ekonomi.

Under hela den tid som är i fråga arbetade han heltid med försäljning i telekombranschen i Sverige. Han har aldrig varit anställd av Bolagsspecialisten eller erhållit lön därifrån. Han besökte Bolagsspecialistens kontor kanske en gång i veckan.

Styrelseledamot i Bolagsspecialisten Sverige AB

Han tyckte det var spännande att träda in i rollen som ledamot och åtog sig uppdraget för att kontrollera sin investering och följa vad som skedde i bolaget.

Han visste att det åvilas styrelseledamöter ett ansvar men han hade inte kännedom om hur långtgående det var. Han saknade själv förståelse för ekonomin varför han tog in extern hjälp för att hantera ansvaret.

Sedan år 2019 har han haft ett aktiebolag i vars styrelse han är ledamot och vari det har upprättats årsredovisningar varvid han har haft hjälp av LR Revision.

Redovisningen i Bolagsspecialisten

När han gjorde investeringen fanns i Bolagsspecialisten en ekonomiavdelning där Nehad Bari och Daniel Prem arbetade. En extern redovisningsfirma, LR Revision, var anlitad och Magnus Lundberg var revisor. Han hade fullt förtroende för de personer som skötte ekonomin. Hans uppfattning var att rätt

personer var anlidade och att dessa var tillräckligt kompetenta. Det var viktigt för honom att saker sköttes korrekt eftersom han hade investerat egna medel.

Nehad Bari och Daniel Prem hade direktkontakt med redovisningsfirman och diskuterade bokföringen med dem. Han hade inte kontakt med Therese Söderman men hade i perioder kontakt med Edith Lau om bokföringstekniska frågor. Han ifrågasatte aldrig hur redovisningsfirman bokförde, och det var ingen annan som ifrågasatte det heller. Det som diskuterades var skatte-revisionsfrågor och liknande.

Han vet vad en verifikation är men vet inte vilka regler som gäller för en sådan. Bolagsspecialisten använde Fortnox vid bokföringen. Verifikationerna förvarades i ett skåp på Bolagsspecialisten. Han tror att verifikationerna fanns även digitalt i Oneflow. Affärshändelserna i Bolagsspecialisten var främst försäljningen av bolag varvid underlagen utgjordes av försäljningsavtalen. Avtalen förvarades bland annat i Oneflow. Såvitt han vet hade LR Revision tillgång till Oneflow

Han har undertecknat två årsredovisningar för Bolagsspecialisten Sverige AB sedan han gått igenom årsredovisningarna med Lars Lundberg. Någon diskussion rörande verifikationer förekom aldrig. Då han själv inte är revisor måste han kunna förutsätta att de som kan bokföring ska berätta för honom om något inte står rätt till.

Han anser att det är ofattbart att det saknas underlag för affärshändelser av den omfattning som är i fråga. Det innebär att de som har fått betalt för att göra sitt arbete inte har utfört arbetet ordentligt.

Han fick del av Handelsbankens e-postmeddelande den 2 juni 2020. Han hade vid denna tid mycket att göra i sitt heltidsarbete.

Penningtvätt

Han saknade tidigare kännedom om bolagsförmedlingsbranschen. Inför investeringen undersökte han konkurrenter till Bolagsspecialisten vilka förmedlade lagerbolag och genomförde bolagslikvidationer. Han visste inte att bolagsförmedling var en riskbransch när det gäller penningtvätt, men det förstod han när han satte sig in i Bolagsspecialistens verksamhet. Han bedömde att bolagets verksamhet omfattades av penningtvättslagslagen. Han anmälde bolaget till penningtvättsregistret. Han uppfattade penningtväftsfrågorna som för komplexa för att hanteras av Bolagsspecialisten varför han kontaktade FCG för att få hjälp med att göra en riskbedömning och implementera den samt utbilda Bolagsspecialistens anställda. Han ansåg att Bolagsspecialistens arbete med penningtväftsfrågorna var tydligt.

Document Intelligence och kundkännedomåtgärder

Bankerna var inte tydliga om anledningen till att Bolagsspecialistens bankengagemang sades upp. Han misstänkte att bankerna inte var nöjda med Bolagsspecialistens rutiner för kundkännedom och ville därför skärpa rutinerna. Hans implementerade Document Intelligence, som var en stor investering för Bolagsspecialisten och som användes vid riskbedömningar. Tanken var att ha ett samlat system med lättillgänglig information för Bolagsspecialistens anställda där nekade kunder kunde registreras.

RÄTTEN

Rådmanen Ulf Walther och tf. rådmanen Thomas Arvefors samt nämndemän.

Digitalt signerad av rådmanen Ulf Walther och tf. rådmanen Thomas Arvefors

ÖVERKLAGANDEINFORMATION

Hur man överklagar

Överklagandet ska ha kommit in till Stockholms tingsrätt senast **den 14 augusti 2024**. Överklagandet ska vara skriftligt. Stockholms tingsrätt skickar det vidare till Svea hovrätt.

Överklaga efter att motparten överklagat

Om ena parten har överklagat i rätt tid så har den andra parten också rätt att överklaga, även om tiden har gått ut. Det kallas att anslutningsöverklaga.

En part kan anslutningsöverklaga inom en extra vecka från det att överklagandetiden har gått ut. Ett anslutningsöverklagande måste alltså komma in inom 4 veckor från domens datum.

Ett anslutningsöverklagande upphör att gälla om det första överklagandet dras tillbaka eller av något annat skäl inte går vidare.

Så här gör du

1. Skriv Stockholms tingsrätt och målnummer.
2. Förklara varför du tycker att domen ska ändras. Tala om vilken ändring du vill ha och varför du tycker att hovrätten ska ta upp ditt överklagande (läs mer om prövningstillstånd längre ner).
3. Tala om vilka bevis du vill hänvisa till. Förklara vad du vill visa med varje bevis. Skicka med skriftliga bevis som inte redan finns i målet. Vill du ha nya förhör med någon som redan förhörts eller ny syn (till exempel besök på en plats), ska du berätta det och förklara varför. Tala också om ifall du vill att målsäganden ska komma personligen till en huvudförhandling.
4. Lämna namn och personnummer eller organisationsnummer. Lämna aktuella och fullständiga uppgifter om var domstolen kan nå dig: postadresser, e-postadresser och telefonnummer. Om du har ett ombud, lämna också ombudets kontaktuppgifter.
5. Skriv under överklagandet själv eller låt ditt ombud göra det.
6. Skicka eller lämna in överklagandet till Stockholms tingsrätt. Tänk på att skicka det i god tid med hänsyn till postgången.

Vad händer sedan?

Stockholms tingsrätt kontrollerar att överklagandet har kommit in i rätt tid. Om det har kommit in för sent avvisar domstolen överklagandet. Det innebär att domen gäller.

Om överklagandet har kommit in i tid skickar domstolen överklagandet och alla handlingar i målet vidare till Svea hovrätt.

Har du tidigare fått brev genom förenklad delgivning kan även Svea hovrätt skicka brev på det sättet.

Prövningstillstånd i hovrätten

När överklagandet kommer in till Svea hovrätt tar domstolen först ställning till om målet ska tas upp till prövning. Om du *inte* får prövningstillstånd gäller den överklagade domen. Därför är det viktigt att ta med allt du vill föra fram i överklagandet.

När krävs det prövningstillstånd?

Brottmålsdelen

I brottmålsdelen behövs prövningstillstånd i två olika fall:

- Den åtalade har dömts enbart till böter.
- Den åtalade har frikänts från ett brott som inte har mer än 6 månaders fängelse i straffskalan.

Skadeståndsdelen

Det krävs prövningstillstånd för att hovrätten ska pröva en begäran om skadestånd. Undantag kan gälla när en dom överklagas i brottmålsdelen och det är kopplat till en begäran om skadestånd till brottet. Då krävs inte prövningstillstånd om

- det inte krävs prövningstillstånd i brottmålsdelen eller om
- hovrätten meddelar prövningstillstånd i brottmålsdelen.

Beslut i övriga frågor

I de mål där det krävs prövningstillstånd i brottmålsdelen (se ovan), krävs det också prövningstillstånd för sådana beslut som bara får överklagas i samband med att domen överklagas. Beslut som kan överklagas särskilt kräver inte prövningstillstånd.

När får man prövningstillstånd?

Hovrätten ger prövningstillstånd i fyra olika fall:

1. Hovrätten bedömer att det finns anledning att tvivla på att tingsrätten har dömt rätt.

2. Hovrätten anser att det inte går att bedöma om tingsrätten har dömt rätt utan att ta upp målet.
3. Hovrätten behöver ta upp målet för att ge andra domstolar vägledning i rättstillämpningen.
4. Hovrätten bedömer att det finns synnerliga skäl att ta upp målet av någon annan anledning.

Vill du veta mer?

Mer information finns på www.domstol.se. Ta kontakt med Stockholms tingsrätt eller Svea hovrätt om du har frågor.